

TEKSTİL
VE
HAZIR GİYİM VE KONFEKSİYON
SEKTÖRLERİ AÇISINDAN
ALMANYA

Uludağ İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği

Ar-Ge Şubesi

Ağustos 2021

İçindekiler

ÜLKE PROFİLİ.....	5
GENEL BİLGİLER	5
Coğrafi Konum.....	5
Siyasi ve İdari Yapı	5
Nüfus ve İstihdam.....	6
Doğal Kaynaklar.....	6
GENEL EKONOMİK DURUM.....	8
Temel Ekonomik Göstergeler.....	8
Ekonomik Yapı.....	8
DIŞ TİCARETİN GÖRÜNÜMÜ	9
Dış Ticaret	9
Almanya'nın Ülkelere Göre İhracatı (1 000 dolar)	9
Almanya'nın İhracatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)	10
Almanya'nın Ülkelere Göre İthalatı (1 000 dolar)	11
Almanya'nın İthalatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar).....	11
TÜRKİYE İLE TİCARETİN GÖRÜNÜMÜ	13
Türkiye'nin Almanya'ya İhracatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)	13
Türkiye'nin Almanya'dan İthalatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)	14
İki Ülke Arasındaki Anlaşma ve Protokoller	15
Türkiye ile Ticaret	15
ALMANYA TEKSTİL PAZARI	16
Dış Ticaret	16
Almanya'nın Tekstil İhracatı Yaptığı Başlıca Ülkeler (1000 \$)	16
Almanya'nın Tekstil İhracatı Yaptığı Başlıca Ürünler (1000 \$).....	17
Almanya'nın Tekstil İthalatı Yaptığı Başlıca Ülkeler (1000 \$)	18
Almanya'nın Tekstil İthalatı Yaptığı Başlıca Ürünler (1000 \$).....	18
Türkiye'nin Almanya'ya Tekstil İhracatı.....	19
ALMANYA HAZIR GİYİM ve KONFEKSİYON PAZARI	20
Dış Ticaret	20
Almanya'nın HG ve Konfeksiyon İhracatı Yaptığı Başlıca Ülkeler (1000 \$)	20
Almanya'nın HG ve Konfeksiyon İhracatı Yaptığı Başlıca Ürünler (1000 \$).....	20
Almanya'nın HG ve Konfeksiyon İthalatı Yaptığı Başlıca Ülkeler (1000 \$)	21
Almanya'nın HG ve Konfeksiyon İthalatı Yaptığı Başlıca Ürünler (1000 \$).....	22
Türkiye'nin Almanya'ya HG ve Konfeksiyon İhracatı	22
FEDERAL ALMANYA PAZAR BİLGİLERİ	23
1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI	23
Dış Ticaret Politikası	23
İthalat Rejimi	25

Gümrük Tarifeleri.....	25
İç Vergiler.....	27
Gelir Vergisi (Einkommensteuer)	27
Kurumlar Vergisi (Körperschaftsteuer)	28
Ticari ve Sınai İşletme Vergisi [Gewerbsteuer]	28
Katma Değer Vergisi (Umsatzsteuer)	28
Ürün Standartları ile İlgili Uygulamalar.....	29
Test Etme, Muayene ve Belgelendirme	31
Uygunluk Değerlendirme	31
Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme.....	31
Gıda Ürünlerinde Etiketleme	32
Yeşil Nokta Sistemi.....	32
Teknik Engeller	33
2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ	33
Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları	33
Dağıtım Kanalları	34
Tüketici Tercihleri.....	35
Kamu İhaleleri.....	36
3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER	36
Tarım	37
Sanayi.....	37
Otomotiv	38
Havacılık	40
Madencilik.....	42
Enerji	42
Hizmet Sektörleri.....	44
Turizm	45
Bilişim ve Yazılım	45
Müteahhitlik	46
Lojistik	47
Sağlık	47
Medikal Sektörü.....	48
Sigortacılık	49
4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER	49
İş Kültürü	49
Para Kullanımı	50
Pasaport ve Vize İşlemleri	50
Almanya Schengen Vizesi	50
Almanya Vize Çeşitleri.....	50

Resmi Tatiller ve Çalışma Saatleri.....	51
Yerel Saat.....	52
5. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER	52
Şirket Türleri	52
Şirket Kurma Prosedürleri.....	52
Almanya'da Şirket Kurmanın Aşamaları	53
Almanya'da Bir Limited Şirket (GmbH) Kurulması:	53
Limited Şirket (GmbH) Kuruluş Şartları:	53
Şube Açma Şartları:	53
Sosyal Güvenlik Uygulamaları.....	54
Bankacılık Mevzuatı.....	55
Vizeler	56
Girişimciler İçin Oturma İzni.....	56
Diğer Faydalı Bilgiler.....	57
Türk Firmaları İşçilerinin İstisna Akdi Çerçevesinde İstihdamına İlişkin Anlaşma	57
Alman Firmalarına İlişkin Online Veri Tabanları	60
F. Almanya'daki Türk Firmalarına İlişkin Veri Tabanları	61
F. Almanya Pazarına Yönelik Araştırmalar İçin Bilgi Kaynakları.....	61
F. Almanya'da Şirket Kuruluşu, Yatırım ve Teşvik Sistemi Bilgi Kaynakları	63
F. Almanya'daki Noter/ Mali Müşavir/Avukat Odaları.....	65
F. Almanya'daki Noterler	65
F. Almanya'daki Mali Müşavirlik Odaları ve Birliği	65
F. Almanya'daki Barolar	65
Almanya'da Türkçe Hizmet Veren Avukatlar Portalı	66
F. Almanya Eyaletleri Hakkında Bilgi Kaynakları	66
Eyalet Bazlı Yatırım/Kalkınma Ajansları.....	66
COVID 19 GELİŞMELERİ.....	70
Ekonomik Destekler	72
Geleceğe Dönük Beklentiler.....	74
KAYNAKÇA	77

ÜLKE PROFİLİ

GSYİH (Milyon \$): 4.319.286 (Nisan 2021, IMF)

KBGSYİH (\$):51.860 (Nisan 2021, IMF)

BÜYÜME ORANI: % 3,6 (Nisan 2021, IMF)

NÜFUS: 83.287.000 (Nisan 2021, IMF)

YÜZÖLÇÜMÜ (km2): 356.970

BAŞKENT: Berlin

GENEL BİLGİLER

Coğrafi Konum

Almanya, 357 bin km²'lik yüzölçümü ve 83 milyona yaklaşan nüfusuyla, Avrupa'nın en büyük ülkelerinden biridir. Ülke, nüfus bakımından Avrupa Ülkeleri arasında Rusya Federasyonu'ndan sonra ikinci sırada, AB Ülkeleri arasında ise ilk sıradadır. Almanya 16 eyaletten oluşan federal bir cumhuriyettir. Ülke, AB içindeki liderlik konumu, güçlü ekonomik, sınai, ticari ve teknolojik yapısıyla Dünya ekonomisi ve siyasetinde kilit aktörlerden biridir.

Almanya coğrafi olarak Orta Avrupa'da, Kuzey Denizi ile Alp Dağları arasında yer almaktadır. Komşu ülkeleri Avusturya, Çek Cumhuriyeti, Hollanda, Fransa, Polonya, İsviçre, Belçika, Lüksemburg ile Danimarka'dır.

Ülkenin Kuzey bölgesi ovalar, orta ve güney batı bölgesinde ihtiyar dağlar, güneyinde Alpler, tepeler ve Bavyera Alpleri ülkenin genel coğrafik yapısını oluşturmaktadır.

Almanya, coğrafi olarak Avrupa'nın tam ortasında yer almaktadır. Dokuz komşu ülke ile sınırdış konumundadır. Kuzeyde Danimarka, Hollanda, Belçika, Lüksemburg ve Batıda ise Fransa bulunmaktadır. İsviçre ve Avusturya Güneyde, Çek Cumhuriyeti ve Polonya ise Doğu'daki komşularıdır. 3 Ekim 1990 tarihinde Demokratik Almanya Cumhuriyeti ile birleşmesi ile Avrupa'nın ortasındaki konumu daha bariz duruma gelmiştir.

Almanya, doğu ile batı ve İskandinav ile Akdeniz havzası arasında bir köprü durumundadır. Avrupa Birliği ve NATO üyelikleri ile orta ve doğu Avrupa ülkeleri arasında da etkin bir köprü rolünü üstlenmiş bulunmaktadır.

Kuzeyden Güneye hava hattı uzunluğu 876 km'dir. Batıdan Doğuya uzunluğu ise 640 km'dir. Rusya Federasyonu'ndan sonra Avrupa'nın en çok nüfusa sahip ülkesidir.

Siyasi ve İdari Yapı

Devlet federatif yapıdadır. Almanya 16 eyaletten oluşmaktadır (Baden-Württemberg, Bavyera, Berlin, Brandenburg, Bremen, Hamburg, Hessen, Mecklenburg-Ön Pomeranya,

Aşağı Saksonya, Kuzey Ren-Vestfalya, Rheinland-Pfalz, Saarland, Saksonya, Saksonya-Anhalt, Schleswig-Holstein, Thüringen).

Federal Meclis iki ayrı meclisten oluşmaktadır. Bundestag (Federal Meclis) dört yıl için seçim bölgelerinin nüfusuna göre genel seçimlerle seçilir. Bundesrat ise senato mahiyetindedir ve nüfus sayısına bakılmaksızın her eyaletin iki temsilcisinden oluşur. Yasama yetkisi Federal Meclis'e aittir. Ancak Anayasanın Federal Meclis'e bıraktığı alanın dışında Eyalet Meclisleri de yasama yetkisine sahiptirler. Eyaletler, Federal Meclis'in yasama yetkisine giren bir alanda Federal Meclis bu yetkisini kullanmıyorsa yasal düzenleme yapabilirler.

Federal Cumhurbaşkanı beş yıllığına Federal Meclis Genel Kurulu tarafından kırk yaşını doldurmuş ve milletvekili seçilme hakkına sahip Almanlar arasından seçilir. Cumhurbaşkanı bir defa daha seçilebilirler. Cumhurbaşkanı ülkeyi temsil eder, yasa ile başka türlü düzenlenmedikçe federal yargıç ve memurları atar. Cumhurbaşkanı'nın özel af ve anayasaya aykırı oldukları iddiasıyla yasaların iptali için anayasa mahkemesine başvurma hakkı mevcuttur.

Yürütme yetkisi Federal Hükümete aittir. Hükümet Başkanı, Cumhurbaşkanı'nın önerisi üzerine Federal Meclis tarafından seçilir. Hükümet üyeleri ise, Başbakanın önerisi üzerine Cumhurbaşkanı tarafından atanır veya azledilirler.

Nüfus ve İstihdam

Almanya'da 2020 yılı verilerine göre 83 milyonu aşan nüfusun %20 kadarını göçmen kökenli vatandaşlar ve yabancılar oluşturmaktadır. Nüfusun %49'u erkek, %51'i kadındır. Ortalama yaşam süresi erkeklerde 76, kadınlarda 82'dir.

Nüfusun %8,8'i yabancılardan oluşmaktadır. Yabancı nüfusun yaklaşık %40'ını diğer AB üyesi ülkeler oluşturmaktadır. Yabancı nüfusun içindeki belli başlı milletler; Türk, İtalyan, Polonyalı, Yunan, Hırvat, Avusturyalı ve Bosna-Hersek'lidir.

Ülkede 2020 verilerine göre 41 milyonu aşkın işgücü bulunmakta olup, tahmini işsizlik oranı %4,3 olarak gerçekleşmiştir.

Doğal Kaynaklar

Almanya geniş çayırlara ve ormanlara, verimli ovalara sahiptir. Tarımsal araziler yaklaşık 17 milyon hektar, ülkenin ormanlık arazisi ise 11 milyon hektardır. Tarımsal arazilerin 12,1 milyon hektarlık bölümünü ekilebilir araziler ve sürekli bitkiler 4,7 milyon hektarlık bölümünü de sürekli çayır ve otlaklar oluşturmaktadır.

Ülkenin iki büyük akarsuyu, güneyden kuzeye akan Ren Nehri ve Çek Cumhuriyeti'nden gelip Hamburg Limanı yakınlarında denize ulaşan Elbe hem Almanya, hem de diğer Avrupa ülkeleri için geleneksel suyolları olarak büyük bir öneme sahiptirler. Ayrıca Ren Nehri'ni, kollarından biri olan Main Nehri vasıtasıyla, Almanya'da doğup Avusturya üzerinden Karadeniz'e dökülen Tuna Nehri'yle birleştiren bir kanal inşa edilmiştir.

T.C. Ticaret Bakanlığı, 2021 4 Tarım, ormancılık ve balıkçılık, GSYİH'nin % 1'ini oluşturmasına rağmen, sektör ülkenin sosyal dokusu bakımından belirgin bir öneme sahiptir. Almanya'nın gıda bakımından kendine yeterlilik oranı %70'ler düzeyindedir.

Almanya'nın gerek petrol gerekse maden cevheri bakımından kaynakları sınırlı olup, bu açıdan büyük ölçüde dışa bağımlıdır. Bununla birlikte, yurtiçi tüketiminin dörtte birini karşılayabilecek düzeyde doğalgaz kaynaklarına, ayrıca geniş taş kömürü, linyit kömürü ve tuz kaynaklarına sahiptir. Bunlar dışında ülke, önceki yıllarda eski Doğu Almanya'nın önemli üreticiler arasında olduğu potasyum ve küçük miktarlarda olmak üzere uranyum, kobalt, bizmut ve antimon –Güney sınırlarında Çek Cumhuriyeti ile ortak çıkarılmaktadır- gibi maden ve mineral kaynaklarına sahiptir. Ancak, ülke genel olarak metal-mineral kaynakları açısından yoksuldur.

Önemli linyit rezervleri Ren bölgesi, güney Brandenburg, Saksonya, Saksonya-Anhalt ve Aşağı Saksonya'nın doğusunda bulunmaktadır. Ekonomik olarak çıkarılabilir rezervlerin 40,5 milyar ton olduğu tahmin edilmektedir. Önemli taş kömürü rezervleri ise Ruhr bölgesinde (Kuzey RenWestfalya) ve Saarland'dadır. Rezerv büyüklüğü 2,5 milyar tondur. Ancak bu rezervlerin işletilmesinin ekonomik olmadığı düşünülmektedir.

1990'lara kadar Almanya'da (Saksonya ve Thüringen) önemli miktarda uranyum da çıkarılmıştır. Ancak nükleer santralleri işletmek için gerekli zenginleştirilmiş uranyum ithal edilmektedir.

Almanya yenilenebilir enerjiler alanında AB ülkeleri arasında ilk sırada yer almaktadır. Ülkenin, dünyanın gelişmiş ekonomileri arasında ilk büyük yenilenebilir enerji ekonomisi olduğu ifade edilmektedir. Yeşil enerjiye geçişin temeli, "Birlik'90/Yeşiller" partisinin iktidar ortağı olduğu 1998- 2005 yılları arasında gerçekleştirilen yasal düzenlemelere dayanmaktadır.

GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
GSYİH (Cari Fiyatlar milyar\$)	3.861,6	3.803,0	4.319,3	4.598,1	4.757,7	4.923,0	5.084,4
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar %)	0,6	-4,9	3,6	3,4	1,6	1,5	1,2
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar- \$)	46.473	45.733	51.860	55.144	57.015	58.976	60.915
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort,%)	1,4	0,4	2,3	1,1	1,5	1,7	1,9
Cari Ödemeler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	7,1	7,1	7,6	7,0	7,0	7,0	6,9
Devletin Genel Net Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	41,4	50,0	52,5	50,4	48,4	46,4	44,3
Toplam Yatırımların GSYİH'ya Oranı (%)	21,4	20,4	21,5	21,8	22,0	22,1	22,3
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	3,2	4,2	4,5	3,7	3,5	3,4	3,4
Nüfus (milyon)	83,093	83,157	83,287	83,383	83,446	83,474	83,466

Kaynak: IMF

Yüksek alım gücüyle ülkemiz ihracat ve ithalatında en büyük ortak olma özelliği taşıyan Almanya Federal Cumhuriyeti, dünyanın ABD ve Japonya'dan sonra gelen en gelişmiş sanayi ülkesidir. Ülke 83 milyonluk nüfusuyla Avrupa Birliği'nin de en büyük ve en önemli pazarı konumundadır.

Ekonomik Yapı

Alman ekonomisinin kalbini imalat sanayi ve ilgili hizmet sektörleri oluşturmaktadır. En önemli imalat sektörleri sanayi makineleri, otomotiv ve kimya sanayi iken son yıllarda

telekomünikasyon sektörü de önde gelen faaliyet alanlarından biri haline gelmiştir. Diğer taraftan, Ruhr bölgesindeki çelik imalat sektörü ciddi biçimde küçülürken tarım da önemini giderek yitirmiştir. Diğer sanayileşmiş ülkelerde olduğu gibi Almanya’da da hizmetler sektörünün önemi giderek artmıştır.

DIŞ TİCARETİN GÖRÜNÜMÜ

Dış Ticaret

(1000 \$)	2018	2019	2020	2019-2020 Değişim
İthalat	1 286 008 402	1 236 217 435	1 171 857 560	-5,2
İhracat	1 556 622 939	1 486 877 250	1 377 752 311	-7,3
Hacim	2 842 631 341	2 723 094 685	2 549 609 871	-6,4%
Denge	270 614 537	250 659 815	205 894 751	-17,9%

Kaynak: ITC Trademap

Almanya’nın Ükelere Göre İhracatı (1 000 dolar)

Sıra	Ülke	2018	2019	2020	Pay %	Değişim %
1.	ABD	133 896 931	132 857 659	118 776 083	8,6	-10,6
2.	Çin	109 780 291	107 451 431	109 779 899	8,0	2,2
3.	Fransa	124 447 383	119 212 781	103 842 135	7,5	-12,9
4.	Hollanda	99 550 047	92 774 475	89 096 232	6,5	- 4,0
5.	İngiltere	96 942 954	88 475 888	76 430 972	5,5	-13,6
6.	Polonya	74 762 787	73 609 779	74 027 996	5,4	0,6
7.	İtalya	82 387 243	75 895 458	69 104 900	5,0	-8,9
8.	Avusturya	75 389 144	71 033 393	66 659 591	4,8	-6,2
9.	İsviçre	64 304 110	63 676 565	64 793 261	4,7	1,8
10.	Belçika	52 307 614	51 672 860	49 414 844	3,6	-4,4
11.	Çekya	51 842 656	49 451 433	44 921 230	3,3	-9,2
12.	İspanya	52 254 479	49 530 690	42 900 100	3,1	-13,4
13.	Macaristan	30 921 545	30 096 079	28 071 984	2,0	-6,7
14.	İsveç	30 958 464	27 888 450	26 712 132	1,9	-4,2
15.	Rusya	30 575 295	29 725 013	26 350 834	1,9	-11,4
16.	Türkiye	22 729 040	21 903 773	24 399 776	1,8	11,4
	TOPLAM (diğerleriyle)	1 556 622 939	1 486 877 250	1 377 752 311	100,0	-7,3

Kaynak: ITC Trademap

Almanya'nın İhracatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2018	2019	2020	Pay %	Değişim %
8703	Otomobiller	155.037.984	143.430.200	122.200.241	8,9	-14,8
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	55 805 051	56 458 032	60 097 726	4,4	6,4
8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	67 426 305	62 072 410	54 205 949	3,9	-12,7
3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. ürünler	29 066 121	28 295 455	31 827 669	2,3	12,5
8802	Helikopterler, uçaklar vb.; uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları	30 159 243	32 348 654	20 673 024	1,5	-36,1
9018	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar	15 536 096	16 255 409	16 661 453	1,2	2,5
8479	Kendine özgü bir fonksiyonu olan diğer makineler ve mekanik cihazlar	18 167 395	17 686 658	15 981 142	1,2	-9,6
8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	15 692 206	15 022 142	15 619 085	1,1	4,0
8421	Santrifüjler; sıvıların veya gazların filtre edilmesine veya arıtılmasına mahsus makina ve cihazlar	13 520 507	13 894 955	14 277 451	1,0	2,8
8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı (anahtarlar, röleler, sigortalar, fişler, kutular vb.)	15 487 731	14 497 344	13 769 858	1,0	-5,0
8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	13 592 743	13 284 982	13 289 288	1,0	0,0
8481	Musluk, batarya, vana ve valfler	14 397 550	14 105 428	12 840 613	0,9	-9,0
8542	Elektronik entegre devreler	16 733 026	14 923 059	12 712 804	0,9	-14,8
8537	Elektrik kontrol, dağıtım tabloları, panolar, konsollar, kabinler, diğer mesnetler ve sayısal kontrol cihazları	13 669 673	13 852 808	12 552 866	0,9	-9,4
8483	Transmisyon milleri, kranklar; yatak kovanları ve mil yatakları; dişliler ve sistemleri; vidalar; dişli kutuları volan vb.	13 268 419	12 642 755	11 711 112	0,9	-7,4
	TOPLAM(Diğerleriyle)	1 556 622 939	1 486 877 250	1 377 752 311	100,0	-7,3

Kaynak: ITC Trademap

Almanya'nın Ükelere Göre İthalatı (1 000 dolar)

Sıra	Ülke	2018	2019	2020	Pay %	Değişim%
1.	Çin	125 101 066	123 165 529	132 830 791	11,3	7,8
2.	Hollanda	104 529 826	97 396 130	90 140 114	7,7	-7,5
3.	ABD	76 179 360	79 839 832	77 360 604	6,6	-3,1
4.	Polonya	65 020 284	64 435 078	66 644 439	5,7	3,4
5.	Fransa	76 813 927	73 968 958	64 591 329	5,5	-12,7
6.	İtalya	71 146 737	63 901 631	61 536 184	5,3	-3,7
7.	İsviçre	54 821 289	51 847 920	52 321 269	4,5	0,9
8.	Çekya	56 147 443	53 313 659	49 735 793	4,2	-6,7
9.	Avusturya	49 489 237	46 459 920	44 217 744	3,8	-4,8
10.	Belçika	53 232 953	45 564 783	39 338 841	3,4	-13,7
11.	İngiltere	43 374 270	42 483 543	39 166 949	3,3	-7,8
12.	İspanya	38 313 611	37 100 139	35 835 002	3,1	-3,4
13.	Macaristan	32 331 752	31 982 877	31 488 432	2,7	-1,5
14.	Japonya	28 016 813	26 756 331	24 262 541	2,1	-9,3
15.	İrlanda	15 991 247	20 590 270	24 075 946	2,1	16,9
16.	Türkiye	19 374 084	17 764 158	17 512 968	1,5	-1,4
	TOPLAM (Diğerleriyle)	1 286 008 402	1 236 217 435	1 171 857 560	100,0	-5,2

Kaynak: ITC Trademap

Almanya'nın İthalatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2018	2019	2020	Pay %	Değişim %
8703	Otomobiller	64 705 458	72 162 137	65 201 693	5,6	-9,6
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	28 688 297	30 577 106	33 637 094	2,9	10,0
8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	43 870 523	39 687 068	32 823 976	2,8	-17,3
2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	45 086 740	40 738 077	27 424 195	2,3	-32,7
8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	24 524 859	24 449 696	27 154 066	2,3	11,1
3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	24 107 086	23 090 068	27 153 655	2,3	17,6

8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	24 410 488	22 927 782	24 740 709	2,1	7,9
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	32 387 746	31 402 594	24 250 460	2,1	-22,8
2933	Sadece azotlu heterosiklik bileşikler	15 780 768	16 726 204	16 376 456	1,4	-2,1
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	25 750 253	24 443 477	14 986 034	1,3	-38,7
8542	Elektronik entegre devreler	19 545 395	16 960 639	13 149 700	1,1	-22,5
9018	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar	9 889 600	10 186 701	11 017 915	0,9	8,2
8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	11 625 641	10 724 718	10 037 069	0,9	-6,4
8411	Turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri	12 313 220	14 201 051	9 912 626	0,8	-30,2
7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	4 783 312	4 417 330	8 228 522	0,7	86,3
	TOPLAM (Diğerleriyle)	1 286 008 402	1 236 217 435	1 171 857 560	100,0	-5,2

Kaynak: ITC Trademap

TÜRKİYE İLE TİCARETİN GÖRÜNÜMÜ

Türkiye'nin Almanya'ya İhracatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2018	2019	2020	Pay %	Değişim %
8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	961 090	830 943	900 872	5,6	8,4
8703	Otomobiller	1 056 317	1 030 151	859 134	5,4	-16,6
8409	Sadece veya esas itibarıyla 84.07 veya 84.08 pozisyonlarındaki motorların aksam ve parçaları	949 113	831 175	776 169	4,9	-6,6
6109	Tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (örme)	646 490	573 524	549 244	3,4	-4,2
6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya (örme)	458 515	437 993	451 678	2,8	3,1
7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallere veya kıymetli metallerle kaplama metallere)	299 365	407 836	445 805	2,8	9,3
6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb.(yüzme kıyafetleri hariç)	377 634	402 052	358 974	2,2	-10,7
6302	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri	295 197	320 822	312 232	2,0	-2,7
2008	Yer fıstığı ve diğer kabuklu yemiş ve meyve konserveleri	237 618	264 753	277 770	1,7	4,9
8702	10 veya daha fazla kişi taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	328 879	312 407	264 186	1,7	-15,4
6203	Erkekler ve erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, pantolon, tulum ve şort (yüzme kıyafeti hariç)	221 873	199 340	237 052	1,5	18,9
8528	Monitörler ve projektörler, televizyon alıcı cihazları	282 133	263 921	233 327	1,5	-11,6
7604	Alüminyumdan çubuklar ve profiller	194 438	198 437	222 679	1,4	12,2
6104	Kadın ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, etek, pantolon, tulum ve şort (örme)(yüzme kıyafeti hariç)	257 776	252 202	222 561	1,4	-11,8
8413	Sıvılar için pompalar (ölçü tertibatı olsun olmasın) ve sıvı elevatörleri	179 716	183 718	216 915	1,4	18,1
	TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)	16 137 388	15 381 332	15 974 660	100,0	3,9

Kaynak: ITC Trademap

Türkiye'nin Almanya'dan İthalatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2018	2019	2020	Pay %	Değişim %
8703	Otomobiller	2 047 183	1 077 507	2 559 029	11,8	137,5
8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	1 306 213	1 037 137	1 015 690	4,7	-2,1
8802	Helikopterler, uçaklar vb; uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları	140 462	719 734	978 466	4,5	35,9
7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	663 920	955 151	926 420	4,3	-3
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	508 466	591 632	660 112	3,0	11,6
8502	Jeneratörler	179 092	187 896	548 349	2,5	191,8
8408	Sıkıştırmayla ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlar (dizel ve yarı dizel)	529 895	402 201	455 531	2,1	13,3
3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	267 849	325 735	350 981	1,6	7,8
8409	Sadece veya esas itibarıyla 84.07 veya 84.08 pozisyonlarındaki motorların aksam ve parçaları	308 159	291 503	339 323	1,6	16,4
7326	Demir veya çelikten eşya	385 340	452 696	285 048	1,3	-37
8479	Kendine özgü bir fonksiyonu olan diğer makineler ve mekanik cihazlar	217 749	223 666	268 010	1,2	19,8
8481	Musluk, batarya, vana ve valfler	179 288	190 672	243 660	1,1	27,8
3907	Poliasetaller, diğer polieterler, epoksi reçineler, polikarbonatlar, alkit reçineler, polialisterler, vb. (ilk şekilde)	222 999	213 126	239 564	1,1	12,4
8421	Santrifüjler; sıvıların veya gazların filtre edilmesine veya arıtılmasına mahsus makina ve cihazlar	185 502	184 748	223 926	1,0	21,2
8537	Elektrik kontrol, dağıtım tabloları, panolar, konsollar, kabinler, diğer mesnetler ve sayısal kontrol cihazları	130 273	131 925	216 319	1,0	64
	TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)	20 407 294	17 958 532	21 713 934	100,0	20,9

Kaynak: ITC Trademap

İki Ülke Arasındaki Anlaşma ve Protokoller

Anlaşma ve Protokoller	İmza Tarihi	Resmi gazete Tarihi ve Sayısı
Ticaret ve Ödeme Anlaşması	16.02.1952	03.05.1996/8100
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması	20.06.1962	02.11.1963/11525
Teknik İşbirliği Anlaşması	16.06.1970	10.11.1970/13663
Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması	19.09.2011	27.12.2011/28155
Ortak Ekonomik ve Ticaret Komitesi (JETCO) Kurucu Deklarasyonu	19.08.2013	-

Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı

Türkiye ile Ticaret

Genel Durum

Ülkemizin yabancı ülkelerle olan ikili ekonomik ve ticari ilişkileri dikkate alındığında, en yoğun ilişkilerin Federal Almanya ile olduğu gözlenmektedir. Almanya 2020 yılında, önceki yıllarda da olduğu gibi, ülkemizin ihracatında birinci sırada yer alırken ithalatımızda Çin'in ardından ikinci sırayı almıştır.

En büyük ticari ortağımız olan Almanya ile ikili ticaretimiz, istisnai yıllar haricinde, sürekli aleyhimize açık vermektedir. 2020 yılı verilerine göre Almanya ile dış ticaret açığımız yaklaşık 5,7 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Alman firmalarının son yıllarda üretim ve ithalatlarını Merkezi ve Doğu Avrupa ülkelerine kaydırmaları ve bu ülkelere yönelik vergi ve kotaların kaldırılması 2000'li yılların başlarında ihracat artışımızda bir yavaşlamaya neden olmakla beraber, 2003 yılından itibaren bu ülkeye ihracatımız tekrar artış trendine girmiştir. 2019 yılında Almanya'ya ihracatımız %5 civarında azalmış, 2020 yılında ise %3,9 artarak 16 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Ülkemizin Almanya'dan gerçekleştirdiği ithalat ise 2020 yılında %21 artış göstererek 22 milyar dolara yaklaşmıştır.

Almanya'ya ihracatımız %90 oranında sanayi mamullerinden, yaklaşık %10 oranında tarım ve gıda ürünlerinden oluşmaktadır. Diğer taraftan Almanya'dan ithalatımız %98 oranında sanayi mamullerinden, %2 oranında ise tarım ve gıda ürünlerinden oluşmaktadır.

Yatırım İlişkileri

Özellikle 1980 yılından sonra Alman yatırımcılarının ülkemize ilgisi büyük ölçüde artmıştır. Nitekim 1980 yılına kadar ülkemizde sadece 24 Federal Alman firması faaliyet gösterirken, bu rakam 2017 yılında 7151 adete ulaşmıştır.

2019 yılı itibarıyla Almanya'nın Türkiye'de gerçekleştirdiği yatırım stoğu 13,2 milyar doları bulurken, Türkiye'nin Almanya'da gerçekleştirdiği yatırım stoğu 1,8 milyar doları

geçmiştir. 2002-2019 arasında Türkiye'ye gelen toplam yabancı yatırımcıların sıralamasında %6,2 payla Almanya dördüncü sırada yer almaktadır (TCMB).

Türkiye'de faaliyette bulunan Alman menşeli firmaların sektörel dağılımına bakıldığında, hizmetler ve imalat sanayinin yatırımda en fazla tercih edilen sektörler olduğu görülmektedir. İmalat sanayinde gıda, hazır giyim, kimyasal ürünler, elektrik-elektronik, makine imalat, taşıt araçları imalat ve taşıt araçları yan sanayi ön plana çıkmaktadır. Hizmetler sektöründe ise Alman yatırımcıların ticaret, turizm, haberleşme, bankacılık ve yatırım finansmanı gibi alt sektörlerde yoğunlaştıkları görülmektedir.

Diğer taraftan 1960'lı yıllarda Almanya'ya "misafir işçi" olarak giden Türk vatandaşları, özellikle 1980li yıllardan itibaren girişimciliğe yönelerek kendi iş yerlerini kurmuş ve işveren konumuna gelmişlerdir.

ALMANYA TEKSTİL PAZARI

Dış Ticaret

1000 \$	2017	2018	2019	2020	Değişim % (2019 – 2020)
İhracat	11.337.776	11.729.861	10.678.545	9.676.708	-0,09%
İthalat	9.092.803	9.418.653	8.547.620	7.613.234	-0,11%
Hacim	20.430.579	21.148.514	19.226.165	17.289.942	-10,07%
Denge	2.244.973	2.311.208	2.130.925	2.063.474	-3,17%

Kaynak: ITC Trademap

International Trade Center (Trademap) verilerine göre 2020 yılı Almanya tekstil ihracatı 9,7 milyar dolar, tekstil ithalatı 7,6 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.¹

Almanya'nın Tekstil İhracatı Yaptığı Başlıca Ülkeler (1000 \$)

Sıra	Ülkeler	2019	2020	Değişim %	Pay %
1	Polonya	986.977	937.613	-0,05	9,69%
2	ABD	692.020	628.082	-0,09	6,49%
3	İtalya	690.897	562.401	-0,19	5,81%
4	Avusturya	590.699	554.320	-0,06	5,73%
5	Fransa	570.336	527.628	-0,07	5,45%
6	Çek Cumhuriyeti	557.672	464.109	-0,17	4,80%
7	Hollanda	471.869	446.469	-0,05	4,61%
8	Çin	418.799	443.519	0,06	4,58%
9	Romanya	478.369	418.017	-0,13	4,32%
10	Birleşik Krallık	385.671	336.953	-0,13	3,48%
11	Türkiye	319.584	300.815	-0,06	3,11%
12	İsviçre	295.451	290.847	-0,02	3,01%

¹50,51,52,53,54,55,56,58,59 ve 60 faslında kullanılan gtip pozisyonları:

5001,5002,5003,5004,5005,5006,5007,5101,5102,5103,5104,5105,5106,5107,5108,5109,5110,5111,5112,5113,5201,5202,5203,5204,5205,5206,5207,5208,5209,5210,5211,5212,5301,5302,5303,5304,5305,5306,5307,5308,5309,5310,5311,5401,5402,5403,5404,5405,5406,5407,5408,5501,5502,5503,5504,5505,5506,5507,5508,5509,5510,5511,5512,5513,5514,5515,5516,5601,5602,5603,5604,5605,5606,5607,5608,5609,5801,5802,5803,5804,5805,5806,5807,5808,5809,5810,5811,5901,5902,5903,5904,5905,5906,5907,5908,5909,5910,5911,6001,6002,6003,6004,6005,6006

13	Belçika	279.192	265.104	-0,05	2,74%
14	İspanya	294.718	263.261	-0,11	2,72%
15	Macaristan	275.893	242.947	-0,12	2,51%
	TOPLAM	10.678.545	9.676.708	-0,09	100,00%

Kaynak: ITC Trademap

Almanya'nın Tekstil İhracatı Yaptığı Başlıca Ürünler (1000 \$)

GTİP	Ürün Grubu	2019	2020	Değişim %	Pay %
5603	Dokunmamış mensucat (emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş olsun olmasın)	2.091.146	2.069.889	-1,02%	22,37%
5903	Plastik emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya plastik lamine edilmiş mensucat (59.02 pozisyonundakiler hariç)	1.070.262	889.659	-16,87%	9,61%
5911	Dokumaya elverişli maddelerden teknik işlerde kullanılmaya mahsus bu fasılın 7 nolu notunda belirtilen ürünler ve eşya	831.925	813.316	-2,24%	8,79%
5407	Sentetik filament ipliklerinden dokunmuş mensucat (54. 04 pozisyonundaki maddelerden elde edilen dokunmuş mensucat dahil)	628.033	495.869	-21,04%	5,36%
5906	Kauçuklu mensucat (59.02 pozisyonundakiler hariç)	313.370	329.995	5,31%	3,57%
5208	Pamuklu mensucat (ağırlık itibariyle % 85 veya daha fazla pamuk içerenler)(m2.ağırlığı 200 gr. 1 geçmeyenler)	356.110	301.629	-15,30%	3,26%
5404	Sentetik monofilamentler (67 desiteks veya daha fazla olup, enine kesiti 1 mm.yi geçmeyenler) ; şerit ve benzerleri (suni saman gibi) (görünen genişliği 5 mm. yi geçmeyen dokumaya elverişli sentetik maddelerden)	311.682	278.009	-10,80%	3,00%
5806	Kordelalar (58.07 pozisyonunda yer alanlar hariç); paralel hale getirilip yapıştırılmış iplik veya liflerden atkı ipliksiz kordelalar (boldükler)	294.315	255.195	-13,29%	2,76%
6005	Çözümlü tipi örgülü olan diğer mensucat (galloon örgü makinaları ile yapılanlar dahil) (60.01 ila 60.04 Pozisyonundakiler hariç)	264.735	213.554	-19,33%	2,31%
5602	Keçeler (emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş olsun olmasın)	235.307	211.765	-10,00%	2,29%
6006	Diğer örme mensucat	257.333	211.060	-17,98%	2,28%
5402	Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende olarak satılacak hale getirilmemiş) (67 desitekten az olan sentetik mono filamentler dahil)	260.737	208.594	-20,00%	2,25%
5512	Sentetik devamsız liflerden dokunmuş mensucat (ağırlık itibariyle %85 veya daha fazla sentetik devamsız lif içerenler)	187.513	174.947	-6,70%	1,89%

5401	Sentetik ve suni filamentlerden dikiş ipliği (perakende olarak satılacak hale getirilmiş olsun olmasın)	183.160	172.270	-5,95%	1,86%
5504	Suni devamsız lifler (işlem görmemiş)	113.660	128.162	12,76%	1,38%
	Toplam	10.279.215	9.254.455	-9,97%	100,00%

Kaynak: ITC Trademap

Almanya'nın Tekstil İthalatı Yaptığı Başlıca Ülkeler (1000 \$)

Sıra	Ülkeler	2019	2020	Değişim %	Pay %
1	İtalya	1.235.736	1.053.005	-14,79%	13,83%
2	Çin	969.515	894.734	-7,71%	11,75%
3	Hollanda	544.724	499.874	-8,23%	6,57%
4	Avusturya	433.408	386.087	-10,92%	5,07%
5	Türkiye	401.661	382.914	-4,67%	5,03%
6	Belçika	339.866	319.161	-6,09%	4,19%
7	Çek Cumhuriyeti	367.956	314.017	-14,66%	4,12%
8	Polonya	346.771	292.103	-15,76%	3,84%
9	Fransa	322.228	289.124	-10,27%	3,80%
10	İsviçre	309.234	287.161	-7,14%	3,77%
11	ABD	336.980	279.248	-17,13%	3,67%
12	İspanya	278.493	263.119	-5,52%	3,46%
13	Birleşik Krallık	264.277	216.090	-18,23%	2,84%
14	Hindistan	189.900	188.041	-0,98%	2,47%
15	Japonya	193.428	154.369	-15,07%	2,03%
	Toplam	8.547.620	7.613.234	-10,93%	100,00%

Kaynak: ITC Trademap

Almanya'nın Tekstil İthalatı Yaptığı Başlıca Ürünler (1000 \$)

GTİP	Ürün Grubu	2019	2020	Değişim %	Pay %
5603	Dokunmamış mensucat (emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş olsun olmasın)	1.120.741	1.153.427	2,92%	16,75%
5402	Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende olarak satılacak hale getirilmemiş) (67 desitekten az olan sentetik mono filamentler dahil)	763.103	610.685	-19,97%	8,87%
5503	Sentetik devamsız lifler (karde edilmemiş, taranmamış veya iplik imali için diğer surette hazırlanmamış)	550.230	461.296	-16,16%	6,70%
5911	Dokumaya elverişli maddelerden teknik işlerde kullanılmaya mahsus bu fasılın 7 nolu notunda belirtilen ürünler ve eşya	423.216	427.733	1,07%	6,21%
5407	Sentetik filament ipliklerinden dokunmuş mensucat (54.04 pozisyonundaki maddelerden elde edilen dokunmuş mensucat dahil)	478.413	415.469	-13,16%	6,03%
5903	Plastik emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya plastikle lamine edilmiş mensucat (59.02 pozisyonundakiler hariç)	301.883	249.062	-17,50%	3,62%

5208	Pamuklu mensucat (ağırlık itibariyle % 85 veya daha fazla pamuk içerenler)(m2. ağırlığı 200 gr. 1 geçmeyenler)	238.896	209.373	-12,36%	3,04%
5509	Sentetik devamsız liflerden iplikler (dikiş ipliği hariç) (perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	202.237	152.796	-24,45%	2,22%
5205	Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık itibariyle % 85 veya daha fazla pamuk içeren ve perakende olarak satılacak hale getirilmemiş olanlar)	169.041	148.358	-12,24%	2,15%
6006	Diğer örme mensucat	162.844	142.743	-12,34%	2,07%
5512	Sentetik devamsız liflerden dokunmuş mensucat(ağırlık itibariyle %85 veya daha fazla sentetik devamsız lif içerenler)	151.984	137.562	-9,49%	2,00%
5902	Naylon veya diğer poliamidlerden, poliesterlerden veya viskoz ipeğinden elde edilen yüksek mukavemetli iplikten her nevi nakil vasıtası iç ve dış lastiği için mensucat	160.498	120.595	-24,86%	1,75%
5906	Kauçuklu mensucat (59.02 pozisyonundakiler hariç)	126.541	116.983	-7,55%	1,70%
5105	Yün, ince veya kaba hayvan kılları (karde edilmiş veya taranmış) (yığın halinde taranmış yün dahil)	166.699	115.742	-30,57%	1,68%
6005	Çözümlü tipi örgülü diğer mensucat	114.890	115.176	0,25%	1,67%
	Toplam	7.854.727	6.887.384	-12,32%	100,00%

Kaynak: ITC Trademap

Türkiye'nin Almanya'ya Tekstil İhracatı

Ürün Grubu	2019 \$	2020 \$	Değişim %	Pay %
DOKUMA KUMAŞLAR	133.949.042	114.028.308	-14,87%	30,73%
DOKUNMAMIŞ KUMAŞLAR VE EŞYALAR	72.382.939	69.188.861	-4,41%	18,64%
ÖRME KUMAŞLAR	48.505.109	53.158.543	9,59%	14,32%
SUNİ-SENTETİK İPLİKLER	41.485.020	38.315.381	-7,64%	10,33%
PAMUK İPLİĞİ	31.720.676	32.155.422	1,37%	8,67%
PAMUK ELYAFI	32.564.111	30.222.786	-7,19%	8,14%
SUNİ-SENTETİK ELYAF	11.359.448	17.776.373	56,49%	4,79%
DiĞER İPLİKLER	3.994.380	9.714.731	143,2%	2,62%
YÜN İPLİĞİ	5.879.180	6.316.222	7,43%	1,70%
YÜN ELYAFI	253.119	212.924	-15,88%	0,06%
İPEK İPLİĞİ	570	307	-46,19%	0,00%
Toplam	382.093.594	371.089.859	-2,88%	100,00

Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM)

ALMANYA HAZIR GİYİM ve KONFEKSİYON PAZARI

Dış Ticaret

1000 \$	2017	2018	2019	2020	2019 - 2020 Değişim %
İhracat	23.603.838	27.044.538	27.443.639	27.361.672	-0,30%
İthalat	42.567.214	45.298.114	44.315.080	49.463.763	11,62%
Hacim	66.171.052	72.342.652	71.758.719	76.825.435	7,06%
Denge	-18.963.376	-18.253.576	-16.871.441	-22.102.091	31,00%

Kaynak: ITC Trademap

International Trade Center (Trademap) verilerine göre 2020 yılı Almanya hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı 27,4 milyar dolar, hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı 49,5 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.²

Almanya'nın HG ve Konfeksiyon İhracatı Yaptığı Başlıca Ülkeler (1000 \$)

Sıra	Ülke	2019	2020	Değişim %	Pay %
1	Polonya	3.801.989	3.924.439	3,22%	14,34%
2	İsviçre	3.727.960	3.766.320	1,03%	13,76%
3	Avusturya	3.225.197	3.277.407	1,62%	11,98%
4	Fransa	2.627.819	2.667.439	1,51%	9,75%
5	Hollanda	2.539.926	2.518.759	-0,83%	9,21%
6	İtalya	1.348.184	1.369.042	1,55%	5,00%
7	Belçika	1.188.652	1.191.717	0,26%	4,36%
8	Birleşik Krallık	1.346.727	1.183.838	-12,10%	4,33%
9	İspanya	1.064.270	974.500	-8,43%	3,56%
10	Çek Cumhuriyeti	816.073	918.815	12,59%	3,36%
11	İsveç	623.654	605.905	-2,85%	2,21%
12	Slovakya	500.285	481.894	-3,68%	1,76%
13	Rusya Federasyonu	548.388	446.095	-18,65%	1,63%
14	Danimarka	409.539	419.903	2,53%	1,53%
15	Macaristan	273.247	315.053	15,30%	1,15%
38	Türkiye	54.694	46.475	-15,03%	0,17%
	Toplam	27.443.639	27.361.672	-0,30%	100,00%

Kaynak: ITC Trademap

Almanya'nın HG ve Konfeksiyon İhracatı Yaptığı Başlıca Ürünler (1000 \$)

GTİP	Ürün Grubu	2019	2020	Değişim %	Pay %
6204	Kadın/Kız çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	3.365.791	3.175.279	-5,66%	12,02%
6203	Erkek/Erkek çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	3.351.062	2.913.210	-13,07%	11,03%

² 61,62,63 ve 65 faslında kullanılan gtıp pozisyonları:

6101,6102,6103,6104,6105,6106,6107,6108,6109,6110,6111,6112,6113,6114,6115,6116,6117,6201,6202,6203,6204,6205,6206,6207,6208,6209,6210,6211,6212,6213,6214,6215,6216,6217,6301,6302,6303,6304,6305,6306,6307,6308,6309,6310,6501,6502,6503,6504,6505,6506, 6507

6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya (örme)	2.640.057	2.589.118	-1,93%	9,80%
6109	Tişört, fanila, diğer iç giyim eşyası (örme)	2.442.126	2.351.186	-3,72%	8,90%
6307	Diğer hazır eşya (elbise ve pantolonlar dahil)	1.007.222	2.099.264	108,42%	7,95%
6104	Kadın/Kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, pantolon vs.(örme)	2.056.373	2.042.682	-0,67%	7,73%
6202	Kadın/Kız çocuk için dış giyim	1.370.956	1.305.780	-4,75%	4,94%
6201	Erkek/Erkek çocuk için dış giyim	763.991	718.220	-5,99%	2,72%
6302	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet, mutfak bezleri	728.870	699.673	-4,01%	2,65%
6206	Kadın/Kız çocuk için gömlek ,bluz vs.	813.867	695.673	-14,52%	2,63%
6115	Çorap; külotlu, kısa; uzun konçlu, soketler (örme)	692.433	638.142	-7,84%	2,42%
6210	Plastik, Kauçuk sıvanmış, emdirilmiş elyaftan hazır giyim eşyası	456.005	566.056	24,13%	2,14%
6205	Erkek/Erkek çocuk için gömlek(örme)	696.370	555.549	-20,22%	2,10%
6212	Sütyen,korse,korse kemer,pantolon askısı,çorap bağı, jartiyer	486.896	470.408	-3,39%	1,78%
6102	Kadın/Kız çocuk için dış giyim (örme)	460.341	465.745	1,17%	1,76%
	Toplam	26.644.417	26.408.404	0,89%	100,00%

Kaynak: ITC Trademap

Almanya'nın HG ve Konfeksiyon İthalatı Yaptığı Başlıca Ülkeler (1000 \$)

Sıra	Ülkeler	2019	2020	Değişim %	Pay %
1	Çin	11.078.714	16.603.112	49,86%	33,57%
2	Bangladeş	6.321.676	6.220.407	-1,60%	12,58%
3	Türkiye	4.110.607	4.295.124	4,49%	8,68%
4	İtalya	2.050.820	1.958.210	-4,52%	3,96%
5	Vietnam	1.587.556	1.725.528	8,69%	3,49%
6	Hindistan	1.861.709	1.632.674	-12,30%	3,30%
7	Polonya	1.484.307	1.614.678	8,78%	3,26%
8	Pakistan	1.460.321	1.577.736	8,04%	3,19%
9	Kamboçya	1.394.813	1.258.486	-9,77%	2,54%
10	Hollanda	1.320.209	1.208.840	-8,44%	2,44%
11	Myanmar	1.024.839	1.091.542	6,51%	2,21%
12	Birleşik Krallık	694.743	709.108	2,07%	1,43%
13	Fransa	759.133	704.891	-7,15%	1,43%
14	Endonezya	608.150	681.295	12,03%	1,38%
15	Romanya	707.960	566.330	-20,01%	1,14%
	Toplam	44.315.080	49.463.763	11,62%	100,00%

Kaynak: ITC Trademap

Almanya'nın HG ve Konfeksiyon İthalatı Yaptığı Başlıca Ürünler (1000 \$)

GTİP	Ürün Grubu	2019	2020	Değişim %	Pay %
6307	Diğer hazır eşya (elbise ve pantolonlar dahil)	1.264.906	8.218.126	549,70%	17,24%
6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya (örme)	4.720.826	4.566.897	-3,26%	9,58%
6204	Kadın/Kız çocuk için takım,takım elbise,ceket vs.	4.917.074	4.462.353	-9,25%	9,36%
6203	Erkek/Erkek çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	4.786.938	4.221.768	-11,81%	8,85%
6109	Tişört, famila, diğer iç giyim eşyası (örme)	4.140.714	3.884.098	-6,20%	8,15%
6104	Kadın/Kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, pantolon vs.	2.984.245	3.007.224	0,77%	6,31%
6202	Kadın/Kız çocuk için dış giyim	2.063.301	1.928.535	-6,53%	4,04%
6302	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet, mutfak bezleri	1.508.729	1.514.075	0,35%	3,18%
6210	Plastik, Kauçuk sıvanmış, emdirilmiş elyaftan hazır giyim eşyası	872.937	1.503.247	72,21%	3,15%
6201	Erkek/Erkek çocuk için dış giyim	1.238.040	1.165.234	-5,88%	2,44%
6206	Kadın/Kız çocuk için gömlek, bluz vs.	1.335.425	1.062.235	-20,46%	2,23%
6115	Çorap; külotlu, kısa; uzun konçlu, soketler (örme)	1.074.860	1.027.619	-4,40%	2,16%
6114	Diğer giyim eşyası (örme)	1.088.307	984.295	-9,56%	2,06%
6212	Sütyen, korse, korse kemer, pantolon askısı, çorap bağı, jartiyer	892.788	845.174	-5,33%	1,77%
6205	Erkek/Erkek çocuk için gömlek (örme)	1.042.091	842.143	-19,19%	1,77%
	Toplam	42.720.970	47.680.506	11,61%	100,00%

Kaynak: ITC Trademap

Türkiye'nin Almanya'ya HG ve Konfeksiyon İhracatı

ÜRÜN GRUBU	2019 \$	2020 \$	DEĞİŞİM \$ %	PAY %
BAYAN DIŞ GİYİM	1.679.240.591	1.600.949.383	-4,66%	50,98%
BAY DIŞ GİYİM	535.638.041	535.997.620	0,07%	17,07%
PAMUKLU EV TEKSTİLİ	321.780.527	316.318.614	-1,70%	10,07%
GİYİM AKSESUARLARI	235.184.270	242.673.855	3,18%	7,73%
DİĞER HAZIR EŞYA	85.216.433	168.677.457	97,94%	5,37%
SUNİ - SENTETİK EV TEKSTİLİ	59.979.471	67.896.718	13,20%	2,16%
PAMUKLU YATAK KİYAFETLERİ	36.392.883	40.135.978	10,29%	1,28%
BAY İÇ GİYİM	24.474.102	32.563.631	33,05%	1,04%
KONFEKSİYON	21.503	30.578.941	142.108,85%	0,97%
BEBE GİYİMİ VE EŞYASI	24.861.545	22.718.767	-8,62%	0,72%
DİĞER EV TEKSTİLİ	16.700.745	22.692.974	35,88%	0,72%
SUNİ - SENTETİK YATAK KİYAFETLERİ	13.299.335	15.851.141	19,19%	0,50%

BAYAN İÇ GİYİM	12.676.326	5.301.289	20,71%	0,49%
SUNİ - SENTETİK SPOR VE YÜZME KİYAFETLERİ	14.104.024	12.462.650	-11,64%	0,40%
PAMUKLU SPOR VE YÜZME KİYAFETLERİ	6.179.490	10.272.490	66,24%	0,33%
DİĞER SPOR VE YÜZME KİYAFETLERİ	2.029.784	3.522.540	73,54%	0,11%
YÜNLÜ YATAK KİYAFETLERİ	502.158	1.356.385	170,11%	0,04%
DİĞER YATAK KİYAFETLERİ	743.276	373.809	-49,71%	0,01%
YÜNLÜ EV TEKSTİLİ	32.326	186.408	476,66%	0,01%
Toplam	3.069.056.828	3.140.530.649	2,33%	100,00%

Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM)

FEDERAL ALMANYA PAZAR BİLGİLERİ

1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI

Dış Ticaret Politikası

Federal Almanya'daki mevcut dış ticaret uygulamaları hem ulusal hem de Avrupa Birliği hukukuna dayanmaktadır. Ulusal düzeydeki düzenlemeler, Dış Ekonomik Faaliyetler Yasası - Außenwirtschaftsgesetz (AWG) ve Dış Ekonomik Faaliyetler Yönetmeliği-Außenwirtschaftsverordnung (AWV)'ne tabidir. Konu ile ilgili AB hukuku kısıtlamaları, ilgili AB düzenlemelerinde ve elektronik gümrük tarifesinde bulunabilir.

Malların serbest dolaşımına ve küresel ticarete rağmen, belli mallar ithalat ve ihracatta kısıtlamalara tabidir. Hem ulusal hem de Avrupa hukukundan kaynaklanan bu özel kurallar ithalat ve ihracatta yasak ve kısıtlamalara neden olmaktadır.

Bu yasak ve kısıtlamalar temelde aşağıda sıralanan alanlardaki hakların korunması için gerçekleştirilmektedir:

- Kamu düzeninin korunması,
- Çevrenin korunması,
- İnsan sağlığının korunması,
- Hayvanların korunması,
- Bitkilerin korunması,
- Sınai mülkiyet haklarının korunması,
- Kültürel mirasın korunması.

Bununla birlikte belirli mallara bazı ülkeler için kısıtlamalar uygulanmaktadır. Dış Ticaret Mevzuatı ile ilgili F. Almanya ve AB düzeyindeki ayrıntılı bilgilere aşağıdaki internet sayfaları üzerinden ulaşılabilir:

Trade - European Commission - Import And Export Rules
(<https://ec.europa.eu/trade/import-and-export-rules/>)

Federal Ekonomi ve Enerji Bakanlığı – Dış Ticaret Mevzuatı

(<https://www.bmwi.de/Redaktion/DE/Artikel/Aussenwirtschaft/aussenwirtschaftsrecht.html>)

Gümrükler Genel Müdürlüğü

https://www.zoll.de/DE/Fachthemen/Aussenwirtschaft-Bargeldverkehr/aussenwirtschaft-bargeldverkehr_node.html

GTAI-Germany Trade and Invest - Customs and Import Arrangements

<https://www.gtai.de/gtai-en/invest/investment-guide/the-tax-system/customs-and-import-arrangements-65594>

Avrupa Birliği Ortak Dış Ticaret Politikası

Avrupa Birliği (AB) üyesi ülkeler arasında tesis edilen Gümrük Birliği çerçevesinde, üye ülkeler üçüncü ülkelere ithalatta ortak kurallar uygulamaktadır.

Bu çerçevede, ticaret politikası münhasıran Avrupa Birliği'nin yetki alanına girmekte ve "Ortak Ticaret Politikası (OTP)" olarak adlandırılmaktadır. OTP, ortak gümrük tarifeleri; çok taraflı, bölgesel ve ikili ticaret anlaşmaları; üçüncü ülkelere uygulanan tek taraflı tavizler ve ticari savunma araçlarını kapsamaktadır. OTP çerçevesinde, mal ticaretinin yanı sıra hizmetler, ticaretle bağlantılı fikri mülkiyet hakları ve doğrudan yabancı yatırımlar AB'nin münhasır yetki alanında yer almaktadır.

Bu doğrultuda:

AB üyesi ülkelere ortak gümrük tarifesi ve ticari savunma araçları uygulanmakta olup, ürünlere uygulanan gümrük vergileri ve varsa, ürünler üzerinde bulunan ticari savunma araçlarına aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir.

https://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=en)

Ayrıca, AB tarafından üçüncü ülkelere karşı yürütülen ve tamamlanan dumping, sübvansiyon ve korunma önlemleri soruşturmalarına aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir. <https://trade.ec.europa.eu/tdi/index.cfm>

AB, ikili ticaret anlaşmaları bağlamında aktif bir ticaret politikası izlemektedir. AB tarafından yeni nesil Serbest Ticaret Anlaşmaları (STA) ile mal ticaretinin yanı sıra, hizmetler, kamu alımları, fikri mülkiyet hakları, sürdürülebilir kalkınma gibi ticaret ile ilgili alanları da içeren kapsamlı STA'lar müzakere edilmekte ve akdedilmektedir. AB'nin STA'ları hakkında detaylı bilgiye aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:

<https://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/negotiations-and-agreements/>

AB, Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi (GTS) kapsamında Gelişme Yolundaki Ülke ve En Az Gelişmiş Ülkelere (EAGÜ) belirli dönemler için geçerli olacak şekilde tek taraflı olarak vergi tavizleri sağlamaktadır. Halihazırda uygulanan GTS Rejimi, düşük ve düşük orta gelirli ülkeler için gümrük tarifelerini tamamen ya da kısmen kaldıran Standart GTS Rejimi; sürdürülebilir kalkınma ve iyi yönetişimin sağlanmasını teşvik etmek üzere GTS Rejimi ekinde sayılan Uluslararası Konvansiyonları onaylamaları ve uygulamaları şartıyla gelişmekte olan ülkeler için tarifeleri sıfırlayan GTS + ve silah ve mühimmat hariç olmak üzere en az gelişmiş ülkelere gelen diğer malların vergisiz ve kotasız olarak AB pazarına girmesine imkan tanıyan

Silahlar Hariç Her Şey (Everything But Arms- EBA) düzenlemelerini içermektedir. Güncel GTS yararlanıcısı ülkelerin listesine aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:

[\(https://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/development/generalised-scheme-of-preferences/\)](https://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/development/generalised-scheme-of-preferences/)

İthalat Rejimi

Bazı üçüncü ülkelere gelen tekstil ve çelik ürünleri genellikle ithalat kotaları ile kısıtlanmakta ve ithalat lisansı gerektirmektedir. Lisanslarla ilgili daha fazla bilgi, ilgili prosedürlerden sorumlu olan Federal Ekonomi ve İhracat Denetimi (Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle - BAFA) web sitesinde mevcuttur. Örneğin, sağlık, silah veya nesli tükenmekte olan bitki ve hayvan türleri gibi insan sağlığı, kamu güvenliği veya çevre koruma açısından risk oluşturabilecek ürünlere özel ithalat kontrol düzenlemeleri uygulanır.

Herhangi bir ithalat yönetmeliğine veya lisansına bakılmaksızın, ithalatçıların ürünle ilgili kurallar hakkında bilgi sahibi olmaları gerekmektedir, çünkü Almanya'daki ticari işlemlere rehberlik eden yasal işlemler ve idari prosedürler, ithalatın yapıldığı ülkedeki yasalardan farklı olabilir. İthalatta uygulanan kısıtlamalar ve yasaklarla ilgili ayrıntılı bilgiler Gümrükler Genel Müdürlüğü internet sayfasında belirtilmiştir: (http://www.zoll.de/EN/Businesses/Movement-of-goods/Import/Restrictions/restrictions_node.html).

Avrupa Komisyonu TARIC veri tabanı için: (https://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?callbackuri=CBU-36&Lang=en)

Gümrük Tarifeleri

Almanya Federal Cumhuriyeti Avrupa Birliği üyesi olduğundan dolayı, diğer üye ülkeler gibi Ortak Ticaret Politikasının en önemli aracını teşkil eden Ortak Gümrük Tarifesi (OGT) uygulamaktadır.

Türkiye-AB Gümrük Birliği Anlaşması

Türkiye ile AB arasındaki Gümrük Birliği anlaşmasında yer alan ürünler için gümrük vergisi veya herhangi bir limit kısıtlaması bulunmamaktadır. Gümrük Birliği Anlaşması 1996 yılından beri yürürlükte olup, bu anlaşmanın temeli 1963'te imzalanan Ankara Anlaşması ve 1970'de imzalanan Ek Protokol'e dayanmaktadır.

- Gümrük Birliği, sanayi ürünleri ve işlenmiş tarım ürünlerini kapsamaktadır. Gümrük Birliği sınırlarında üretilen ve elde edilen mallar ya da Gümrük Birliği'nde serbest dolaşıma sokulan mallar bu gümrük statüsünün kanıtı olan ATR Belgesi eşliğinde Gümrük Birliği topraklarına herhangi bir yerde serbestçe dolaşma hakkına sahiptir.

Yasal Dayanaklar:

- AT-Türkiye Ortaklık Konseyi'nin Gümrük Birliği'nin son aşamasının uygulanmasına ilişkin 1/95 sayılı ve 22 Aralık 1995 tarihli kararı:

(<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:21996D0213%2801%29&rid=2>)

-AT-Türkiye Gümrük İşbirliği Komitesi'nin 1/2006 sayılı ve 26 Eylül 2006 tarihli AT-Türkiye Ortaklık Konseyi'nin 1/95 sayılı kararının uygulamasına ilişkin ayrıntıları düzenleyen karar:

(<https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:265:0018:0038:en:PDF>)

- Gümrük Birliği, Amsterdam Anlaşması EK 1'de belirtilen tarım ürünleri ile Avrupa Kömür ve Çelik Anlaşması'nın kapsadığı kömür ve çelik ürünlerini kapsamamaktadır. Bu ürünler indirimli fiyatlardan yararlanabildikleri zaman bir menşe ispat belgesi ibraz edilmesi gerekmektedir (Movement Certificate-Dolaşım Belgesi-EUR.1 ve fatura beyanı).

Yasal Dayanaklar:

- AT- Türkiye Ortaklık Konseyi'nin 25 Şubat 1998 tarihli ve 1/98 sayılı kararı ile tarım ürünleri ticaret rejimi hakkında 3 no.lu Protokol değiştirilir.

(<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L:1998:086:TOC>)

- Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu ile Türkiye Cumhuriyeti arasındaki anlaşma uyarında Anlaşmanın 1. Protokolünü değiştiren 8 Temmuz 1991 tarihli Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu'nu kuran Anlaşma kapsamındaki ürünlerin ticaretiyle ilgili düzenlenen Ortak Komite'nin 2/99 sayılı kararı:

(<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=uriserv:OJ.L .2009.143.01.0001.01.ENG>)

Avrupa Birliği'nde yürürlükte bulunan gümrük vergilerine, internet aracılığıyla (http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=en) veya (<http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/>) adreslerinden ulaşmak mümkün bulunmaktadır. Söz konusu bağlantı, eşya tanımı veya gümrük tarife istatistik pozisyonu (GTİP) bazında arama yapılmasına olanak tanımakta, ayrıca söz konusu ürüne ilişkin başka kısıtlamalar varsa onları da göstermektedir.

Öte yandan, 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı'nın kabulü ve 1 Ocak 1996 tarihinde Gümrük Birliği'nin yürürlüğe konulmasıyla, Türkiye ile AB arasında sanayi ürünleri

ticaretinde gümrük vergileri sıfırlanmış ve Türkiye üçüncü ülkelere karşı Ortak Gümrük Tarifesi uygulamaya başlamıştır.

Türkiye-AB Gümrük Birliği, sadece sanayi ürünlerini ve işlenmiş tarım ürünlerini kapsamakta, geleneksel tarım ürünleri ise kapsam dışı bulunmaktadır. İşlenmiş tarım ürünlerinde gümrük vergileri tespit edilirken, tarım payı ile sanayi payı ayrılmakta ve sadece sanayi payı vergi muafiyetine tabi tutulmaktadır.

KDV mükellefi mal veya hizmet sağlayan Alman firmaları veya ithalatçılarıdır. Ancak, vergi nihai aşamada tüketiciye yansıtılmaktadır. Almanya'da standart KDV oranı %19'dur. Ancak bu oran, temel gıda ürünleri, kitap, gazete gibi kültürel yayınlar, bazı sağlık ürünleri gibi ürünlerde %7 olarak uygulanmaktadır. KDV tutarının faturalarda ayrıca belirtilmesi zorunludur.

Ülkemize ya da diğer ülkelere karşı uygulanan anti dumping vergilerine (<http://trade.ec.europa.eu/tdi/completed.cfm>) adresinden, ÖTV oranlarına (https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/excise-duties-alcohol-tobacco-energy_en) adresinden ulaşılabilmektedir.

İç Vergiler

Almanya'da girişim ve yatırım faaliyetleri ile ilgili vergi çeşitleri gelir vergisi, kurumlar vergisi, ticari işletme vergisi ile katma değer vergisi-KDV'dir.

Gelir Vergisi (Einkommensteuer)

Alman Gelir Vergisi Kanunu, verginin konusu içerisine giren gelir unsurlarını; ziraat ve ormancılık gelirleri, ticari kazançlar, serbest meslek kazançları, ücretler, sermaye gelirleri, kiralama ve leasing gibi gelirler ve diğer gelirler (Örneğin, emekli aylıkları, spekülasyon karları vb.) olmak üzere yedi gruba ayırmıştır.

Gelir vergisi tarifesi mükelleflerin kişisel özelliklerini dikkate alan artan oranlı bir yapıya sahiptir. Tarife oranları %0'dan %45'e kadar değişmektedir. Vergi tarifesinde belli bir tutara kadar gelire %0 oranı uygulanarak vergi dışı bırakılmakta ve kişilerin gelirlerine uygulanacak olan vergi oranı sahip oldukları gelir seviyesine ve medeni durumlarına göre değişmektedir.

Mevzuata göre evli çiftlerin gelirleri isteğe bağlı olarak birleştirilir ve bir beyanname vermek suretiyle vergiye tabi tutulur. Ancak eşler ayrı olarak vergilendirmeyi isteme hakkına da sahiptirler. Bakıma muhtaç, örgün ve mesleki eğitimde bulunan (25 yaşına kadar) ve 18 yaşını doldurmamış çocukların gelirleri anne veya babanın geliri ile birlikte vergilendirilir.

Gelir vergisinden ayrı olarak elde edilen gelir üzerinden 1990 yılında Doğu ve Batı Almanya'nın birleşmesi üzerine %5,5 oranında Dayanışma Zammı (Solidaritätszuschlag) kesilmekte ve bir de gelir vergisi mükellefleri, kiliseye de üye iseler, kilise vergisi ödenmektedir.

İkametgahı ya da sakin bulunduğu yer Almanya olan her kişi, geniş anlamda gelir vergisi yükümlüsüdür. Bununla birlikte ikametgahı ya da sakin olduğu yer Almanya dışında olan şahısların, Almanya içinde elde ettikleri gelirler hakkında sınırlı bir biçimde (dar anlamda) vergi yükümlülükleri vardır.

Gelir vergisinde elde edilen kazançlar şu şekilde hesaplanır. Elde edilen gelirlere bu gelirlerle bağlantılı olan giderler çıkartılır (vergi kanununda belirtilen durumlarda). Bu miktardan bazı farklı ve özel olan giderler belli bir miktarda düşülür (örneğin bazı sigortalar) ve kalan miktardan kişisel gelir vergisi ödenmek zorundadır.

Özellikle giderler Türk ve Alman vergi sistemlerinde farklı olabilmektedir. Özellikle giderlerin tanınması için Almanya'da birçok detaya dikkat etmek gerekebilir. Türkiye'de gider olmayan ödemeler, Almanya'da kişisel gelir vergi beyannamesinde gider olarak düşülebilir.

Almanya'da ücretler yıl bazında hesaplanarak aylık stopajlar ödenir. Bu yüzden gerçek kişiler ücret dışında başka gelirleri olduğu takdirde yıllık gelir vergi beyannamesi vermek zorundadırlar. Ücretten başka kazancı olmayan bir vatandaş için gelir vergisi beyannamesi verilmesi zorunlu değildir ancak bazı giderleri düşebilmek adına avantajlı olabilmektedir.

24 Ocak 2012 tarih ve 28183 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan ve 1 Ağustos 2012 tarihinde yürürlüğe giren Almanya ve Türkiye arasında yapılan "Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması" gereğince mükellef iki ülkede de vergi ödediği takdirde, bu vergiyi ikamet edilen ülkede belirli şartlar altında vergiden düşebilmektedir.

Kurumlar Vergisi (Körperschaftsteuer)

Kurumlar vergisi, tüzel kişilerden alınmakta olup ödenmiş ve dağıtılmış kârın %15'ini karşılamaktadır. Sermaye şirketlerine yapılan kâr dağıtımları, kurumlar vergisi kapsamında değildir. Gerçek kişilere (kişiler ve şahıs şirketleri hissedarları) yapılan dağıtımlarda ise çifte vergilendirmenin önlenmesi amacıyla yarım gelir usulü (Halbeinkünfteverfahren) uygulanarak dağıtılan kârın sadece yarısı vergilendirilir. Zira bu tutar üzerinde, daha önce dağıtılmış kâr payı olarak kurumlar vergisi tahakkuk etmiştir.

Ticari ve Sınai İşletme Vergisi [Gewerbesteuer]

Almanya'da faaliyet gösteren her işletme, işletme vergisine tabidir. Burada, vergi yükümlüsü işletme sahibi, yani kendi hesabına firmayı işleten kişidir. Bu vergi tutarı, işletmenin mali gücü ve her belediyenin kendisine göre belirlediği orana göre değişmektedir. Buna uygun olarak da işletme vergisi olarak belirlenmiş sabit bir vergi oranı bulunmamakta, bunun yerine ödenmesi gereken bu vergi tutarı, işletme kârı ile her belediyenin kendisine göre belirlediği orana göre değişmektedir. Belediyeden belediyeye değişen bu oran %13-20 arasında yer almaktadır.

Katma Değer Vergisi (Umsatzsteuer)

Bir işletmenin faaliyetleri çerçevesinde belirli bir bedel karşılığında ifa ettiği mal üretimi ve hizmetlerden katma değer vergisi alınmaktadır. İşletme, kendisine faturada belirtilmiş olan katma değer vergisini ön vergi olarak, kendi vergi borcundan mahsup edebilir. Buna müsaade etme yetkisi ise vergi idaresindedir. Almanya'da katma değer vergisi oranı %19'dur. İndirimli oran (%7), gıda maddeleri, kitap ve gazete, otel, bilim ve sanat alanında kullanılan mal ve hizmetler için geçerlidir.

Ürün Standartları ile İlgili Uygulamalar

Avrupa Birliği kuralları gereğince bazı sanayi ürünlerinin Almanya'ya (veya herhangi bir AB ülkesine) ihraç edilebilmesi için, üzerinde CE İşareti bulunması zorunludur. Bu işareti taşıması gerektiği halde taşımayan bir ürünün AB üyesi ülkelere ihracatı mümkün değildir. CE, "Communauté Européenne" (Avrupa Topluluğu) anlamına gelir ve ilgili tarafın mallarının Avrupa güvenlik standartlarına uygun olarak başarılı bir şekilde üretildiğini gösterir.

Ürünlerin, CE işaretli olarak piyasaya sunulmasından üretici sorumludur. Ancak, eğer üretici ya da üreticinin yetkili temsilcisi Avrupa Birliği içinde değilse, bu sorumluluğu ithalatçı yerine getirmek zorundadır. Bir başka deyişle, ithalatçı ithal ettiği ürünlerin AB normlarına uygun olduğunu garanti etmelidir.

Her bir AB üyesi devlet, CE işaretinin doğru bir şekilde kullanıldığından ve CE işaretli ürünlerin tüketiciler için gerçekten güvenli olduğundan emin olmak için "piyasa gözetimi" birimleri oluşturmuştur. F. Almanya'da yetkili kurum Bundesanstalt für Arbeitsschutz und Arbeitsmedizin: (https://www.baua.de/EN/Home/Home_node.html).

Avrupa Birliği'nin Ürünlere Dair

Teknik Mevzuatı

Bir ürünün Avrupa Birliği (AB) pazarına girebilmesi için regülasyon ve direktiflerden oluşan ve AB'nin Resmi Gazetesi olan EURLEX'de yayımlanan teknik mevzuata uygun olarak üretilmesi ve piyasaya arz koşullarını sağlaması gerekmektedir. AB'nin teknik mevzuatı, temel kuralları belirleyen genel mevzuatın yanı sıra, ürünlere ilişkin teknik kurallarını ortak bir şekilde düzenlediği regülasyonlar ve direktifler (örn: oyuncaklar, makineler, asansörler, tıbbi cihazlar, yapı malzemeleri, kimyasallar vs.) ile ortak bir düzenlemenin bulunmadığı üye ülkelerin kendi düzenlemelerini yaptığı mevzuattan (kırtasiye ürünleri, mobilyalar, saatler vs.) oluşmaktadır.

Ülkemiz, 1996'da yürürlüğe giren Gümrük Birliği gereğince AB'nin ürünlere ilişkin teknik mevzuatını ve sistemini uyumlaştırmaktadır. Bu çerçevede, Türkiye AB'nin CE işareti, onaylanmış kuruluşlar, piyasa gözetimi ve denetimi, AB'nin ortak bir düzenlemesi olmayan alanda karşılıklı tanımaya dair kurallarını ve sektörel mevzuatını ulusal mevzuatına aktarmıştır. Ülkemiz, AB'de yenilenen sektörel mevzuatı da takip etmekte ve iç mevzuatına aktarmaktadır.

Ülkemizde, AB mevzuatı kapsamında atanmış onaylanmış kuruluşların listesi ise güncel olarak AB'nin Yeni Yaklaşım Onaylanmış Kuruluş Bilgi Sistemi'nde (NANDO- <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/nando/>) yayınlanmaktadır.

Diğer yandan Alman firmaları tarafından, yasal bir zorunluluk bulunmamasına karşın, Almanya'da verilen ilave bir takım performans veya kalite işaretleri talep edilebilir. Bunlardan özellikle, mekanik ürünler için GS (Geprüfte Sicherheit) işareti ve elektrikli ürünler için VDE (Verband Deutscher Elektrotechniker) işareti önem taşımaktadır. Bu işaretlerin kullanımı yalnızca belli durumlarda zorunlu olup, genelde yasal bir zorunluluk yoktur.

GS işaretine ilişkin standartlar, Alman Standartlar Enstitüsü DIN (Deutscher Industrie Normenausschuss) tarafından derlenmektedir. VDE işaretine ilişkin standartlar ise, VDE Verlag GmbH firmasından veya VDE Birliği'nden temin edilebilmektedir.

F. Almanya'da ürün güvenliği ile ilgili temel bilgilere Gümrük Genel Müdürlüğü – Ürün Güvenliği bölümünden ulaşmak mümkündür:

https://www.zoll.de/EN/Businesses/Movement-of-goods/Import/Restrictions/Goods/Product-safety/product-safety_node.html.

AB ürün standartları ile ilgili bilgiler ise;

https://europa.eu/youreurope/business/product-requirements/index_en.htm internet sayfasından temin edilebilir.

AB ve Ürün Standartları

Bazı ürünler menşesine bakılmaksızın Avrupa Birliği'nin getirdiği zorunluluklar sebebiyle birtakım mevzuatlarla sınırlandırılmıştır. Diğer taraftan, bütün Birlik ülkeleri için özellikle haklı rekabeti destekleyici çeşitli garanti sistemleri bulunmaktadır. İSO 9000 serisi ve HACCP kaliteyi garantileyen ve rekabet faktörünü ön plana çıkaran bir uygulamadır. Çevre üzerine İSO 14000 serisi ve OHSAS 18001 teknik özelliklerine göre iş kazalarını önleme sertifikası da her geçen gün daha önem kazanmıştır. GLOBALGAP (eski adıyla EUREPGAP) sertifikasının alınması zorunlu olmamakla birlikte ürün satın almada tercih nedenidir.

AB kuralları gereğince bazı sanayi ürünlerinin AB pazarına girebilmesi için AB teknik mevzuatına uyumlu olması gerekmektedir. CE işareti bu kapsamdaki uygulamalardan biridir. Birçok sanayi ürününde CE İşareti (https://ec.europa.eu/growth/single-market/ce-marking_en) bulunması zorunludur. Ürünlerin, CE işaretli olarak piyasaya sunulmasından üretici sorumludur. Ancak, eğer üretici ya da üreticinin yetkili temsilcisi Avrupa Birliği içinde değilse, bu sorumluluğu ithalatçı yerine getirmek zorundadır. Bir başka deyişle, ithalatçı ithal ettiği ürünlerin AB normlarına uygun olduğunu garanti etmek zorundadır.

Ürünlerin pazarlanmasına ilişkin akreditasyon ve piyasa gözetimi işlemleri AB'nin 765/2008 sayılı Tüzüğü'ne göre yürütülmektedir. Anılan mevzuat, AB gümrüklerinde kontrolleri, CE uygunluk işaretleri ve akreditasyonunun yanı sıra üye devletlerde piyasa gözetiminin minimum etkilerine yönelik hükümleri düzenlemekte olup üye ülkeler tarafından işbirliği içinde uygulanmaktadır.

AB genelinde gıda ile ilgili genel prensiplerin ve temel düzenlemelerin çerçevesini belirleyen EC 178/2002 sayılı düzenleme ile Gıda Yasası uygulanmaktadır. 2002 yılı içerisinde yürürlüğe giren bu düzenlemeyle, aynı zamanda, AB Gıda Güvenliği Otoritesi kurulmuş ve gıda güvenliği konusundaki uygulanması zorunlu prosedürler belirlenmiştir. Düzenleme genel olarak Genel Gıda Yasası olarak bilinmekte olup, gıdaların izlenebilirliği konusunda da düzenlemeleri içermektedir (Madde 18). Genel Gıda Yasası'nın belirlediği ana başlıklar Ocak 2005 tarihinde uygulamaya girmiştir.

AB genelinde pazara sunulan taze meyve ve sebze ürünlerinin kalite ve etiketlemelerine ilişkin pazarlama standartları AB Ortak Tarım Politikası çerçevesinde çıkartılan EC 2200/96 sayılı kararname ile 28 Ekim 1996 tarihinde belirlenmiştir. Bu yasayla öngörülen standartlara sahip olmayan ürünler pazara sunulmamakta ve pazardan kaldırılmaktadır. AB pazarlama standart düzenlemeleri çerçevesinde kalite standartları belirlenmiş diğer ürünler arasında taze ve soğutulmuş balık (EC 2406/1996), yumurta (EC 1028/2006), zeytinyağı (EC 1019/2002) ile birlikte sert kabuklu meyveler arasında kabuklu fındık (EC 1284/2002) ve kabuklu ceviz bulunmaktadır.

Test Etme, Muayene ve Belgelendirme

Almanya’da uygulamada bulunan ve federal hükümet, yerel hükümetler veya diğer kuruluşlarca düzenlenen standartlar, teknik düzenlemeler ve belgelendirme sistemi ile ilgili bilgilerin, Alman Standartlar Enstitüsü (DIN) ve Federal Hükümet işbirliği ile kurulan Alman Teknik Kurallar Bilgi Merkezi’nden temin edilmesi mümkündür:

Deutsches Informationszentrum fuer technische Regeln (DITR) (Alman Teknik Kurallar Bilgi Merkezi)

E-posta: postmaster@din.de

İnternet Sayfası: <https://www.dinsoftware.de/de/normeninformationen/ditr-datenbank>
<https://www.din.de/en>

Uygunluk Değerlendirme

AB ve Uygunluk Değerlendirme

Standartlara uygunluk değerlendirme adımı AB mevzuatına uygunluğun sağlanmasında zorunlu bir adımdır. Burada amaç üretimin her aşamasında gerekli koşullara uyumun sağlanması ve nihai ürünün kabulünün kolaylaştırılmasıdır.

AB ürün mevzuatı üreticilere ürünlerinin kullanımı sırasında oluşabilecek risk düzeyine göre uygunluk değerlendirme aşamasında bir miktar seçme hakkı sunmaktadır. Bu seçenekler öz sertifikasyon, tip inceleme ve ürün kalite kontrol sistemi, tam kalite güvencesi olabilmektedir.

AB üyesi ülkelerin uygunluk değerlendirme kuruluşları listesi AB Komisyonu web sitesinde yer almaktadır (NANDO- <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/nando/>).

Nihai ürünün pazara girişini kolaylaştırmayı sağlayan bazı zorunlu olmayan değerlendirme programları da bulunmaktadır. Bunlar hakkında bilgi CEN (Avrupa Standardizasyon Komitesi), CENELEC-Avrupa Elektroteknik Standardizasyon Komitesi (<https://www.cencenelec.eu/Pages/default.aspx>) ve ETSI-Avrupa Telekomünikasyon Standartları Kurumu’ndan (<https://www.etsi.org/>) temin edilebilir.

Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme

Paketleme ve etiketleme işlemleri yapılırken, ürünlerle ilgili yasal gerekliliklerin yanı sıra, tüketici güvenliği ve çevrenin korunması gibi talepler de göz önünde bulundurulmalıdır. Avrupa Birliği’nde ve F. Almanya’da tüketicinin korunması ve bilgilendirilmesi büyük önem taşıdığından, ürün etiketleme konusunda kesin düzenlemeler vardır.

Bütün ürünleri kapsayan genel bir ambalajlama, paketleme ve etiketleme mevzuatı mevcut değildir. Her ürün için farklı bir düzenleme söz konusudur. Özellikle gıda ürünleri, tekstil, elektrikli ve elektronik ekipmanlar, kimyasal ürünler, kozmetik, oyuncak gibi ürünler bunlardan birkaçıdır.

Söz konusu bilgiler aşağıdaki internet adreslerinden temin edilebilir: EU Labels:

https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/product-safety-and-requirements/eu-labels_en

Product Labelling and Packaging:

<https://eur-lex.europa.eu/summary/chapter/consumers/0905.html?root=0905>

Alman Paketleme Yasası VerpackG:

<https://verpackungsgesetz-info.de/en/>

Gıda Ürünlerinde Etiketleme

Almanya'ya gıda ürünleri ihraç etmek isteyen ihracatçılarımızın, etiketleme ve ürünün gerek Alman gerekse AB düzenlemelerine uygunluğunun belirlenmesi açısından, bu ülkedeki bir gıda laboratuvarına başvurmaları yararlı olabilecektir. Gıda Laboratuvarları ile temasa geçmek bakımından Alman Federal Gıda Kimyacıları Birliğinin adresi aşağıda verilmiştir.

Bundesverband der Lebensmittelkontrolleure Deutschlands (BVLK) (Alman Federal Gıda Kontrolörleri Birliği)

E-posta: lebensmittelkontrolle@bvlk.de

İnternet Adresi: <http://www.lebensmittelkontrolle.de>

Yeşil Nokta Sistemi

Ambalajların geri kazanılmasını sağlayan bir sistemdir. Yeşil Nokta işareti taşımayan nakliye ve tüketici ambalajlarının Almanya'ya ithali mümkün değildir. Almanya'da Yeşil Nokta sembolünün kullanılabilmesi için, üretici veya ithalatçının, ürünün paketleme türü ve miktarına bağlı olarak bir ücret ödemesi gerekmektedir. Konuya ilişkin olarak ihracatçılarımızın Almanya'daki ithalatçıları veya Duales System Deutschland GmbH (DSD) ile temasa geçmelerinde yarar bulunmaktadır.

Duales System Deutschland GmbH (DSD) İnternet: www.gruener-punkt.de

AB ve Ambalaj, Paketleme, Etiketleme

Tüketicinin korunması göz önünde tutularak, AB içerisinde sadece AB etiketleme mevzuatına uyan ürünlerin pazarlanmasına izin verilmektedir. AB etiketleme mevzuatı, gıda, ev gereçleri, ayakkabı, tekstil vb. sektörler için zorunlu etiketleme standartları koymaktadır.

Paketleme ve ambalajlama, tüketici sağlığı ve çevrenin korunması amacıyla, AB tarafından belirlenen kurallara uygun yapılmak zorundadır. Paketleme ve ambalajlamaya ilişkin temel AB mevzuatı şunlardır:

- Direktif 94/62/EC (OJ L-365 31/12/1994); paketleme ve paket artıklarına dair genel kurallar,
- Direktif 75/106/EEC (OJ L-42 15/02/1975) ve 80/232/EEC (OJ L-51 25/02/1980); paket boyutlarına dair özel kurallar (<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31980LD232:EN:HTMLJ>),
- Yönetmelik (EC) 1935/2004 (OJ L-338 13/11/2004); gıda maddeleriyle temas eden malzemelere dair özel kurallar,
- Direktif 2000/29/EC (OJ L-169 10/07/2000); ağaç ve diğer bitkilerden yapılan paketlere uygulanacak bitki sağlığı kuralları.

AB içerisinde pazarlanan ambalajlar, çevrenin korunmasına yönelik konulan genel kuralların yanı sıra tüketici sağlığı için herhangi bir riski önlemek amaçlı özel hükümleri yerine getirmelidir (EU Labels: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/product-safety-and-requirements/eu-labels_en).

AB, üye ülkelerde henüz zorunlu tutmamakla birlikte, Çevre Etiket (Eco-label) düzenlemesi geliştirmiştir. Çevre Etiket ile ilgili bilgi (<http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/>) linkinden edinilebilir.

Teknik Engeller

T.C. Ticaret Bakanlığı Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü internet sayfasında konu ile ilgili ayrıntılı bilgi mevcuttur: (<https://www.teknikengel.gov.tr/#/ulke/almanya>).

Ticarette Teknik Engeller web sitesi, kullanıcıların teknik engeller alanında yararlanacağı ve etkin olarak kullanacağı temel bir platform olarak yapılandırılmıştır. Bu çerçevede, söz konusu siteden ülkeler itibariyle ticarette teknik engeller uygulamaları hakkında bilgi sahibi olunabilmekte, ülkelerin mevzuat ve uygulamaları hakkında Bakanlığımızdan bilgi talep edilebilmekte ve ihracatta karşılaşılan teknik engeller interaktif olarak Bakanlığımıza bildirilebilmektedir. Söz konusu siteye ücretsiz olarak üye olunabilmektedir. Sitenin üyelerine ilgilendikleri ülke ve ürün gruplarına ilişkin düzenlemeler günlük olarak e-posta ile gönderilmektedir.

2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ

Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları

Almanya Federal Cumhuriyeti'nde fikri mülkiyet sıkı bir biçimde koruma altına alınmıştır. Bu koruma fikri mülkiyet haklarının tescili ile gerçekleşir.

Fikri mülkiyet haklarının korunmasında Almanya'da en önemli kuruluş, marka ve patentlerin tescil edildiği Alman Patent ve Marka Dairesi'dir (Deutsches Patent-und Markenamt-DPMA). DPMA idari birim olarak Federal Adalet Bakanlığı'na bağlıdır. Merkezi Münih'te bulunan kuruluşun ayrıca Berlin ve Jena'da da ofisleri bulunmaktadır.

Almanya’da teknik ve ticari yenilikler ile ilgili fikri mülkiyet haklarının korunması, Alman Patent ve Marka Dairesi (Das Deutsche Patent- und Markenamt -DPMA)’ne yapılacak bir başvuru ile patent, faydalı model, marka ve dizayn şeklinde tescil ettirilebilir.

Fikri mülkiyet haklarının tescilinde Almanlar ve yabancılar için aynı şartlar geçerlidir. Ancak Almanya’da ikametgahı ve oturumu olmayanların başvurularının imzalanması için vekaleten bir patent avukatının bulunması gerekmektedir.

Türk firmaların Avrupa’daki ticari faaliyetleri, özellikle de Türkiye – Almanya arasında gittikçe artan ithalat ve ihracat ilişkileri, Türk markaların uluslararası düzeyde korunmasını gerektirmektedir. Markanın Almanya ve Avrupa Birliği ülkelerinde korunması farklı tescil prosedürleri ile mümkündür.

Marka Alman Patent ve Marka Dairesi’ne yapılacak başvuru ile ulusal düzeyde korunabileceği gibi, Almanya dışında başka ülkelerde de korunmak isteniyorsa Alman Patent ve Marka Dairesi aracılığıyla Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı’na yapılacak başvuru ile uluslararası olarak tescil ettirilebilir.

Tescilli marka korumasından sadece Almanya ve birkaç ülke ile sınırlı kalmadan tüm Avrupa Birliği ülkelerinde yararlanılmak isteniyorsa Avrupa Birliği İç Pazar Uyum Ofisi’ne Topluluk Markası başvurusu yapılabilir. Türk vatandaşlarının da topluluk markası için başvuru hakkı bulunmaktadır.

DPMA: (<https://www.dpma.de/english/index.html>)

Patent Application: (<https://www.dpma.de/english/patents/application/index.html>)

AB ve Fikri Sınai Mülkiyet Hakları

Avrupa Birliği Fikri Sınai Mülkiyet Hakları Ofisi-EUIPO, AB patentinden ve kayıtlı Avrupa Birliği tasarımlarından sorumlu AB kuruluşudur. Bu kuruluş, ulusal ve bölgesel faaliyet gösteren Fikri Sınai Mülkiyet Ofisleri, kullanıcı grupları, Avrupa Komisyonu, Avrupa Parlamentosu ve diğer uluslararası kuruluşlarla ortak çalışmaktadır (<https://euipo.europa.eu/>).

Dağıtım Kanalları

Alman kanunları, ülkedeki ithal mallarını dağıtmak için kullanılan araçlara herhangi bir kısıtlama getirmemektedir. Yabancı işletmeler, ürünleri için en uygun dağıtım kanallarını kendileri belirleyebilmektedirler.

En yaygın dağıtım kanalları toptancılık, perakendecilik, ticari acenteler ve distribütörlerdir.

Ayrıca, son zamanlarda artan bir ivmeyle şirketler, ürünlerinin diğer şirketlere ve son tüketiciye satışını e-ticaret yöntemiyle gerçekleştirmektedirler. Tüketiciden tüketiciye satış gibi yeni satış türleri de yaygınlaşmaktadır. Bunun yanı sıra, F. Almanya’da şirket kurarak ve/veya temsilcilik ile pazara girerek ürünlerini satan firma sayısı da artmaktadır.

Konuya ilişkin olarak irtibat kurulmasında yarar görülen ilgili Birlik ve Dernekler aşağıda verilmektedir:

Bundesverband Großhandel, Außenhandel, Dienstleistungen (BGA) e. V.-Federal Toptancı, Dış Ticaret ve Hizmetler Birliği

E-Mail: info@bga.de

Internet: www.bga.de

- Handelsverband Deutschland - HDE e.V.-Alman Ticaret/Perakendeciler Birliği E-Mail: hde@einzelhandel.de
İnternet: <http://www.einzelhandel.de/>

Außenhandelsvereinigung des Deutschen Einzelhandels e.V. (AVE)-Alman Perakendecileri Dış Ticaret Birliği

E-Mail: info@ave-intl.de

İnternet: <http://www.ave-international.de/>

Centralvereinigung Deutscher Wirtschaftsverbände für Handelsvermittlung und Vertrieb CDH) e.V.- Alman Ticari Aracılar ve Satış Dernekleri Merkez Birliği

E-Mail: centralvereinigung@cdh.de

Internet: www.cdh.de

Bundesverband E-Commerce und Versandhandel Deutschland e.V. (bevh)-Federal E-Ticaret Birliği E-Mail: info@bevh.org

Internet: <https://www.bevh.org/>

Tüketici Tercihleri

Alman halkının tüketim davranışları incelendiğinde, geçen senelerde olduğu gibi satınalma eğilimi devam ettiği gözlemlenmektedir.

Gelirin yarısından fazlası; barınma, beslenme ve giyecek gibi temel ihtiyaçlara harcanmaktadır. Ulaşım, serbest zaman ve diğer hizmetler için harcanan para, temel ihtiyaçlar kadar olmasa da harcamaların başında gelmektedir. Günlük hayatta birçok açıdan pratik çözümler getiren otomobil, Almanlar için vazgeçilmez bir alışkanlıktır.

Almanların çoğu mevcut araçlarını koruma eğilimindedirler. Isınma konusunda, Almanlar enerji tasarrufu sağlayarak ısıtma maliyetlerini mümkün olduğunca düşürme eğilimindedirler. Bu nedenle çoğu Alman yeni bir ısınma yöntemine bir defaya mahsus olmak üzere yüksek bütçeli yatırım yaparak, ısıtma maliyetlerini azaltma eğilimindedirler. Bu çerçevede, özellikle solar enerji yatırımlarına ağırlık verilmesi dikkat çekicidir.

Genel olarak, geleneksel perakende satış yönteminden elektronik ticarete geçme eğilimi gözükmektedir. Özellikle ev eşyaları, TV / Hi-Fi ve giyim eşyaları alışverişinde e-ticaret tercih edilmesine rağmen, diğer ürünlerde geleneksel alışveriş yöntemlerinin sürdürüldüğü gözlemlenmektedir.

Kamu İhaleleri

Almanya Federal Cumhuriyetinde kamu alımları ekonomi için çok önemli bir sektör olmakla beraber, her yıl yüz milyarlar değerinde kamu alımı gerçekleştirilmektedir.

Federal Ekonomi ve Teknoloji Bakanlığı, Kamu İhale Kanunundan sorumludur ve Almanya'daki kamu alımları için ilkeleri ve yasal çerçeveyi şekillendirmekle yetkilidir. Kamu İhale Kanunu'nun öncelikli hedefi, bütçe kaynaklarının ekonomik kullanımı yoluyla kamu ihale ihtiyaçlarını karşılamaktır. Almanya'da kamu alımları, halen Bonn şehrinde Federal İçişleri Bakanlığı bünyesinde faaliyet gösteren Tedarik Dairesi (Beschaffungsamt des Bundesministeriums des Innern ([/http://www.bescha.bund.de](http://www.bescha.bund.de))) tarafından yarı merkezi bir yapıda gerçekleştirilmektedir.

AFC'de üçüncü ülkelerin mal ve hizmet sektörlerinde kamu alımları ihalelerine katılmalarında herhangi bir kısıtlama yoktur. Alman kamu ihale hukukunda, isteklilerin uyuşu ve kullanılan malların menşinden bağımsız olarak eşit muamele ve ayırmacılık yapmama ilkeleri hakimdir.

AB dışı ülkelerin Almanya'daki ihalelere katılmalarını kısıtlayan herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. AFC'de Alman ve Avrupa ülkelerine imtiyaz sağlayan özel bir düzenleme de bulunmadığından, AB dışı firmalar da Alman ve diğer Avrupa firmaları gibi Almanya'da ilan edilen ihalelere herhangi bir ayırım gözetilmeksizin katılabilirler. Alman Kamu İhale Yasaları açısından bir firmanın merkezinin nerede olduğu ve sermaye katılmalarının kimler tarafından sağlandığının bir önemi yoktur, önemli olan tek şey üstlenilen projenin firmalar tarafından mevzuata uygun bir şekilde uygulanmasıdır.

Yeni AB mevzuatı (2014/24/EU, 2014/25/EU ve 2014/23/EU) AFC'de kamu ihalelerinin yasal çerçevesini çizen büyük bir reform ile 18 Nisan 2016'da ulusal mevzuata aktarılmıştır. Söz konusu Reform, Alman Rekabet Kanunu'nun (Gesetz Gegen Wettbewerbsbeschränkung - GWB) 4. Bölümünün değiştirilmesi, yeni yönetmeliklerin yürürlüğe girmesi ve var olan yönetmeliklerde güncellemelerin yapılmasını gerektirmiştir. Mezkur yönetmelikler; Vergabeverordnung-VgV (Genel İhale Yönetmeliği),Sektorenverordnung-SektVO(Sektör Yönetmeliği), Konzessionsvergabeverordnung - KonzVgV (İmtiyaz Yönetmeliği) ve Vergabestatistikverordnung- VergStatVO (İhale İstatistik Yönetmeliği)'dir. Yeni düzenlemelere aşağıdaki web sayfasından erişim imkanı mevcuttur:

([BMWİ - Federal Ministry for Economic Affairs and Energy - Public Procurement](#)).

AB eşik değerleri altında kalan ihalelerde, AFC'de Sevkiyat, İnşaat ve Hizmet İhaleleri ve Sözleşmeleri Yönetmeliği (Vergabe- und Vertragsordnung) uygulama alanı bulmaktadır. Bu çerçevede, mal ve hizmet kamu ihalelerinde VOL/A 1. bölüm, inşaat ile ilgili kamu ihalelerinde ise VOB/A 1. bölüm kullanılmaktadır. Eşik değer altındaki ihaleler için de eşitlik ilkesi gözetilmek zorundadır.

3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER

Alman ekonomisinin kalbini imalat sanayi ve ilgili hizmet sektörleri oluşturmaktadır. En önemli imalat sektörleri sanayi makineleri, otomotiv ve kimya sanayi iken son yıllarda telekomünikasyon sektörü de önde gelen faaliyet alanlarından biri haline gelmiştir. Diğer

sanayileşmiş ülkelerde olduğu gibi Almanya’da da hizmetler sektörünün önemi giderek artmıştır.

Tarım

Halen ülke GSYİH’sının sadece %0,7’lik kısmını oluştursa da tarım ve hayvancılık sektörleri, Almanya’nın sosyal yapılanması bakımından önemini korumaktadır.

Ülkenin tarım politikası esas itibarıyla AB’nin Ortak Tarım Politikası (OTP) çerçevesinde şekillenmektedir. OTP’nin temel ilkeleri tarımsal ürünlerin sağlık sebepleri hariç olmak üzere AB içinde serbest dolaşımının sağlanması ve iç piyasanın da dünya fiyatlarındaki dalgalanmalardan korunarak istikrarın sağlanmasıdır.

Bu çerçevede, mühendislik ve endüstri ülkesi olan Federal Almanya, aynı zamanda güçlü bir tarım ülkesi olarak da bilinmektedir. Bu anlamda, 16,7 milyon hektarlık alan ile ülke topraklarının yarısı tarım arazisi olarak kullanılmaktadır. Bu özelliği ile Almanya, Avrupa Birliği’ndeki en büyük dördüncü tarım üreticisi ülke olmanın yanı sıra, ABD ve Hollanda’nın ardından dünyanın en büyük üçüncü ihracatçısı konumundadır.

Bu kapsamda, tarım sektöründe yaklaşık 267.000 işletme bünyesinde 4,6 milyon kişi çalışmakta olup ülkede esas olarak hayvansal ürünler, tahıllar, patates, şeker pancarı, yağlı tohumlar, meyve ve sebze yetiştirilmektedir. Ayrıca, tarım arazilerinin dörtte biri buğday yetiştiriciliği için kullanılmaktadır.

Ülkenin hayvancılık sektörü incelendiğinde, 11,9 milyon büyükbaş hayvanın %34’ü süt üretimi için tahsis edildiği, yıllık bazda 1,6 milyon ton tavuğun tüketime yönelik yetiştirildiği ve 1,4 milyar yumurtanın organik olarak üretildiği tespit edilmektedir.

Bunun yanı sıra, doğu ve batı ayırımı olmak üzere ülkenin bölgeleri arasında tarımsal yapılanma ciddi farklılıklar göstermektedir. Batı Almanya’da aileler tarafından işletilen çiftlikler hakim durumdayken, Doğu Almanya’da eski sosyalist kooperatiflerin devamı niteliğindeki büyük tarım işletmeleri ön plana çıkmaktadır. Bunun bir sonucu olarak Doğu Almanya’daki tarımsal toprakların yüzde doksandan fazlasının yüzölçümü 100 hektarı aşan çiftlikler tarafından kullanılırken, ortalama çiftlik büyüklüğü 188,2 hektardır. Bu ortalama Batı Almanya’da sadece 31,2 hektardır.

Ayrıca, günümüzde organik tarıma olan rağbetin artması nedeniyle, 1995 ile 2018 yılları arasında organik tarım ile ilgilenen çiftçilerin oranının %1,1’den %11,7’ye ulaştığı tespit edilmektedir. Bu kapsamda, ülke çapındaki tarım arazilerinin %8,9’u organik tarım için tahsis edilmiştir. Organik tarım ile ilgilenen işletmelerin büyük ölçüde Bavyera Eyaletinde bulunduğu ve bu Eyaletin Almanya’daki en fazla tarım işletmesine sahip bölge olduğu tespit edilmiştir.

Sanayi

GSYİH içindeki payı hizmetler sektörlerine kıyasla giderek küçülmemekte olsa da, imalat sanayi halen Almanya ekonomisinin belkemiğini oluşturmaktadır. Söz konusu ağırlık, Almanya’nın geleneksel olarak ağır sanayiye dayalı bir kalkınma modelini benimsemiş olmasından ve hizmet sektörlerinin de bir şekilde imalat sektörleri ile bağlantılı olup gücünü imalat tarafından almasından kaynaklanmaktadır.

2020 yılı itibarıyla sanayi sektörü, Federal Almanya GSYİH'nın yaklaşık %23'ünü teşkil etmektedir. Bu oran, İtalya (%24), Birleşik Krallık (%20) ve Fransa (%20) gibi sanayisi güçlü diğer büyük Avrupa ülkelerinin sahip olduğu payları geride bırakmaktadır. Toplam sanayi üretiminin yarısından fazlası imalat sektörlerinden oluşmakta olup bu oranın %12'si makina ve ekipmanları, %12'si motor araç ve gereçleri %10'u metal ve metal ürünleri, %10'u elektrik ve elektronik ürünleri, %11'i inşaat ürünleri ve %10'u da enerji ürünleri imalatından oluşmaktadır. Yaklaşık 41 trilyon Avro değerindeki küresel sanayi çıktısının 2 trilyon Avro'luk kısmı Almanya tarafından üretilmektedir. Dünyanın dördüncü büyük sanayi ürünleri üreticisi olan Almanya, ülkedeki sanayi sektörünün toplam katma değer içindeki payı bakımından, %23 ile gelişmiş ülkeler arasında ilk sırada yer almaktadır.

Öte yandan, Avrupa'nın birinci, dünyanın dördüncü büyük ekonomisi olan Almanya'da neredeyse tüm sanayi mallarının üretimi yapılmakla beraber ülkenin sanayideki gücü ağırlıklı olarak taşıtlar, sermaye malları, kimyasallar ve beyaz eşya sektörlerinden oluşmaktadır. Buna karşılık havacılık ve bilgisayar donanım sanayi nispeten daha az gelişmiş olan Almanya'da, ileri teknoloji ürünlerinin imalatı ve ihracatı ABD, Japonya gibi diğer bazı sanayileşmiş ülkelere kıyasla ülkenin sanayi çıktısında daha az paya sahiptir.

Ülkenin imalat sanayinde uluslararası düzeyde tanınmış pek çok firması olmakla beraber, orta ölçekli firmalar hem imalat sanayinin hem de Almanya ekonomisinin ana omurgası olarak görülmektedir. Bu yönüyle Almanya, büyük sanayi kuruluşlarının dünya çapındaki gücüne karşın bir KOBİ ülkesi olarak tanımlanabilmektedir. Genel olarak, KOBİ tanımına uyan, 500'den az sayıda çalışanı olan ve aile şirketi olarak faaliyet gösteren bu firmalar ülkenin batı eyaletlerinde daha yaygındır. Firmaların yaklaşık %99'u KOBİ'lerden meydana gelmekte olup Almanya'daki toplam firmaların cirosunun %34'üne tekabül etmektedir. KOBİ'lerin %10'u imalat sanayiinde faaliyet göstermekte olup, KOBİ'lerdeki genel istihdamın %20'si sanayici KOBİ'lerce sağlanmaktadır.

Ülkenin doğu eyaletlerindeki başlıca imalat sanayi sektörleri ise elektrik mühendisliği ve elektronik, kimyasallar, taşıtlar, cam ve seramik sektörleridir. Doğu ve Batı Almanya'nın birleşmesinin ardından eski Doğu Almanya'daki sanayi işletmeleri büyük ölçüde kapanmıştır. Bununla birlikte, eski Batı Alman büyük ve orta ölçekli firmalar ile yabancı yatırımcılar tarafından gerçekleştirilen yeni büyük yatırımlar da yapılmaktadır. Bu yatırımların arasında Volkswagen, Opel ve BMW (otomobil), Daimler- Benz (kamyon), Siemens ve AMD (yarı iletkenler) firmalarının yatırımları ön plana çıkmaktadır.

Otomotiv

Dünyanın önde gelen otomotiv sanayilerinden birisi olan F. Almanya; Çin, ABD ve Japonya'nın ardından dünyanın en büyük dördüncü otomotiv üreticisi ve Avrupa'nın en büyük motorlu araç üreticisi konumundadır. Otomotiv sektörü F. Almanya'nın en büyük sanayi sektörlerinden biridir. F. Almanya, otonom sürüş teknolojisi de dahil olmak üzere yüksek teknoloji otomotiv ürünleri söz konusu olduğunda dünyanın en güçlü ülkelerinden biridir.

Günümüzde ülkedeki üretim maliyetlerinin yüksek olmasına rağmen, otomotiv sektörü, F. Almanya'nın en büyük sanayi sektörüdür. Alman otomotiv üreticileri tüm dünya çapında 2020 yılında yaklaşık 13,5 milyon taşıt üretmişlerdir, bu dünya çapındaki üretimin

%10,5'ine tekabül etmektedir. Bunun yaklaşık 3,5 milyonu F. Almanya'da, geri kalan kısım ise yurt dışında üretilmektedir.

Bunun yanı sıra, F. Almanya yalnızca Avrupa'nın en büyük motorlu araç üretimine değil aynı zamanda kıtanın en büyük motorlu araçlar pazarına da sahiptir.

Alman otomotiv sektörü yapısal bir dönüşüm sürecinden geçmektedir. İçten yanmalı motorlu araçlara uzun yıllar boyunca yatırım yapan Alman firmaları, elektrikli ve hibrit araç piyasasına girişte Amerika Birleşik Devletleri, Japonya ve Çin Halk Cumhuriyeti'deki muadillerine kıyasla geç kalmıştır. Bu kapsamda, özel sektör ve araştırma kuruluşları tarafından elektrikli araçlar ve bununla bağlantılı donanım ve yazılım ürünlerinin geliştirilmesi ve üretimine yönelik yatırımlar devlet tarafından da desteklenmektedir.

F. Almanya aynı zamanda Avrupa'nın en büyük OEM ("Original Equipment Manufacturer") fabrikalarına sahiptir. 43 tane OEM fabrikası ile Avrupa'da otomobil sektöründeki üretimin üçte birinden fazlası F. Almanya'da gerçekleştirilmektedir. 2019 yılı itibarıyla F. Almanya'nın AB'deki OEM pazar payı % 55'in üzerindedir.

F. Almanya, dünyanın birinci sınıf (premium) otomobil üretim merkezidir. Dünya çapında üretilen tüm premium markalı araçların % 67'si Alman OEM firmaları tarafından üretilmektedir. Küresel olarak premium otomobil pazar segmentinin önümüzdeki yıllarda binek otomobil segmentinden daha hızlı büyüyeceği tahmin edilmektedir. Hemen hemen tüm Alman ve Almanya merkezli üreticiler, piyasaya premium segment talebini karşılayan yeni ürünler sürmektedir veya sürmeyi planlamaktadır. Ülkenin otomotiv üretim geleneğine dayanan bilgi birikimi, ülkeyi önde gelen uluslararası bir otomotiv üretim yeri olarak daha da güçlendirecektir.

Dünyanın en büyük 100 otomotiv tedarikçisinden 18'i bir Alman şirkettir. 2020 yılında %15,3 düşüşle 378,17 milyar Avroluk gelir elde eden sektör, yurt içi pazara 135 milyar Avro ve yurt dışı pazara 243 milyar Avro değerinde satış gerçekleştirmiştir. Avrupa'da üretilen tüm yolcu taşıtlarının

%25'i (4,66 milyon) ve yeni araç kayıtlarının %20'si (3,6 milyon) bölgenin bir numaralı otomotiv pazarı olan Almanya'ya aittir. Dünya genelinde her 5 araçtan biri Alman markasını taşımakta olup ülkede, 43 adet otomotiv montaj ve motor üretim tesisi bulunmaktadır. Bu tesislerde üretilen araçların yaklaşık %75'i ihraç edilmektedir.

Volkswagen, Daimler, Audi, BMW ve Porsche gibi uluslararası düzeyde başarılı üreticilere sahip Alman otomotiv sektörü, tüm dünya ülkelerine satış yapmaktadır. Pazar lideri olan Volkswagen, hem ciro hem de adet olarak dünyanın en büyük otomobil üreticilerinden biridir. Daimler ve BMW firmaları da üst sıralarda yer almaktadır. Bosch, Continental ve ZF Friedrichshafen gibi Alman otomotiv tedarikçileri ise dünyanın en çok satış yapan otomotiv tedarikçileri arasındadır.

2020 yılında 187 milyar Avro ile Almanya'nın ihracatında ilk sırada yer alan taşıt araçları ve yan sanayi sektörü, aynı yıl 110,6 milyar Avro'luk ithalat gerçekleştirmiştir. Sektörün toplam ihracattaki payı %16, ithalattaki payı ise %11 olmuştur.

Otomotiv sektörünün Ar-Ge harcamaları 25 milyar Avro'ya ulaşmaktadır. Bu oran, ülkenin toplam Ar-Ge harcamalarının yaklaşık %35'ine tekabül etmektedir. Patent

başvurularının %40'ından fazlasını gerçekleştiren sektörde istihdam edilen Ar-Ge personelinin sayısı yaklaşık 126.000, çalışan sayısı ise 809.000'dir.

F. Almanya'da otomotiv sektörü için çeşitli teşvik programları bulunmaktadır. Yatırım projeleri, araştırma ve geliştirme faaliyetleri, personel alımları ve işletme sermayesi için farklı kamu finansman araçları kullanılabilir. Bu teşvik araçları hibeler, krediler ve garantiler olarak sunulmakta ve gerektiğinde kombine edilebilmektedir.

Öte yandan, dijitalleşen dünyada otomotiv sektörüne ilişkin Ar-Ge çalışmalarının daha ziyade Amazon, Alphabet, Samsung, Microsoft, Apple, vb. firmalarınca gerçekleştirildiği de tespit edilmektedir. "Mordor Intelligence" isimli bir pazar araştırması şirketine göre, internet bağlantılı araç pazarının 2030'un sonuna kadar 1 trilyon ABD dolarına kadar çıkacağı öngörülmektedir.

Elektronik çözümler ve yazılım çözümleri birarada üreten F.Almanya, bu sektördeki teknolojik ilerlemede önemli ülkeler arasındadır.

Havacılık

Alman Havacılık ve Uzay Sektörü, çoğu sektörde olduğu gibi korona pandemisi nedeniyle ciro ve istihdam sayılarında düşüş yaşamıştır. 2019 yılında sektörde gerçekleşen ciro 41 milyar avro, istihdam 114.000 kişi iken 2020 yılında gerçekleşen ciro 31 milyar avro, istihdam 105.000 kişidir.

Sektör tarafından gerçekleştirilen toplam satışın %71'i sivil havacılık, %22'si askeri havacılık ve %7'si ise uzay çalışmaları alanlarındadır. Bu kapsamda, sivil havacılık alt sektörü, sektörün toplam cirosunun 22 milyar Avroluk kısmını gerçekleştirmiş ve 73.000 kişiye istihdam sağlamıştır.

Dünya üzerinde üretilen her altı yolcu uçağından bir tanesi Almanya'da üretilmekte ve bu üretim sürecine KOBİ ölçeğinde tedarikçiler yer almaktadır. 2020 yılında AIRBUS firması 566 adet uçak üretebilmiştir. Oysa anılan firmanın 2019 yılında ürettiği uçak sayısı ise 863'tür. Korona pandemisinden en fazla etkilenen sektörlerden sivil havacılık sektöründe 2020 yılında 8.200 kişi işini kaybetmiştir. Korona pandemisi nedeniyle Almanya tarafından uygulanan kısa çalışma ödeneği sayesinde işten çıkarmalar sınırlar dâhilinde tutulabilmesine rağmen, 2021 ve 2022 yıllarında sektörde daralma beklenmektedir.

F. Almanya'da havacılık sektörü, ülke çapında sadece belirli bölgelerde toplanmayıp, ülke geneline yaygın bir dağılım göstermektedirler. Sektörün belli başlı merkezleri, Kuzey Almanya'da Hamburg, Bremen, Hannover şehirleri ile Güney Almanya'da Münih, Stuttgart, Orta ve Doğu Almanya'da Berlin ve Dresden ve Batı Almanya'da Köln, Bonn ve Aachen şehirleridir.

Bunun yanı sıra, sektörün KOBİ şeklinde örgütlendiği görülmekte ve sektörün işleyişinin büyük ve uluslararası firmaların tedarikçisi olan orta ve küçük ölçekli, ancak uzmanlaşmış firmalar şeklinde olduğu gözlemlenmektedir.

Almanya'da bulunan "Tedarik Zinciri Mükemmeliyeti İnisiyatifi" verilerine göre, Almanya'da havacılık sektöründe yaklaşık 2.000 adet tedarikçi firma faaliyet göstermektedir.

Sektörün rekabet gücünü koruyabilmesi için yurtdışına açılması ve yurtdışından tedarikçiler bulması zorunludur. Alman firmaları ilk önce Almanya, Avusturya ve İsviçre’de tedarikçilere yönelmekte olup, Fransa ve Güney Avrupa ülkeleri önemli tedarikçiler olarak ön plana çıkmaktadır. Avrupa dışında ise Alman firmalarının tercihleri Amerika Birleşik Devletleri’dir. Bununla birlikte, söz konusu sektörde 2019 yılında toplam 49,8 milyar Dolarlık ihracat ve 27,9 milyar Dolarlık ithalat gerçekleştirilmişken, 2020 yılında ise 36,7 milyar Dolar ihracat ve 23,5 milyar Dolar ithalat gerçekleştirilmiştir.

Bu çerçevede, 2019 yılında en fazla ihracat yapılan ülke 13,4 milyar Dolar ile Fransa olurken, Amerika Birleşik Devletleri ve Çin Halk Cumhuriyeti ikinci ve üçüncü sıralarda yer almaktadır. Almanya’dan Türkiye’ye yönelik ihracatın tutarı ise 1,8 milyar Dolar olup, Türkiye anılan sıralamada beşinci sırada bulunmaktadır. Havacılık sektörünün 2020 yılına ait ihracat rakamlarına bakıldığında ise en fazla ihracat yapılan ülke 7,3 milyar dolar ile Fransa olurken, Fransa’yı Çin Halk Cumhuriyeti ve Amerika Birleşik Devletleri izlemektedir. Almanya’nın Türkiye’ye gerçekleştirdiği ihracat tutarı 2020 yılında 1,8 milyar dolar olup, Türkiye altıncı sırada yer almaktadır.

Diğer taraftan, Almanya’nın havacılık sektöründe gerçekleştirdiği ithalat incelendiğinde, 2019 yılında ilk sırada 12,2 milyar Dolar ile Amerika Birleşik Devletleri’nin yer aldığı, anılan ülkeyi Fransa ve İngiltere’nin takip ettiği görülmektedir. F. Almanya’nın bu sektör itibarıyla Türkiye’den gerçekleştirdiği ithalatın tutarı 309 milyon Dolar olup, Türkiye dokuzuncu sırada yer almaktadır.

Söz konusu sektörün 2020 yılına ait ithalat rakamları incelendiğinde ise Amerika Birleşik Devletleri ilk sırada yer almakta (9 milyar ABD Doları), Amerika Birleşik Devletlerini Fransa ve İngiltere takip etmektedir. Türkiye’nin Almanya’ya havacılık sektöründe gerçekleştirdiği ihracatın ise 226 milyon ABD Doları olduğu görülmektedir.

Bunun yanı sıra, ülkede sektörün yeni teknolojiler kullanılmasına özel önem atfedilmektedir. Bu bağlamda, inovasyon ve Ar-Ge çalışmaları, havacılık sektörünün 21. yy’daki önceliğinin karbondioksit salınımı düşük ve daha az gürültülü uçakların üretilmesi olmasına odaklanmıştır. Bu bağlamda, araştırma ve geliştirmeye ayrılan bütçenin %90’ı bu hedefe ulaşmak amacıyla kullanılmaktadır. Bir sonraki hedefin ise, elektrik motorlu hybrid teknolojisine sahip uçakların üretilmesi olduğu bilinmektedir.

Bu hedefin yanı sıra, sektörde kerosin ihtiyacının en aza indirilmesi amacıyla hali hazırda yürütülen çalışmalarda bio yakıt (yosunların kullanılması ile ilgili çalışma yürütülmektedir) ve güneş enerjisinin (Solar Kerosin) kullanılması konuları da araştırılmaktadır.

Havacılık sektöründe AR&GE’ye ayrılan tutar, 2020 yılında 2,9 milyar avro olarak gerçekleşmiş olup, bu rakam sektörün toplam cirosunun %9,3’üne tekabül etmektedir.

Bununla birlikte, uçak içi kabin uygulamalarında da yenilikçi yaklaşımlar ortaya koyulmakta ve kabin tasarımlarına önem atfedilmektedir. Bu anlamda, Hamburg’da her yıl düzenlenen Aircraft Interiors Expo fuarında yer alan “Crystal Cabin Award” yarışması büyük ilgi çekmekte ve anılan yarışmada ödül kazanan tasarımlar yatırımcı bularak tasarımların uçak üreticilerine tanıtılabilmesi mümkün olmaktadır.

Madencilik

Kömür ve linyit, uzun yıllar boyunca Federal Almanya endüstrileri için ekonomik büyüme ve kalkınmanın öncüsü olmuştur. F. Alman Kömür Komisyonu'nun 2019 tarihli raporuna göre, kömür ve linyit ülkenin enerji kaynaklarının %20'den fazlasını oluşturmaktadır.

Bu bağlamda, F. Almanya, dünyanın en büyük linyit üreticisi konumundadır. Taşkömürüne oranla yüzeyde bulunan ve daha çok karbondioksit oranına sahip linyit, büyük çoğunlukla ülkenin batı ve doğusunda, özellikle Kuzey Ren Vestfalya, Saksonya ve Branderburg eyaletlerinde çıkarılır. Linyiti uzak mesafelere taşımak ekonomik olmadığından önemli miktardaki linyit, santrallerde elektrik üretmek üzere yakılmaktadır. Dolayısıyla tesisler linyitin çıkarıldığı alanın yakınında konumlandırılmıştır.

Bunun yanı sıra, ülkede çıkartılan taşkömürü daha çok Kuzey Ren Vestfalya ve Saarland'de bulunmaktadır. Almanya'da halen 83 milyar ton taşkömürünün bulunduğu; ancak, bunun 36 milyon tonunun çıkarılabilir olduğu tahmin edilmektedir. Linyit yataklarına kıyasla taşkömürü yatakları daha derinde yer almaktadır ve taşkömürün toprağın altından çıkartılmasının maliyeti malın ithalat maliyetinden daha yüksektir. Bu nedenle, rezerv açısından zengin olmasına rağmen taşkömürü artık tümüyle Rusya, ABD, Kolombiya ve Avustralya gibi ülkelerden ithal edilmektedir. F. Almanya'nın 2020 yılı kömür ihracatı 117 milyon Avro ve ithalatı ise 2,39 milyar Avro civarında gerçekleşmiştir.

Öte yandan, devlet 1960'lı yıllardan bu yana sektörü sübvansede etmekte olup 1970-2019 yılları arasında sektöre bütçeden 300 milyar Avro'nun üzerinde para aktarıldığı tahmin edilmektedir. Sektörde istihdam edilen kişi sayısının ise halihazırda 32.800 civarında olduğu tahmin edilmektedir.

Günümüzde ise iklim değişikliği, hava kirliliği ve artan sağlık ve çevresel faktörler de kömür kullanımının azaltılmasını gerektirmiştir. Nitekim, kömür ve linyitin ülkedeki karbondioksit gazı emisyonu içerisindeki payının %37 oranında olması, diğer ülkelerin yanı sıra F. Almanya'nın da bu sektöre ekonomik anlamda bağımlılığının azaltılması hususunu gündeme getirmiştir.

2018 yılında ülkede söz konusu yapısal değişimin ekonomi ve istihdama etkilerini azaltmak amacıyla bir Kömür Komisyonu kurulmuştur. Anılan Komisyon'un en önemli görevi 2038 yılına kadar ülkenin kömür bağımlılığını azaltacak politikaların belirlenmesine yönelik kapsamlı bir yol haritasını oluşturmak ve ülkenin kömür ekonomisinden yenilenebilir enerji ekonomisine geçişinin kolaylaştırılmasını sağlamaktadır.

Bununla birlikte, F. Almanya'nın karbondioksit salınımına ilişkin olarak üstlendiği küresel sorumlulukların yanı sıra, 2030 yılında ülkede elektrik üretiminin saatte 630 teravata kadar yükselebileceği de tahmin edilmektedir. Öte yandan, linyit ve taşkömüründen sağlanan elektrik üretim kapasitesinin, söz konusu rakamın üçte birini bile karşılamayacağı hesaplanmakta olup bu açığın yenilenebilir enerji kaynakları olan rüzgar ve güneş enerjisi ile kapatılması ülke gündemindedir.

Enerji

Dünyanın önde gelen sanayi ülkelerinden Federal Almanya'da enerji kaynaklarını %34,3 oranında mineral yağlar, %23,7 oranında petrol, %21,3 oranında kömür ve linyit, %14

oranında yenilenebilir enerji, %6,4 oranında nükleer enerji ve %0,3 oranında diğer türler oluşturur. Bu bağlamda ülke fosil yakıtlar bakımından sınırlı kaynaklara sahip olup, büyük ölçüde dışa bağımlıdır ve kullanılan enerjinin yarısından fazlasını diğer ülkelerden ithal etmektedir.

Söz konusu bağımlılığın azaltılmasına yönelik çalışmalar kapsamında 2017 yılında Yenilenebilir Enerji Kaynakları Yasası yürürlüğe konulmuştur. Enerji arzının yenilenebilir kaynaklara dayanması ve enerji kullanımının daha verimli olmasını teminen düzenlenen yasada, enerji dönüşümüne ilişkin temel prensipler belirlenerek maliyet verimliliğine, elektrik enerjisinin yenilenebilir enerji ile entegrasyonuna ve mevcut şebekelerin optimizasyonu sağlanarak modernize edilmesine özel önem atfedilmiştir.

Buna müteakip hazırlanan enerji dönüşümü izleme raporlarında, uluslararası enerji işbirliği çabalarının ekonomik faaliyetleri destekleyeceği ve siyasi açıdan ülkeyi güçlendireceği belirtilmektedir.

Enerji sektörüne ilişkin olarak ülkede yapılan çalışmalar kapsamında ayrıca, 2019 yılı itibarıyla Almanya genelinde 10 milyon adet ısınma sisteminin en az 10 yıllık olduğu tespit edilmiş olup, verimsiz olan ısınma sistemlerinin yenileri ile değiştirilmesi gündemde gelmiştir. Bu çerçevede, bahse konu yasa uyarınca, ev sahipleri ve kiracılar gibi hane halkının bile enerji dönüşümüne aktif katkı sağlaması amaçlanarak ülkede hane halkının güneş enerjisi kullanımı teşvik edilmeye başlanmıştır.

Bu itibarla, Federal Alman hükümetinin enerji konusunda aldığı tedbirler ilk etapta olumlu sonuç doğurmaktadır. 2017 yılında toplam elektrik üretiminin yaklaşık %37'si kömürden elde edilirken, 2019 yılında bu oranın %21 seviyesine düştüğü ve bunun yerine rüzgar ve güneş enerjisinden elektrik üretimin kayda değer oranda arttığı tespit edilmiştir. Yetkililer tarafından, 2025 yılına kadar enerji tüketiminin %40-45 arasında yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlanmasına yönelik çalışmaların sürdürüleceği belirtilmektedir.

Bunun yanı sıra, 1960'lı yıllarda inşa edilmeye başlanan nükleer santrallerin 2011 yılında kapatılması gündeme gelmiş olup 23 nükleer güç reaktörünün 2022 yılı sonuna kadar kapatılması planlanmaktadır. Bu çerçevede, 2050 yılına kadar ülkede enerjinin %60'ının ve elektriğin de %80'nin yenilenebilir enerji kaynaklarından elde edilmesi gündemdedir. Bu bağlamda, Federal Almanya geleneksel petrol ve gaz ithalatını azaltacak, Paris Anlaşması ve Kyoto Protokolü ile üstlendiği yükümlülükleri yerine getirerek küresel sera gazı emisyon oranlarını düşürecektir. 2030 yılına gelindiğinde, tüm Almanya'daki elektriğin %65'inin yenilenebilir enerjiden elde edilmesi, 2050 yılı itibarıyla ise, Almanya'da üretilen ve tüketilen tüm elektriğin climate-neutral olması beklenmektedir.

Bu çerçevede, Alman hükümetinin 2006-2015 yılları arasında enerji araştırmaları için 6,4 milyar Avro harcadığı, bunun yanı sıra yüksek gerilimli iletim hatlarının (elektrikli otoyollar) inşası için 35 milyar Avro'nun üzerinde yatırım yapılmasının planlandığı ve otomobil endüstrisinden kimya endüstrisine kadar pek çok sektörde yaklaşık 300 Alman firmasının 2024 yılına kadar enerji yenilemesine yatırım için ayırdıkları bütçenin 2 milyar Avro'dan fazla olduğu tahmin edilmektedir.

Bunun yanı sıra, 2020 yılının son çeyreğinde revize edilen 2050 Yenilenebilir Enerji Kaynakları Yasası ile, yeşil elektriğin yaygınlaşmasını sağlamayı teminen Almanya çapında

kullanılan tüm elektriğin ‘climate neutral’ (karbondioksit emisyonu sıfır) olması; bunun yanısıra modern, düşük maliyetli ve verimli enerji dönüşümü amaçlanmaktadır.

Bahse konu Yasayda, diğer unsurların yanısıra, güç dağıtım şebekelerinin dijitalleştirilmesini teminen rüzgar tribünlerinin ve güneş sistemlerinin yaygınlaştırılmasının hızlandırılması öngörülmektedir. Kanunun yeni haliyle, güneş, biyokütle ve karada ve denizde rüzgar yoluyla elde edilen yıllık elektrik miktarlarının artırılması amaçlanmakta olup, konuya ilişkin olarak eyalet hükümetlerinin daha sıkı kontrol edilmesi beklenmektedir.

Her iki yılda bir, fiili elektrik tüketiminin yapısı esas alınarak hedefler kontrol edilmektedir. Biyogaz tesislerinin sayısının artırılmasına yönelik hedefler de güncellenmektedir. Bununla birlikte, elektrikli araçların elektrik kullanımına ilişkin talebi artırması kaçınılmaz bir süreç olacaktır.

Rüzgar tribünlerinin daha fazla kabul görmesini teminen vatandaşlar ve belediyelere yönelik olarak devlet yardımlarının artırılması planlanmaktadır. Bu kapsamda, rüzgarın ve güneşin olmadığı zamanlarda da güç tesislerinde sürekliliğin sağlanması önem arz etmektedir.

Yakın geçmişte, yeşil elektriğin yaygınlaştırılması süreci çok yavaş işlemiştir. Uzun onaylama süreçleri, tesis kurulacak alanın eksikliği, yerleşik halkın ve çevreci kuruluşların protestoları ve karşı davaları nedeniyle yeni rüzgar ve güneş parklarının yapımında sıkıntı yaşanmıştır.

Hizmet Sektörleri

Hizmet sektörleri, ülkenin GSYİH’sının yaklaşık üçte ikisini oluşturmak olup ülkede istihdam edilen her 5 kişiden 1 tanesi hizmet sektörlerinde çalışmaktadır. GSYİH’nin en büyük bileşeni olan hizmetler sektörü perakendecilik, gastronomi, konaklama, finansal hizmetler, lojistik ve sağlık hizmetleri olmak üzere geniş bir faaliyet alanına sahiptir. Bu manada, Kovid-19 pandemisi hizmetler sektöründe oldukça asimetrik bir etki göstermiştir. Temas yoğun perakendecilik, konaklama ve gastronomi sektörleri süreçten negatif etkilenirken, uzaktan yürütülebilen ya da pandeminin etkisiyle talebin artış gösterdiği sağlık ve lojistik gibi hizmetlerde bu durum söz konusu olmamıştır.

Finansal hizmetler bakımından, Almanya birçok ülkeye kıyasla, birden fazla finansal merkeze ev sahipliği yapmaktadır. Bu çerçevede, Avrupa’daki en büyük pazar olan Almanya, Avrupa Birliği’ne giriş kapısı niteliği taşımaktadır. Avrupa Birliği sistemi, finansal hizmet sağlayıcılarının herhangi bir Birlik ülkesinde yerleşik olması durumunda yaklaşık 450 milyon tüketicinin bulunduğu tüm üye ülkelere giriş kolaylığı sunmaktadır.

Finansal hizmetler, yüksek sermaye yeterlilik oranı ve düşük seviyedeki batık ya da sorunlu krediler sebebiyle pandemide görece güçlü bir pozisyonda kalmıştır. Öte yandan, düşük faiz oranı uygulaması sebebiyle karlılığın daha da gerilemesi ve piyasa düzenlemelerinin güçlendirilmesi beklenmektedir.

Dünya Ticaret Örgütü’nün verileri uyarınca, 2019 yılında F. Almanya 335 milyar Dolar hizmet ihracatı ve 362 milyar Dolar hizmet ithalatı gerçekleştirerek, dünya hizmet ihracatında %5,53’lük ve dünya hizmet ithalatında %6,33’lük bir paya sahip olmuştur. Bu kapsamda Almanya 2019 yılı hizmet ihracatında dünyada 3. sırada ve hizmet ithalatında dünyada 3. sırada yer almaktadır.

En fazla küresel ulaştırma ve turizm sektörlerinde faaliyet gösteren F.Almanya, %52,1 oranında AB'ne, %14,8 oranında ABD'ye, %8,0 oranında İsviçre'ye ve %1,8 oranında Japonya'ya hizmet ihracatı; %58,7 oranında AB'den, %13,3 oranında ABD'den, %4,2 oranında İsviçre'den ve %1,5 oranında Hindistan'dan hizmet ithalatı gerçekleştirmiştir.

Turizm

Uygulanan seyahat kısıtlamaları nedeniyle pandemiden en çok etkilenen sektörlerin başında turizm gelmektedir.

Alman ekonomisine 105 milyar Avro'dan daha fazla katma değer sağlayan turizm, ülkenin önemli hizmet sektörleri arasında yer almaktadır. Toplam katma değerin % 3,9'u turizm sektörü tarafından gerçekleştirilmektedir. F. Almanya'da 2,92 milyon çalışanı ile, toplam istihdamın % 6,8'i turizm sektöründe faaliyet göstermektedir. 2020 yılında F. Almanya'da bir önceki yıla kıyasla % 39 oranında bir azalmayla, 98 milyon turist tarafından 302,3 milyon konaklama gerçekleşmiştir.

2020 yılı itibarıyla Almanların boş zaman, eğlence ve kültürel etkinlikler için 158 milyar Avro ve yurtdışı seyahatleri için de 38,5 milyar Avro harcadıkları tahmin edilmektedir.

En fazla turist Hollanda, İsviçre, ABD, İngiltere ve Avustralya'dan gelmiştir. Ülke Seyahat ve Turizm Rekabetçilik endeksine göre ise dünyada 3. sırada yer almaktadır. Ülkenin en önemli turizm bölgeleri: Batı'da Bavyera, Baden-Württemberg ve Ren Vadisi, Doğu'da Berlin, Dresden, Thüringen ve Harz Dağları'dır. Ülkede en fazla tercih edilen şehirler; Berlin, Münih, Hamburg, Frankfurt ve Köln'dür.

Bilişim ve Yazılım

Bilgi ve iletişim teknolojisi endüstrisi ("Information and Communication Technology" – ICT), 102.000 firması, 1,2 milyondan fazla çalışanı ve yaklaşık 281 milyar Avro cirosu ile F.Almanya'da dijitalleşmenin temel itici güçlerinden biridir. ICT hizmet sağlayıcıları cironun % 65'ini oluştururken, donanım üreticileri % 35'lik kısmını oluşturmaktadır. Son derece yenilikçi bir yapıya sahip bilgi ve iletişim teknolojisi sektörü, F. Almanya'da ekonomik büyümeye ortalamanın üzerinde katkı sağlayan sektörlerden biridir.

F. Almanya'nın, 2019 yılında, bilgi ve iletişim teknolojisi hizmet ihracatı 39,6 milyar Avro iken hizmet ithalatı 43,1 milyar Avro civarındadır. Hizmet ihracatının 36,2 milyar Avro'luk kısmını bilgi teknolojisi (IT) ve 3,4 milyar Avro'luk kısmını iletişim teknolojisi (CT) oluşturmaktadır. Hizmet ithalatının 39,5 milyar Avro'luk kısmını bilgi teknolojisi (IT) ve 3,6 milyar Avro'luk kısmını iletişim teknolojisi (CT) oluşturmaktadır.

Bilgi ve iletişim teknolojisi endüstrisinin tüketici elektroniği donanımı (ürün - hardware) ile birlikte ihracatı ve ithalatı incelendiğinde ise, 2019 yılında toplam ihracatın 40,7 milyar Avro tutarında ve toplam ithalatın 66,3 milyar Avro tutarında gerçekleştiği; donanım ihracatının 20 milyar Avro'luk kısmını bilgi teknolojisinin (IT), 15,5 milyar Avro'luk kısmını iletişim teknolojisinin (CT) ve 5,2 milyar Avro'luk kısmını ise tüketici elektroniğinin oluşturduğu tespit edilmiştir. Donanım ithalatının 31,5 milyar Avro'luk kısmını bilgi teknolojisi (IT), 24,3 milyar Avro'luk kısmını iletişim teknolojisi (CT) ve 10,5 milyar Avro'luk kısmını ise tüketici elektroniği oluşturmaktadır. ICT donanımı ve tüketici

elektroniji ithalatçıları arasında Çin Halk Cumhuriyeti 1. sırada yer alırken, Çin'i Çek Cumhuriyeti ve Hollanda izlemektedir. İhracatta ise Çek Cumhuriyeti, Polonya ve Birleşik Krallık Almanya'nın en büyük ticaret ortaklarıdır.

2020 yılında küresel pazar payları karşılaştırıldığında, bilgi ve iletişim teknolojisi sektöründe gerçekleştirilen ciro bakımından ilk sırada % 35,2'lik bir pay ile ABD, 2. sırada % 10,9'luk bir pay ile Çin Halk Cumhuriyeti, 3. sırada % 6,4'lük bir pay ile Japonya, 4. sırada % 4,3'lük bir pay ile T.C. Berlin Ticaret Müşavirliği Birleşik Krallık bulunmaktadır. Küresel cironun yaklaşık % 4'ü F. Almanya tarafından gerçekleştirilmekte olup Almanya 5. sırada yer almaktadır. Bilgi ve iletişim teknolojisinin brüt katma değeri 2019 yılında artmaya devam ederek yaklaşık 122 milyar Avro tutarına ulaşmıştır. Bu bağlamda, 2019'da oluşturulan brüt katma değerinin % 5,1'ini oluşturan bilgi ve iletişim teknolojisi endüstrisinin, elektroteknik/makina (% 7,4), araç üretimi (%5,7) gibi sektörlerden sonra sekizinci sırada bulunduğu görülmektedir. Bilgi ve iletişim teknolojisi brüt katma değerinin büyük bir kısmını, hizmet sağlayıcıları oluşturmaktadır. Ancak donanım üreticilerinin katkısı da yıllara göre artma eğilimindedir.

Müteahhitlik

F. Almanya'da 2019 yılında toplam brüt katma değer yaklaşık % 6'sı inşaat sektörü tarafından sağlanmıştır. Bu dönemde, gayri safi yurtiçi hasılanın % 10'unu oluşturan yaklaşık 373 milyar Avro inşaat sektörüne yapılan yatırımlardan oluşmaktadır. İnşaat sektöründe çalışanların sayısı toplam 2,6 milyon kişi olmakla beraber, toplam istihdamın % 6'sını oluşturmaktadır.

F. Almanya'daki inşaat sektörü küçük firmalar tarafından domine edilmektedir. Şirketlerin neredeyse % 90'ında 20 kişiden daha az çalışan bulunmaktadır ve bu şirketler toplam cironun % 30'unu gerçekleştirmektedirler. Bu firmalar ağırlıklı olarak konut yapımı ile iştigal etmektedirler. Buna karşın, büyük cirolar % 10'luk dilimdeki büyük firmalar tarafından yapılmaktadır. Şirketlerin büyüklüğü arttıkça, konut yapımına olan ilgi de azalmaktadır. 200'den fazla çalışanı bulunan firmalarda, ticari inşaat faaliyetleri % 50'lik bir paya sahiptir.

2019 yılında F. Almanya'daki 77.000 inşaat firmasının gerçekleştirdiği toplam ciro bir önceki yıla göre % 1,8'lik bir artışla 135 milyar Avro'ya ulaşmıştır. Sektörün toplam cirosunun % 36'sını konut inşaatları, % 36'sını ticari inşaatlar ve % 27'sini kamu inşaatları oluşturmaktadır. 2019 yılında gerçekleşen cironun beşte biri Bavyera eyaletinde yerleşik inşaat firmaları tarafından gerçekleştirilmiştir.

İnşaat şirketleri, inşaat üretiminin gittikçe daha az bir bölümünü kendileri gerçekleştirmektedir. İnşaat işlerinin büyük bir kısmı taşeron firmalar tarafından yerine getirilmektedir. Bu verilerle inşaat sektörü hem üretimde hem de istihdamda F. Almanya'nın en önemli sektörleri olan otomotiv, makina ve kimya gibi önemli endüstriyel sektörlerin önünde yer almaktadır. Bu itibarla, inşaat sektörü F. Almanya için önemli bir sektör olmaya devam etmektedir.

Lojistik

Avrupa'nın merkezinde bulunan F. Almanya, Avrupa'da lojistik alanında birinci sırada yer almaktadır. Zira, ileri seviyedeki enerji ve haberleşme ağı ile yoğun ve geniş çaplı ulaşım alt yapısı bir araya gelince zamanında ürün teslimi ve başarı garanti altına alınabilmektedir.

Esasen, F. Almanya'nın lojistik alanında Avrupa'da gösterdiği performansını küresel düzeyde de sürdürmekte olduğu anlaşılmaktadır. Dünya Bankası tarafından düzenli olarak yayımlanan "Uluslararası Lojistik Performans Sıralaması - Logistics Performance Index-LPI-2018"ni oluşturan hemen hemen bütün ölçütlerde (gümrükleme, alt yapı, uluslar arası yükleme, lojistik yetkinlik, yükü takip ve iz sürme ve zamana uyma) ve toplamda 4,20 düzeyindeki puanı ile 1. sırada yer almaktadır.

Ülkenin yol ağı (yerel ulaşım harici yollar) 230.082km, suyollarının uzunluğu 7.675km ve demiryollarının uzunluğu (işletilen hatların uzunluğu) 37.775km'dir. Bu anlamda, Avrupa'nın tam merkezinde bulunduğu ileri sürülen Almanya, Avrupa'da lojistik alanında birinci sırada yer almaktadır. 2018 yılı itibarıyla sektörel ticaret 7,5 milyar Avro olarak gerçekleşmiştir. Bu rakam, bir önceki yıla kıyasla %14 oranında düşük olsa da son 5 yılın performansı değerlendirildiğinde ortalamanın üzerinde bir ticaret hacmine ulaşıldığı tespit edilmektedir.

Diğer ulaşım sektörleri pandemiden olumsuz etkilenirken, lojistik sektörünün işlem hacmi ve gelirleri tüm dünyada olduğu gibi Almanya'da da artış göstermiştir. Bu minvalde, Alman firması Deutsche Post DHL AG'nin geliri 2020 yılında 4,8 milyar Avro'ya yükselirken söz konusu Alman firmanın içinde bulunduğu uluslararası şirketler grubunun geliri %5 artışla 66,8 milyar Avro olmuştur. Bu kapsamda, firmanın e-ticaretteki talep artışından önemli ölçüde kazanç sağladığı tespit edilmektedir. Gemicilik sektöründe faaliyet gösteren Hapag-Lloyd AG %60 artışla 1,3 milyar değerinde vergi öncesi kar elde etmiştir. Almanya'nın en büyük havayolu şirketi olan Lufthansa'nın hava kargo biriminin, pandemi sürecinde yolcu uçuşlarının aksine kar elde ettiği belirtilmektedir.

Pandeminin de etkisiyle, Almanya'da e-ticaret hacmi 2020 yılında bir önceki yıla göre %14,6 oranında artarak 83 milyar Avro olmuştur. Bu artışta en etkili faktör, firmadan müşteriye (B2C) teslimat olurken, teslimat sayısı bir önceki yıla göre 15 milyon artarak 2020'de 435 milyona ulaşmıştır.

Almanya'nın demiryolu sisteminin modernizasyonu için Alman Hükümeti ve Deutsche Bahn firması önümüzdeki 10 yıl boyunca 86 milyar Avro tutarında yatırım yapmayı taahhüt etmiştir.

Sağlık

Federal Almanya sağlık sisteminde; yerel hükümetlerin kontrolündeki hastaneler, belediye hastaneleri, üniversite hastaneleri, dini vakıfların (kilise) hastaneleri ve bağımsız özel hastaneler olmak üzere beş farklı hastane türü bulunmakta olup ve ülke düzenlemelerine göre bunlardan son ikisinin "özel hastane" tanımına karşılık geldiği anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan, F. Almanya’da mukim herkes için sağlık sigortası zorunludur ve genel prensip itibarıyla, sağlık sigortası kapsamındaki temel sağlık hizmetleri ücretsizdir. Zorunlu sağlık sigortası kuruluşları için genel olarak “sağlık sandığı” ve “sağlık sigortası kuruluşu” olarak tercüme edebileceğimiz “Krankenkasse” tabiri kullanılmaktadır. Bunun dışında, yüksek gelir grubundakiler için “özel sağlık sigortası” yaptırılması da mümkündür.

Ülkedeki bütün yerleşikleri kapsayan sağlık sigorta kuruluşu (Krankenkasse) uygulamasında, tüm temel sağlık giderleri bütün hastane tiplerinde, herhangi bir farklılık arz etmeksizin karşılanmakta, bu bağlamda bu kuruluşlarla anlaşması olan özel hastaneler ile kamu hastaneleri arasında herhangi bir farklılık bulunmamaktadır. Sağlık sigortası kuruluşlarının her branşta ödemeyi uygun görmedikleri bazı kalemler bulunabilmekte, bu kalemler tedavi öncesi hastaya bildirilmekte, kapsam dışı olan tedavi yahut malzemelerin uygulanması ile ilgili karar hastaya bırakılmakta, kabul etmesi halinde hasta yalnızca bu uygulamadan doğan farkı ödemektedir.

Öte yandan, sağlık sigortası kuruluşları ile anlaşması bulunmayan çok az sayıda özel hastane de bulunmakta, bu hastanelerdeki tedavi giderleri tamamen hastanın kendisi tarafından karşılanmaktadır. Ancak bu tür özel hastanelerin sistem içindeki istisnalar olarak kabul edilmesi yerinde olacaktır.

Medikal Sektörü

Tıp teknolojisi sektörü Almanya’da ekonomi ve işgücü piyasası için önemli bir faktördür. Bu sektörde Almanya’da toplam 215.000’den fazla kişi istihdam edilmekte olup, sektörde yalnızca son 5 yıl içerisinde 12.000’den fazla yeni istihdam sağlanmıştır.

Alman sağlık sektörü 7,6 milyon kişiyi istihdam etmekte olup, sektörde yaklaşık 370 milyar avroluk bir üretim hacmi bulunmaktadır. Bu hacim Alman gayri safi yurtiçi hasılasının yüzde 12,1’ine tekabül etmektedir.

Endüstriyel sağlık sektörü, Almanya sağlık ekonomisinin en büyük ve en önemli alt sektörlerinden biridir. 84,2 milyar avro ile, tüm sağlık sektöründeki brüt katma değer neredeyse dörtte birini (% 22,8) oluşturmaktadır. Bu sektör, ilaçların ve tıbbi teknoloji/medikal ürünlerinin üretimini, dağıtımını ve toptan satışını kapsamaktadır.

Almanya’daki tıp teknolojisi endüstrisi özellikle yenilikçi, hızlı büyüyen ve gelecek vaat eden bir sektör olarak kabul edilmektedir. Tıbbi cihazlar, hayat kurtaran, iyileşmeye yardımcı olan ve insanların yaşam kalitesini iyileştiren çok çeşitli tıbbi teknoloji ürünlerini ve süreçlerini kapsar. Federal Sağlık Bakanlığı’nın tahminlerine göre, yaklaşık 400.000 farklı tıbbi cihaz / medikal ürün bulunmaktadır.

Resmi ekonomik istatistiklere göre, Almanya’da tıp teknolojisi/medikal ürün üreten şirketlerin (20’den fazla çalışanı olan) toplam cirosu 2019 yılında yüzde 10,4 artarak 33,4 milyar avroya yükselmiştir. Yurt içi ciro 11,5 milyar Euro’ya yükselirken, dış ticaret cirosu yüzde 10,9 artarak toplam 21,9 milyar Euro’ya ulaşmıştır. Yaklaşık yüzde 65’lik ihracat oranıyla dış ticaret, üretici firmalar için merkezi öneme sahiptir. Yeni gümrük tarifelerinin ve Brexit’in bu sektör için açık engel teşkil ettiği ifade edilmektedir.

Alman medikal teknolojileri, ihracatının yaklaşık yüzde 42'sini 2018 yılında Avrupa Birliği ülkelerine gerçekleştirmiştir. Kuzey Amerika'dan gelen talep ise 2018'de yaklaşık yüzde 3 artmıştır. Çin'e yapılan ihracat oranı ise yüzde 12 ile azımsanmayacak bir orandadır.

Sigortacılık

Alman sigorta pazarı, sigorta primleri açısından değerlendirildiğinde, dünyada en büyük 6. pazardır. Avrupa'da ise F. Almanya, Birleşik Krallık ve Fransa'nın ardından üçüncü en büyük pazar konumundadır. Alman sigorta pazarının yaklaşık %90'ını, F. Almanya Finansal Denetleme Otoritesi (BAFİN) gözetiminde faaliyet gösteren hayat, sağlık, kaza ve reasürans sigorta şirketleri oluşturmaktadır.

Bu bağlamda, ülkede sigorta sektöründe yarım milyondan fazla çalışan hizmet vermektedir. Sigorta sektöründe istihdam oranı eyalet bazında incelendiğinde, Kuzey-Ren Vestfalya eyaletinde 115.521 kişi, Bavyera eyaletinde 97.369 kişi ve Baden-Württemberg eyaletinde 64.221 kişi bu sektörde çalışmaktadır. Şehir olarak ise, Münih, Köln, Hamburg, Stuttgart, Hannover, Düsseldorf ve Berlin'in ön plana çıktığı gözlemlenmektedir.

Bununla birlikte ülkede, son dönemde önem kazanan dijitalleşme süreci, işgücü niteliğinin değişimi ve fiyat optimizasyonu neticesinde, sigorta şirketlerinin alt yapılarının değiştirilerek farklı iş stratejileri geliştirdikleri ve farklı hedef kitleler belirledikleri gözlemlenmektedir.

4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER

İş Kültürü

Alman iş kültürü, esnekliği çok az olan, sıkı kurallardan oluşmaktadır. Dakiklik, hem iş hayatında hem sosyal hayatta son derece önem verilen bir konudur. İş yaşamının odak noktasını, nesnel/objektif olgular ve görevler oluşturmaktadır.

Bu çerçevede, Almanlar katılımcıların toplantılara tam zamanında ve hazırlıklı olarak gelmesini beklerler. Toplantıya katılmayacak ya da geç katılacak kişilerin, bu durumlarını önceden bildirmeleri gerekmektedir.

İş için bir araya gelenler selamlaşmak için el sıkışırlar ve el sıkışma dışında bir temas iş yerinde uygun bulunmaz. Karşısındakinin gözlerine bakmak ise Almanya'da gayet normaldir, dikkat ve ilgi belirtisi olarak algılanır.

Almanlar iş yaşamında genelde gündemdeki konuyla ilgili objektif fikir alışverişine önem verirler. İş yerindeki görüşmeler belli bir içeriğe odaklanır, kısa bir girizgahtan sonra asıl konuya gelinir. Almanlar yetkinlikleriyle karşı tarafa güven vermek isterler, bu nedenle de neler yapabildiklerini görünür kılarlar. Bu yolla güven sağlamaya çalışırlar.

F. Almanya'daki iş kültürü ile ilgili ayrıntılı bilgilere aşağıdaki internet sayfasından ulaşılabilir: (<https://businessculture.org>)

Para Kullanımı

Almanlar tüketimde genellikle nakit ödemeyi tercih etmektedirler. Nakitten sonra en çok tercih edilen ödeme şekli EC kart denilen Girocard'lardır. F. Almanya kredi kartı ve diğer ödeme seçeneklerine ilgi son derece azdır. Kredi kartı kullanımında İngiltere, Fransa ve İskandinav ülkelerinin çok gerisinde bulunmaktadır.

Pasaport ve Vize İşlemleri

Almanya seyahati için başvuru yapmak isteyen Pasaport sahibi Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının ülkeye giriş yapabilmeleri için Almanya vize müracaatında bulunmaları gerekmektedir.

Hususi Pasaport, Hizmet Pasaportu ve Diplomatik Pasaport Hamili Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları 180 gün içerisinde 90 günü aşmayan seyahatleri için Almanya vizesi başvurusundan muaf tutulmaktadır.

Uzun süreli (aile birleşimi, oturma izni, çalışma izni vb.) amaçlarla Almanya'ya seyahat etmek isteyen tüm Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları Almanya vize başvurusunda bulunmakla mükelleftirler. Almanya Schengen Bölgesi'ne üye ülkeler arasında yer almaktadır. Dolayısıyla T.C. vatandaşları, Almanya vizesi sahibi oldukları takdirde seyahatlerini Almanya'dan başlatmak şartıyla diğer 30 T.C. Ticaret Bakanlığı, 2021 Schengen ülkelerine de Almanya Schengen vizesi ile seyahat edebilmektedirler. Almanya'ya seyahat etmek isteyen kişiler 90 güne kadar olan seyahatleri için Almanya Schengen Vizesi, 90 günden fazla olan seyahatleri için ise Almanya Ulusal Vizesi başvurusu yapmalıdır.

Almanya Schengen Vizesi

Avrupa Birliği (AB)'de 1995'te yürürlüğe giren Schengen Sözleşmesi ile bu Sözleşmeye taraf ülkeler arasında dolaşım serbestisi tanıyan bir bölge oluşturulmuştur. Bu sözleşmeyi imzalayan ülkeler, Schengen Bölgesi dışında kalan ülkelere ilişkin sınır geçişleri için ortak kurallar uygulamaya başlamıştır.

Toplamda 26 ülkeyi kapsayan Schengen Bölgesi; Almanya, Avusturya, Belçika, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Fransa, Hollanda, İspanya, İsveç, İtalya, Liechtenstein, Macaristan, Letonya, Litvanya, Lüksemburg, Malta, Polonya, Portekiz, Slovakya, Slovenya ve Yunanistan'ı kapsamaktadır. İsviçre, İzlanda ve Norveç ise AB'ye üye olmadıkları halde özel bir anlaşma aracılığı ile Schengen Bölgesi'ne dahil olmuşlardır.

Schengen Bölgesi'ne üye ülkelere seyahat etmek isteyen kişiler, seyahatlerini vize başvurusunda buldukları Schengen ülkesinden başlatmak kaydıyla diğer Schengen ülkelerine aynı vize ile seyahat edebilmektedir. Schengen vizesi 90 güne kadar olan seyahatler için geçerlidir.

Almanya Vize Çeşitleri

Almanya'ya seyahat etmek isteyen kişiler, gerçekleştirecekleri seyahatin amacına göre farklı vize türlerine başvurmalıdır. Almanya vizesi, ülkeye yapılacak seyahatlerin süresine göre de ayrı sınıflandırılmaktadır.

Almanya Konsolosluğu tarafından verilen vize çeşitleri aşağıdaki gibidir:

- Almanya Kısa Süreli (C Tipi) Vize: Almanya'ya resmi, turistik, ticari, gelir getiren faaliyet, eğitim, tedavi, ziyaret, gönüllü faaliyet, araştırma, konferansa katılma, spor veya kültürel etkinliğe katılmak amacıyla seyahat etmek isteyen kişileri kapsayan Schengen vizesi "C Tipi" vize kategorisine girmektedir.

- Almanya Ulusal (D Tipi) Vize: Almanya'da kesintisiz olarak 90 günden fazla konaklamak isteyen kişilere (öğrenci, aile birleşimi, çalışma amaçlı) ikamet için verilen vize tipidir. Almanya Ulusal Vizesi (D Tipi vize) başvuruları yalnızca Almanya Konsolosluğu'na ve Almanya Büyükelçiliği'ne birebir başvuru yapılarak alınabilir.

- Almanya Transit Vize (A Tipi Vize): Türkiye'den hareket edip Almanya üzerinden üçüncü bir ülkeye transit geçiş yapacak Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları, Havaalanı Transit Vize başvurusunda bulunmalıdır. A Tipi Vize sahipleri, havalimanında uluslararası transit bölümünü terk etmeden ve pasaport kontrolünden geçmeden aktarma yapmak suretiyle seyahat ederler.

<https://tuerkei.diplo.de/tr-tr/-/2319114>

Resmi Tatiller ve Çalışma Saatleri

Almanya'da resmi kuruluşlarda mesai saatleri, genelde, hafta içi her gün sabah 08.00'den akşam 16.00 ya kadardır. Endüstriyel işletmelerin büyük bölümünde ilki 06.00-14.00 saatleri arası ve ikincisi ise 14.00-22.00 saatleri arası olmak üzere çift vardiyalı sistem uygulanmaktadır. Bazı büyük işletmelerde üç vardiyalı sistem de uygulanmaktadır (22.00-06.00).

Almanya'da mesai günleri Pazartesi-Cuma arası olmak üzere beş gündür. Çalışma saatleri ise, özellikle kamu kuruluşlarında değişmekte olup, hizmet binalarının giriş kapılarında, el kitaplarında, internet sayfalarında vb. hatırlatılmaktadır. Özel sektörün erken saatte işe başladığı (genellikle sabah 07.00-08.00) ve akşam saat 17.00 civarında mesainin sona erdirildiği görülmektedir.

Diğer taraftan, birçok firma ve kurum, saat 09.00-17.00 arasındaki katı iş günü yerine, çalışma saatlerini esnekletirebilmektedir. Ancak, çoğunlukla yeterli sayıda elemanın işyerinde bulunmasının zorunlu olmasını sağlayan bir çekirdek iş saati bulunmaktadır. F. Almanya'daki resmi tatiller hakkındaki bilgiler aşağıdaki internet sayfaları üzerinden temin edilebilir:

<https://www.officeholidays.com/countries/germany/2021>

<https://www.timeanddate.com/holidays/germany/2021>

<https://publicholidays.de/2021-dates/>

<https://www.holidays-info.com/germany/school-holidays/2021/>

Yerel Saat

F. Almanya, Orta Avrupa saat diliminde yer alır (CET). Saat dilimi, Fransa veya İtalya gibi diğer Avrupa ülkelerinde olduğu gibi, tüm Almanya'da geçerlidir. Almanya'da yaz ve kış saati uygulaması yapılır. Yaz saati ve kış saati uygulamaları arasında bir saatlik fark vardır. F. Almanya'da yaz saati her yıl Mart ayının son Pazar günü başlar. Saatler 2.00'dan 3.00'a ayarlanır. Kış saati her yıl Ekim ayının son Pazar günü başlar. Saatler 3.00'dan 2.00'a ayarlanır.

5. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER

Şirket Türleri

Şirket Kurma Prosedürleri

Yabancı yatırımcılar, Alman girişimciler gibi bireysel girişimcilik şeklinde şahıs veya sermaye şirketi kurarak veya şube kurarak Alman piyasasında faaliyetlerini yürütebilmektedirler.

Almanya'da işletmeler hukuki açıdan üç farklı şekilde kurulabilmektedir;

- Tek kişilik şahıs şirketi
- Birden fazla ortaklı şahıs şirketi
- Sermaye şirketi

Bir şirketin şekli; kişisel, maddi, vergisel ve hukuksal açılardan farklılıklar arz etmektedir. Alman yatırımcılar için geçerli olan hukuki düzenlemeler, yabancı yatırımcılar için de geçerlilik taşımaktadır. Bir başka deyişle, yabancı yatırımcıların hukuki durumunu düzenleyen ayrı bir kanunun yapılmasına gerek duyulmamıştır. Bununla birlikte yabancı yöneticiler, müdürler ve bireysel girişimciler işe alınma ve oturma izni konularında Yabancılar Hukuku hükümlerine tabi olduklarından, bazı kısıtlamalarla karşılaşmaları mümkündür.

Kendi işini kuran girişimcilerin işletme tarzı olarak sermaye şirketlerini tercih etmesinin en önemli nedeni, sermaye şirketlerinin, kişinin şahsi mal varlığını sorumluluk alanı dışında tutmasıdır. Ortaklar, ticari faaliyetlerde, şirkete ortaklık yaptıkları sermayeleri oranında sorumluluk almaktadır. Ortaklar veya kurucu üyeler sermayeyi temin etmekte olup, şirket yönetimine aktif olarak katılımları zorunlu değildir. Sermaye şirketlerine örnek olarak GmbH, UG (sınırlı sorumlu), Limited & Co. KG ve AG verilebilir. Diğer sermaye şirketleri olarak, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirkete (Kommanditgesellschaft auf Aktien), kısa adıyla „KgaA“ tarzı şirketleri anmak gerekir.

Şahıs şirketlerini sermaye şirketlerinden ayıran ortak özellik, oluşacak zararların şahsi mal varlığıyla ödenmesidir. Her halükarda şirketi açacak olan şahsın asgari bir sermaye ile başlaması gerekmektedir. Tek kişilik şahıs şirketlerini, birden fazla ortaklı şahıs şirketlerinden ayıran temel özellik ise, tek kişilik şirket sahibinin aynı zamanda şirketin yöneticisi olmasıdır.

Bu tür, tipik tüccar işletmelerinin aksine, kolektif şirket gibi birden fazla ortaklı şahıs şirketlerinde tek kişi, yalnız başına karar vermez. Ticari bir işlem için karar alınması gerekiyorsa, bütün ortakların onay vermesi gerekir. Hem şahıs şirketleri hem de birden fazla ortaklı şahıs şirketlerinde kişinin yıllık geliri

24.500 Euro altında kalırsa kurumlar vergisi ödemesi gerekmez. Her iki işletme türünde de asgari bir sermaye zorunluluğu yoktur. İşletme masrafı sermaye şirketlerine kıyasla oldukça düşüktür. Birden fazla ortaklı şahıs şirketlerine örnek olarak GbR, KG, OHG, PartG ve GmbH & Co. KG. verilebilir.

Almanya'da Şirket Kurmanın Aşamaları

1. Konuyla ilgili danışman/mali müşavir/(yasal konular için) avukatlık hizmeti veren yetkili kişi kuruluşlarla temasa geçilmesi.
2. Gerekli Birlik/Dernek, temsil yetkisi ve diğer belgelerin hazırlanması,
3. Kurulacak firma adının kabul edilebilir olup olmadığının noter veya yerel Sanayi ve Ticaret Odası'ndan teyidi,
4. Noter işlemleri,
5. Öngörülen sermayenin banka hesabına yatırılması,
6. İlgili yerel mahkemede (Amtsgericht) Ticaret Siciline kayıt,
7. Yerel Ticaret Dairesine (Gewerbeamt), firma kurma ve Kayıt Sertifikası (Gewerbeanmeldeschein) alımı için başvuru yapılması, (Gıda, ilaç, imalat, finans ve taşımacılık gibi sektörler için özel lisanslar gerekmektedir.)
8. Belediye Ticaret Vergi Dairesi (Gewerbsteueramt) ve yerel vergi dairesine (Finanzamt) kayıt,
9. Firma merkezinin bulunduğu yerdeki Ticaret Odası'na kayıt.

Almanya'da Bir Limited Şirket (GmbH) Kurulması:

Limited Şirketin (GmbH) hukuki durumu Limited Şirketler Kanunu'nda düzenlenmiştir. Limited Şirket, kuruluşunun ve yapısının basitliği bakımından, faaliyetlerinin riskini Almanya'da yatırdıkları sermaye ile sınırlı tutmak isteyen yabancı girişimciler için hukuki açıdan en uygun şirket şekildir.

Limited Şirket (GmbH) Kuruluş Şartları:

- Anasermaye en az 25.000,- € olmalıdır.
- Şirket sözleşmesi noter tarafından tasdik edilmelidir.
- Ticaret siciline kayıt yaptırma zorunludur.

Limited Şirketler kanunu, yönetici veya yöneticilerin Alman vatandaşı olmasını veya Almanya'da ikametgahlarının bulunmasını ya da Almanca bilmelerini şart koşmamaktadır. Ancak Almanca bilgisi denetim hukuku bakımından aranabilir.

Sube Açma Şartları:

Hukuken bağımsız işletme kurulması yanında bağımsız işletme kısımlarının (şubelerin) açılması da mümkündür.

Yasa tarafından düzenlenmemiş olan şube, işletme merkezinden ayrı bir yerde faaliyet gösterir; özel faaliyeti, muhasebesi, bilançosu ve mal varlığı bağımsızlığına işaret eder, kendi yerleşim biriminde faaliyet gösterir ve bağlı bulunduğu bir yetkili mahkeme vardır. Ancak hukuki (tüzel) kişiliği yoktur. Ticari ünvanın merkez işletme ünvanı ile aynı olması gerekmemekle birlikte aradaki ilişkinin anlaşılması mümkün olmalıdır.

Bir şube kurmak isteyen Türk şirketi (Limited Şirket), şubenin faaliyet göstereceği adresin bağlı bulunduğu belediyeye bunu bildirmelidir. Ayrıca şirket, şubeyi kuracağı bölge mahkemesinin ticaret siciline de beyanda bulunmalıdır.

Sosyal Güvenlik Uygulamaları

Alman Sosyal Güvenlik Sistemine ilişkin temel yasalar, toplam 12 kitaptan oluşan Sosyal Kanun'da (SGB-Sozialgesetzbuch/Sosyal Kanun Kitabı) derlenmiştir. Almanya'da sosyal sigortalar sistemi zorunluluk esasına dayanmakta olup devlet tarafından yürütülmektedir.

Almanya sosyal güvenlik sistemi; emeklilik sigortası, işsizlik sigortası, sağlık sigortası, kaza sigortası ve uzun dönem bakım sigortasını kapsamaktadır. Sosyal sigorta kollarının dışında, sosyal yardımlar, vergilerle karşılanan aile yardımları veya emekli ve işsizler için temel güvenceler de mevcuttur (anne- baba parası, konut parası, mesleki eğitim teşvikleri, işsizlik yardımları vb.).

Sosyal güvenlik ya da "sosyal koruma ağının" örgütsel yapısı ise; sigorta kollarının yönetildiği fonlar (kasalar) tarafından oluşmaktadır. Bu fonlar (yerel hastalık fonları, endüstriyel fonlar, kırsal fonlar, denizcilerin fonları, madencilerin fonları, zanaatkarların fonları vb.), "kendi kendine yönetim esasına" dayalı olarak hizmet veren ve yasalarla görevleri belirlenmiş sosyal güvenlik kurumlarıdır.

Ayrıca, sosyal güvenliğin genel olarak planlanmasından ve genel idaresinden sorumlu Bakanlıklar vardır. Bunlar; sağlık sigortası ve uzun dönem bakım sigortasından sorumlu olan Federal Sağlık Bakanlığı; emeklilik, kaza ve işsizlik sigortalarından sorumlu olan Federal Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığı ile aile yardımlarından sorumlu olan Federal Aile, Yaşlılar, Kadınlar ve Gençlik Bakanlığıdır.

Alman sosyal güvenlik sistemi işçi ve işverenden tahsil edilen primlerle finanse edilmektedir. Sadece İş Kazası Sigortası primleri tamamen işverenden tahsil edilmektedir. Bir çalışanın prim yükü, kazancının yaklaşık %20'sidir. Diğer sigorta primleri ise işveren ve işçi arasında yarı yarıya paylaşılmaktadır.

2020 yılı sigorta prim oranlarının dağılımı, aşağıdaki gibidir:

Sigorta Prim Oranlarının Brüt Ücret İçerisindeki Oranı 2020

Sosyal Sigorta	Toplam Prim Oranı (%)	İşçi Payı Sigorta Prim Oranı	İşveren Payı Sigorta Prim Oranı
Hastalık Sigortası	14,60 +X*	7,30 +X/2	7,30+X/2
Emeklilik Sigortası	18,60	9,30	9,30

Kaza Sigortası	-	-	işin risk derecesine göre değişmektedir.
İşsizlik Sigortası	2,40	1,20	1,20
Bakım Sigortası**	3,05	1,525	1,525

*:Ek prim ortalaması 1,1 (Sigorta Kurumlarının insiyatifindedir)

** :Çocuksuz kişiler için 0,25ek prim ile 2,8 oranındadır.

Kaynak: <https://www.lohn-info.de/beitragsberechnung.html>

Sonuç itibarıyla, F. Almanya’da iş kurmak isteyen restoran, broker, vb. firmalar, firma kuruluşlarına ilişkin standartların belirlenmesi aşamasında ve yerel otoritelere kayıt sırasında bir ticaret izni almak durumundadır. Ancak bu iznin gerekmediği hallerde, firmaların yerel ticaret ofislerinde ticaret lisansı temin etmesi ihtiyacı hasıl olmaktadır. Bu bildirim prosedürü, aynı zamanda Federal sosyal sigorta ve sağlık kurumu gibi ülke nezdinde yetkili otoritelere kayıt formalitelerinin yerine getirilmesi açısından önemlidir.

Ayrıca, firmaların ilgili sektör açısından yetkili birliklere kayıt yaptırması zorunluluğu bulunmaktadır. Söz konusu birlikler ülkede mesleki kaza sigortası temsilciliğini üstlenmiş durumdadır. Söz konusu kayıt, firmanın kuruluş tarihinden itibaren bir haftalık süre zarfında yaptırılmalıdır.

F. Almanya’da firmaların çalışanlarına sağlık ve sosyal sigorta yaptırma zorunluluğu bulunmaktadır. Bu bağlamda, her çalışan kendi sağlık sigorta şirketini seçer ve işvereni bilgilendirir. Bunun üzerine, işveren çalışanını elektronik olarak sağlık sigorta sistemine kayıt ettirmek durumundadır.

Bankacılık Mevzuatı

Federal Almanya’nın güçlü sektörlerinden olan finans sektörü, ekonominin bel kemiği olarak değerlendirilmektedir. 2018 yılı itibarıyla Alman bankacılık endüstrisinin toplam varlığı 7 trilyon 927 milyar Avro olarak gerçekleşmiştir.

Ülkede bankacılık sektörü üç ana sütun üzerinde kurgulanmıştır: ticari bankalar (Deutsche Bank, DZ Bank, KfW Bank, Commerzbank, Unicredit Bank), kamu bankaları (Sparkassen ve Landesbanken) ve kooperatif bankaları (Volks- ve Raiffeisenbanken). Almanya’nın en büyük özelliklerinden biri, özel bankacılığın Alman pazarının sadece küçük bir kısmını kapsamasıdır. 2018 yılı baz alındığında, Almanya’da faaliyet gösteren 1.823 adet bankanın sadece 267’si özel bankadır.

2017 yılı itibarıyla, Deutsche Bank 1.474 milyar Avro tutarındaki toplam varlığı ile ticari bankalar arasında birinci sırada yer almıştır. Hamburger Sparkasse ise kamu bankaları arasında 46 milyar Avro’luk toplam varlığı ile birinci sırada yer almıştır. Deutsche Apotheker- und Ärztebank eG ise 46 milyar Avro tutarındaki toplam varlığı ile en önemli kooperatif bankasıdır. Bu dönemde bankacılık sektöründe istihdam edilen kişi sayısı 570.000’in üzerindedir.

Almanya’daki bütün kredi kuruluşları Berlin’de bulunan Federal Bankacılık Denetim Ofisi tarafından denetlenmektedir. Ayrıca, F. Almanya’da faaliyet gösteren bankaların F. Alman Bankalar Birliği isimli bir çatı teşkilatı da bulunmaktadır.

Ayrıca, F. Almanya’da mukim bir firma bir Alman bankasında hesap açtırabilmesi için temel olarak aşağıda sıralanan belgelere sahip olmalıdır:

- Şirket yetkilisinin ve ortakların kimlik fotokopileri
- İkametgah belgesi (Alman vatandaşlığı yok ise)
- Ticaret Sicil Kaydı
- Kuruluş Sözleşmesi
- Ortaklık Yapısını gösteren belge veyahut sözleşme
- Şirketin vergi numarası
- Şirket yetkilisi ile ilgili borç kaydı bilgileri (Schufa - KKB sorgusu)
- 25.000 Avro sermaye yatırılması durumunda kara para aklama kanunu kapsamında, paranın kaynağı talep edilebilir.

Yukarıda belirtilen belgeler haricinde, ilgili bankanın inisiyatifinde olmak suretiyle, ek belge talebi olabilir. Bu çerçevede, var olan bir hesaba ilişkin son üç aylık hesap ekstresinin veya kurulan şirkete dair iş planının söz konusu kuruma sunulması talep edilecek belgelerden biri olabilir.

Vizeler

Girişimciler İçin Oturma İzni

İkamet Kanunu Madde 21’de bir girişimci olabilmek için gereken oturma izni alınmasında aşağıdaki şartlar öngörülmektedir:

- Bir maddi menfaat veya bölgesel bir ihtiyaç
- Faaliyetin ülke ekonomisine olumlu yansması
- Finansmanın bir öz sermaye ile veya krediyle garanti edilmiş olması

Bu maddelerin değerlendirilmesi şu kriterlere göre yapılmaktadır; iş fikrinin sağlamlığı, iş tecrübesi, sermaye miktarı, istihdam ve mesleki eğitim katkısı ile yeniliğe ve AR-GE’ye katkıları.

Yukarıda belirtilen şartların yerine getirilip getirilmediği denetlenirken, yetkili makamlar tarafından yetkili odalara (sanayi ve ticaret odası, esnaf odası, mimarlar odası gibi) ve meslek icrasının izni için yetkili olan dairelere başvurulur. İlgili daireler yabancıların hedefleriyle ilgili düşüncelerini kısa bir rapor şeklinde sunarlar.

Ancak başvuruyla ilgili son karar yabancılar şubesinin kendi takdirine kalmıştır. Odalar ait raporlarda bulunan ve bu karara etki edebilecek bilgiler yabancılar şubesi tarafından dikkate alınmak zorundadır.

Konuya ilişkin detaylı bilgilere Aşağıdaki internet adresleri üzerinden ulaşılabilir:

Federal Ekonomi ve Enerji Bakanlığı – Şirket Kuruluşu Portalı (Türkçe)
(<http://www.existenzgruender.de/TR/Home/inhalt.html>)

Almanya Ticaret Ve Yatırım Ajansı GTAI - Şirket Kuruluşu
(<http://www.gtai.de/GTAI/Navigation/EN/Invest/Investment-guide/establishing-a-company.html>)

Diğer Faydalı Bilgiler

Türk Firmaları İşçilerinin İstisna Akdi Çerçevesinde İstihdamına İlişkin Anlaşma

Türkiye ve Almanya'nın ekonomik işbirliğini teminat altına almak, Türk firmalarına Alman pazarına giriş olanağı sağlamak, işgücü piyasasının ihtiyaçları da gözetilmek suretiyle, Türk işgücüne istihdam olanağı yaratmak amacıyla; Türk Hükümeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti arasında "Türk Firmaları İşçilerinin İstisna Akdi Çerçevesinde İstihdamına İlişkin Anlaşma" 18 Kasım 1991 günü imzalanmış ve imzalandığı tarihten yürürlüğe girmek üzere 20.12.1991 günlü Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Bu Anlaşmanın uygulama usul ve esaslarını belirleyen ve 17.04.1992 tarih ve 21202 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Tebliğ çerçevesinde de çalışmalara başlanılmış olup, çalışmalar halen 24.04.2004 tarih ve 25442 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Tebliğ çerçevesinde yürütülmektedir.

Söz konusu anlaşma çerçevesinde AFC'de yerleşik firmalarla Türkiye'de yerleşik firmaların iş sözleşmesi yapmaları gerekmektedir. AFC'de yerleşik gerçek kişiler ve kamu kurumları bu anlaşma kapsamının dışındadır.

AFC'ne işçi götürmek isteyen Türk firmalarının Türkiye İş Kurumu'na (Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü) aşağıdaki belgelerle birlikte müracaat etmeleri gerekmektedir:

- a) Başvuru formu
- b) Türkiye de mukim bir firma ile Almanya Federal Cumhuriyeti'nde mukim bir firma arasında, istisna akdine dayanarak, geçici bir iş yapmak üzere imzalanan, alınan işin süresi, işin maliyeti ve işin adresinin açıkça belirtildiği, Türk Ticaret Müşavirlikleri / Ataşelikleri tarafından onaylı iş sözleşmesi (nüshası) ve Türk Konsoloslüğundan veya yeminli tercüme bürosundan onaylı iş sözleşmesinin Türkçe çevirisi ile Almanca orijinali (Almanca orijinali, kota tahsisi yapıldıktan sonra fotokopisi alınarak kota ile birlikte firma yetkilisine iade edilir.)
- c) Firma yetkililerinin noterden onaylı imza sirküleri örneği
- d) Firmanın kuruluşuna ilişkin Ticaret Sicil Gazetesinin aslı veya noterden onaylı örneği (ilk kuruluş gazetesi ve değişiklik olmuşsa son hali)
- e) Alman firmasının kuruluş kaydını gösterir belgenin yeminli tercüme bürosundan onaylı Türkçe çevirisi, (bu belge, iş alınan Alman firması değişmediği sürece bir defaya mahsus alınır. Ancak Alman firmasının değişmesi halinde, yeni Alman firmasının kuruluş kaydı ilgili kota dosyasına konulmaktadır.)

İl/şube müdürlüklerince, daha önce kota tahsisi yapılmış olan firmaların, sonraki kota taleplerinde sadece iş sözleşmelerine istinaden işlemleri yapılmaktadır.

Bu bilgi ve belgeler Kurumca incelendikten ve taahhüt altına girilen işin bedeli ile işin süresi göz önünde bulundurulduktan sonra, aynı gün veya bir gün sonra firmalara kota tahsisinde bulunmaktadır. Kurumca düzenlenen kota tahsisi belgesi Alman Federal İş Kurumu tarafından "Kontingentbestätigung" olarak adlandırılmaktadır.

Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüklerinde firmalar, işçilerle bireysel iş sözleşmesi imzalamadan önce, AFC'ye götürecekleri her bir işçi için 1.000 EURO tutarındaki teminat mektuplarını Sosyal Güvenlik Kurumu'na vermekte ve işçilerin sosyal güvenliklerini sağlayan, AT/1 ve AT/11 formüllerlerini düzenlemektedirler.

Ön çalışma iznini ibraz eden firmanın işçileri için hizmet akdi düzenlemeden önce her bir işçi için SGK'ca düzenlenen AT/1 ve AT/11 formüllerini ibraz etmesi ve bir nüshasının firma dosyasında muhafaza edilmesi gerekmektedir. Ancak, son 1 (bir) yıl içerisinde 30 günlük prim ödeme süresi tamamlanmadığından AT/11 formülleri hazırlanamayan işçiler için il/şube müdürlüklerince, 30 günlük prim ödeme süresi tamamlanıncaya kadar, özel sigorta şirketlerine yaptırılacak sağlık sigortasına dair poliçe ile işçinin sigortalılık süresini gösterir SGK'dan alınacak belge aranmaktadır. Poliçe ve SGK'dan alınacak sigortalılık süresini gösteren belgelerin birer nüshası firma dosyasında muhafaza edilmektedir. Yaptırılacak hastalık sigortasının işler bakımından yasal bir Alman hastalık sigortasıyla denk olması gerekmektedir.

Teminat mektubu yatırılan ve sosyal güvenlikleri sağlanan işçiler için İl Müdürlüğü nezdinde işçi ve işveren Kurumca hazırlanan tip iş sözleşmesi imzalatılmakta ve bir nüshası işçiye, bir nüshası işverene verilmekte ve bir nüshası da Kurumda saklanmaktadır.)

Kota tahsisinde bulunulan firmaların, iş sözleşmesinin aslıyla birlikte yetkili Alman Federal Çalışma Kurumu'na (Bundesagentur für Arbeit (Nordbahnhofstrasse 3-34 (70191) Stuttgart)) aşağıdaki belgelerle birlikte müracaat etmeleri gerekmektedir:

- a) İş Sözleşmesi Aslı (Werkvertrag)
- b) Performans Çizelgesi (Leistungsverzeichnis / Leistungsbeschreibung) (Her bir iş aşaması için gerekli malzeme miktarı / birim ve toplam bedel)
- c) Kota Tahsis Belgesi (Kontingentbestätigung)
- d) İş Sözleşmesine İlişkin Açıklayıcı Belge (2 nüsha) (Çalışma ve Ücret Koşullarına ilişkin) (Erklärung zum Werkvertrag (über die Lohn- und Arbeitsbedingungen))
- e) Personel İstihdam Planı (Personaleinsatzplan) (farklı sayıda işçinin farklı tarihlerde işe alınması ve iş süresi içinde mevcut işçilerin yenileri ile değiştirilmesi durumunda)
- f) İş İlişkileri Hakkında Bilgi Beyanı (Auskunft über die betrieblichen Verhältnisse) (İşi veren Alman ve Yüklenici Türk firması hakkında bilgileri içermektedir)
- g) İşi Veren Alman firmasının İşletmesi Hakkında Bilgi Beyanı (Selbstauskunft über die betrieblichen Verhältnisse des Auftragsgebers)
- h) İşi Veren Alman firmasına ait son sermaye durumunu gösteren Ticaret Kaydı (Handelsregisterauszug (Amtsgericht))
- i) İstihdam edilecek (Türk) İşçi Listesi
- j) Vekaletname (Türk firmasının müracaatının ve iş takibinin Türk firması yetkilisi dışında başka bir kişi tarafından yapılması durumunda)
- k) İşletme Bildirimi (Belediye'ye (Stadt) yapılan bildirim) (Gewerbeanmeldung) (Türk firmasının Almanya'da kurulmuş bir şubesi ve bu şubede yetkilendirilmiş Almanya'da oturma (ve çalışma izni) bulunan bir kişi bulunmaması durumunda, Türk firması oturma (ve çalışma izni) bulunan bir kişiyi yetkilendirerek bu bildirimde bulunmak zorundadır).

(Yukarıda belirtilen belgelerden h,i,j ve k belgeleri Alman Federal İş Kurumu'nun İnternet sayfasında yayımlanan Gerekli Belgeler Listesi'nde yer almamakla birlikte Kurum tarafından talep edilmektedir. Hem Türkiye İş Kurumu'nun hem de Alman Federal İş Kurumu'nun yukarıda belirtilen belgeler dışında gerektiğinde açıklayıcı başka bilgi ve belge isteme hakkı bulunmaktadır. Başvuru Form Nüshaları her iki Kurumdan da temin edilebilmektedir.)

İşlem ücreti olarak 200 Avro'nun, ayrıca her ay ve işçi başına 75 Avro'nun Alman Federal İş Kurumu'nun ilgili hesabına yatırılması gerekmektedir. Müracaatın, İş Sözleşmesi'nde belirtilen işin başlama tarihinden en erken 3 ay, en çok 4 hafta öncesinde yapılabilmesi mümkündür

Ücret koşulları ile ilgili olarak her bir iş türü itibariyle söz konusu takvim yılı için geçerli olan ve resmi çizelgelerle Alman Federal İş Kurumu tarafından da ibraz edilen saat başına asgari net ücretin ve ilaveten buna karşılık gelen sosyal sigorta katkısının Türk firması tarafından ödenmesi yasal zorunluluktur. Ayrıca, Türk firması Türkiye'den getirilen işçilerin yemek ve konaklamaları ücretsiz olarak karşılanmayacaksa, Almanya'da yasal karşılığı belirlenmiş olan parasal katkıyı sağlamak zorundadır. Ücretlerin (fiilen) Avro cinsinden ödenmesi zorunlu değildir.

İşi alan Türk firmasının vergisel tüm işlemleri için "Finanzamt-Unna (Rennweg 1 (44143) Dortmund)" görevlendirilmiştir. Ücret ve yasal zorunluluklara uymayan Türk firmalarına (ve diğer yabancı firmalara) bir daha kesinlikle izin verilmemektedir. Yüklenilen işin süresi içinde ortaya çıkan yasal ihlallerde işin bitimi beklenmeden "izinler" iptal edilir.

Alman Federal İş Kurumu tarafından en fazla 2 yıl süre ile izin verilmektedir. İzin süresi ek olarak 6 ay, istisnai olarak en fazla 3 yıla kadar uzatılabilmektedir. İşçilerin izin süreleri çalışma süresine dahil olarak değerlendirilmektedir. Bir işçi Almanya'da İstisna Akdi Çerçevesinde 9 aydan daha az süre ile çalışmışsa 3 ay sonra tekrar aynı kapsamda çalışma amacıyla Almanya'ya giriş yapabilmektedir. 9 ay ile 2 yıl arasında çalışmışsa çalıştığı süre kadar bu kapsamda Almanya'ya giriş yapamaz.

Aynı iş kapsamında farklı adresler için de çalışma izni verilebilmektedir. Ancak, açıklayıcı bildirimde bulunulması zorunludur. Aynı iş sözleşmesi kapsamında 50 km çapında bir alanda en fazla 5 farklı adres bildirim yapılabilmektedir (adres, bölge/mevki olarak değil, net olarak kapı numarası (Hausadresse) şeklinde tanımlanmaktadır. Ancak, telekomünikasyon alt yapısı çalışmalarında tüm "yol boyu" söz konusu olduğunda, işi veren tarafından yolların liste dökümü ve işi alan firmadan da yollar itibariyle işçi listesi talep edilmektedir).

Türk firması tarafından sözleşme kapsamında istihdam edilecek olan Türk işçi sayısının işi veren Alman firmasının işçi sayısının toplam kayıtlı işçi sayısının %30'unu aşmaması gerekmektedir (bu koşul başka ülke firmalarının İş Sözleşmesi kapsamında işçi getirmelerinde de söz konusudur).

Alman Federal İş Kurumu tarafından yapılan inceleme ve değerlendirme sonucunda "her bir işçi için "İş Sözleşmesi Kapsamında İşçi Kartı" (Werkvertragsarbeitnehmerkarte) düzenlenmektedir (bu belgeler Türkiye İş Kurumu tarafından "Ön Çalışma İzni" olarak nitelendirilmektedir).

Türk firması "İş Sözleşmesi Kapsamında İşçi Kartları" ile birlikte Alman Konsolosluklarına müracaat ederek, vize işlemlerini müteakip Türk işçilerini Almanya'ya götürebilmektedir.

Sözleşmeli işçi olarak vize almak isteyenlerin vize başvurularına şahsen gelmeleri beklenilmektedir. Gerekli belgeler şunlardır:

- a) Almanca dilinde eksiksiz doldurulmuş ve başvuru sahibi tarafından imzalanmış bir veya iki adet başvuru formu ve İkamet Yasası'nın 54. Maddesinin 2. fıkrasının 8.

bendine göre gerekli ek belge (başvuru sahibi tarafından imzalanmış)

b) Pasaport

c) 2 adet vesikalık fotoğraf

İstisna akdi çerçevesinde sözleşmeli olarak çalışacak “kişiye ait belgeler”:

- İstisna akdi çerçevesinde sözleşmeli işçi kartı (Werkvertagsarbeitnehmerkarte),
- Meslek eğitimini gösteren belge,
- SGK İşe Giriş Bildirgesi ile SGK Hizmet Dökümü,
- İkameti belgeleyecek kira kontratı ve elektrik / su / doğalgaz faturaları,
- Tam tekmil vukuatlı nüfus kayıt örneği (nüfus kayıt örneğinde “Düşünceler” bölümünün de eksiksiz doldurulmuş olması gerekmektedir),
- Sağlık sigortası belgesi (A/T 11).

İstisna akdi çerçevesinde sözleşmeli olarak çalışacak “şirket evrakları”:

- İmza sirküleri,
- Firmanın güncel Ticaret veya Sanayi Odası Sicil Kayıt Sureti (Suret, 6 aydan eski olmamalıdır),
- Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi’nden şirketle ilgili bölümün fotokopisi,
- Vergi Levhası.

Alman Firmalarına İlişkin Online Veri Tabanları

- **WER LIEFERT WAS** (<https://www.wlw.de/en/home>)

F. Almanya’da en çok kullanılan firma adresi arama motorudur. Yaklaşık 550.000 toptancı, üretici, distribütör ve servis sağlayıcı firma adres bilgisi mevcuttur. İngilizce ve Almanca arama yapmak mümkündür. Arama yaparken toptancı, üretici, distribütör ve servis sağlayıcı ayırımı yapılarak hedef firmalara ulaşmak daha kolay hale getirilmiştir. Ayrıca posta kodu, bölge, firma ismi, sahip olunan sertifikalara göre de arama yapmak mümkündür. Bunun dışında sektörel olarak ticari aracılık yapan ajansların ve ithalatçı firmaların iletişim bilgilerine arama kısmı yardımıyla ulaşma imkanı bulunmaktadır.

- **WER ZU WEM** (<https://www.wer-zu-wem.de/firma/>)

Bu firma adres kataloğu 110.000’den fazla firma adresi içermektedir. Toptan ve perakende ticaret yapan firmalar, hizmet sağlayıcıları, üreticiler vb. ana başlıklar adı altında firma hakkındaki bilgiler sektörel olarak listelenmiştir. Sadece Almanca arama yapmak mümkündür. Firma iletişim bilgileri dışında ayrıca çalışan sayısı, cirosu ve işte çalıştığı alan hakkında ayrıntılı bilgilere yer verilmiştir.

- **KOMPASS** (<http://tr.kompass.com/>)

5 milyondan fazla uluslararası ve yurt içi ticaret yapan alıcı ve/veya satıcı B-2-B firmalarını listelendiği, dünya çapında ve Türkçe dahil farklı dillerde hizmet veren kapsamlı bir veri tabanıdır.

- **EUROPAGES** (<http://www.europages.com.tr/>)

26 dilde yayınlanan Avrupa merkezli bir B2B platformudur. En başta üreticiler, hizmet sağlayıcılar, toptancılar ve distribütörler olmak üzere 3 milyon kayıtlı işletme bulunmaktadır. Her ay dünyanın her köşesinden gelen 2 milyondan fazla münferit ziyaretçi ürün, hizmet ve tedarikçi bulmak için bu platformu kullanmaktadır. Türkçe dil seçeneği de bulunmaktadır.

- **ITC-TRADE MAP** (<http://www.trademap.org/Index.aspx>)

ITC Veri Tabanı'na ücretsiz üye olarak G.T.I.P. bazında ithalatçı ve ihracatçı firmaların iletişim bilgilerine ulaşmak mümkündür.

- **BDI-** Alman Federal Sanayi Birliği Veri Tabanı (<https://www.deutsche-exportdatenbank.de/eng>) Alman üreticileri ve ihracatçıları veri tabanı (Almanca ve İngilizce).

- **IHK Firma Veri Tabanları**

F. Almanya Ticaret ve Sanayi Odaları'nın kendi sayfalarında yayınladığı firma veri tabanları üzerinden, sektörel olarak firma iletişim bilgilerine ulaşmak mümkündür. Harita üzerine tıklayarak bölge/şehir seçimi yapıp ticaret ve sanayi odalarına kayıtlı firma bilgilerine ulaşabilirsiniz. Sektör, firma büyüklüğü, firma hukuki formu, bölge gibi kombinasyonları ile Almanca ve İngilizce olarak arama yapmak mümkündür.

- **Industrystock**

(<https://www.industrystock.com/en>) Sanayi sektörü için 16 dilde 300.000'den fazla doğrulanmış şirket ve 3,1 milyondan fazla ürün için dünya çapında bir arama motoru sunuyor. Sanayi işletmelerindeki alıcılar için IndustryStock.com, tüm dünyadan üreticilerin sonuçlarını sunan bir arama motorudur. Türkçe dil seçeneği de bulunmaktadır.

F. Almanya'daki Türk Firmalarına İlişkin Veri Tabanları

F. Almanya'da faaliyet gösteren Türk kökenli firmalara ve iletişim bilgilerine aşağıda listelenen arama motorları üzerinden ulaşmak mümkündür.

- <http://www.turkvizit.com/>
- <http://mavirehber.de/>
- <http://www.turkisch.com/>
- <http://www.goldeneseiten24.de/>

F. Almanya Pazarına Yönelik Araştırmalar İçin Bilgi Kaynakları

- **GTAI** (<https://www.gtai.de/gtai-en>)

F. Almanya Ticaret ve Yatırım Ajansı, Almanya'nın ve eyaletlerinin ekonomik profili, sektörler, şirket kuruluşu, yatırım danışmanlığı, vergi sistemi, teşvikler, ihaleler gibi konular hakkında ayrıntılı bilgiler sunar ve ücretsiz danışmanlık hizmeti verir.

- **DIHK** (<https://www.dihk.de/de>)

Alman Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği, Alman bölgesel (IHK) ve uluslararası (AHK) ticaret ve sanayi odalarının çatı kuruluşudur. F. Almanya'daki bölgesel olarak faaliyet gösteren tüm ticaret ve sanayi odalarına "[IHK-Finder](#)" üzerinden ulaşmak mümkündür.

- **TD-IHK** (<https://td-ihk.de/>)

Türk-Alman Ticaret ve Sanayi Odası, Alman Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği (DIHK) ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) arasında imzalanan protokol sonucu Türk-Alman Ticaret ve Sanayi Odası (TD-IHK) kurulmuştur. Merkezi Berlin'dedir.

- **AHK-Türkei** (<https://www.dtr-ihk.de/tr/>)

Alman-Türk Ticaret ve Sanayi Odası, AHK'lar 90 ülkede 130 merkezde deneyimlerini, irtibatlarını ve hizmetlerini Alman ve yabancı şirketlere sunuyor. AHK Türkiye, şirketlerin Türkiye ya da Almanya pazarına girme çalışmalarını başarılı şekilde yürütebilmeleri ve piyasada başarı kazanmaları için çok sayıda yardım olanağı sunar. Merkezi İstanbul'dadır.

- **IXPOS**
(<https://www.ixpos.de/IXPOS18/Navigation/EN/Business/businessfinder.html>)

Alman Dış Ticaret Portalı, Talep-Teklif Veri Tabanı üzerinden uluslararası teknik ve ticari işbirliği duyuruları yapılabilmektedir.

- **DESTATIS** (https://www.destatis.de/EN/Home/_node.html)

F. Almanya İstatistik Kurumu, Almanya hakkında her türlü istatistiki bilgi ve yayınların sunulduğu resmi istatistik kurumudur. Ayrıca, Genesis-Online veri tabanı üzerinden de dinamik sorgulama yapmak mümkündür.

- **AUMA** (<https://www.auma.de/en>)

Alman Ticaret Fuarları Birliği, F. Almanya'da düzenlenen fuarlara ilişkin rapor ve istatistiki bilgilerin yayınlandığı bir bilgi platformudur. Yer, tarih ve sektör bazında arama yapılarak, Almanya'da düzenlenen fuarlara ilişkin bilgilere ulaşmak mümkündür.

- **Trade-Helpdesk**

Ticaret Yardım Masası, GTIP ve ülkeler bazında Avrupa pazarına giriş koşulları, tarifeler, istatistikler, gümrük vergileri gibi konular hakkında dinamik sorgulama yapmayı mümkün kılan bir veri tabanıdır. Örneğin; herhangi bir GTIP numarası girilerek orjin ülke olarak Türkiye, hedef ülke olarak Almanya seçildiğinde, söz konusu ürünün Almanya'ya ihracatında gerekli olan bilgilere ulaşılabilir.

- **TARIC**
(https://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=de)

AB Gümrük Tarifeleri, ticari ve tarımsal mevzuat ile ilgili orijin ülkeye göre GTIP bazında ilgili tarifeler ve önlemler hakkında bilgiler içerir. Mal ithal ve ihraç edeceklere ne yapmaları hakkında net bir görünüm sağlar.

- **ZOLL** (https://www.zoll.de/EN/Home/home_node.html)

Merkez Gümrük Müdürlüğü, Gümrük hakkında çeşitli konular çerçevesinde ihtiyaç duyulan ayrıntılı bilgilerin bulunduğu ağ sayfasıdır.

- **ITC** (<https://www.intracen.org/>)

Uluslararası Ticaret Merkezi; Ticaret, pazara giriş, standartlar, sektör analizleri ayrıntılı istatistikler, ithalatçı ve ihracatçı firma listeleri (GTİP'na göre), yatırım vb. konularda ayrıntılı bilgilerin tutulduğu ve dinamik sorgulama yapılabilen uluslararası bir veri tabanıdır. [TRADE MAP](#), [MARKET ACCESS MAP](#), [INVESTMENT MAP](#), [TRADE COMPETITIVENESS MAP](#), [STANDARTS MAP](#) gibi veri tabanları vardır.

- **Deutsches Verbände Forum** (<https://www.verbaende.com/>)

F. Almanya’da faaliyet gösteren birlik ve derneklerin iletişim bilgilerinin bulunduğu bir platformdur. Yaklaşık 14.000 birlik/dernek adresinin mevcut olduğu platformda sektörel olarak arama yapmak ([Adressensuche](#)) mümkündür.

- **CBI** (<https://www.cbi.eu/>)

AB Ülkeleri pazarına giriş koşulları ve sektörel raporların yayınlandığı bir veri tabanıdır. Sektörel olarak ithalatçı ve dağıtım kanalları, fuarlar, istatistikler, fiyat analizleri, hakkında önemli bilgiler mevcuttur. Özellikle [“Market Information”](#) kısmının incelenmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir.

- **KfW-Alman Kalkınma Bankası** (<https://www.kfw.de/kfw.de-2.html>)

KfW Bankaları Grubu, Federal Birlik ve Eyaletlerin sahip olduğu bir kalkınma bankasıdır. KfW özellikle orta ölçekli işletmeler, iş kurma, çevre koruma, konut ekonomisi, alt yapı, eğitim teşviki, proje ile ihracat finansmanı ve kalkınma işbirliği alanında ekonomik, sosyal ve ekolojik hayat şartlarının sürdürülebilir olarak iyileştirilmesini desteklemektedir.

- **İşte Almanya** (<https://www.tatsachen-ueber-deutschland.de/en>)

F. Almanya hakkında politika, ekonomi, çevre, iklim, eğitim, kültür, yaşam tarzı gibi bilgilerin çeşitli dillerde yayınlandığı bir bilgi platformudur. [Türkçe](#) yayın da bulunmaktadır.

- **Handelsregister**

- (https://www.handelsregister.de/rp_web/welcome.do?language=en&sec_ip=46.85.135.192)

F. Almanya çapında firmaların ticari sicil kayıtları ile ilgili bilgilerin tutulduğu resmi bir veri tabanıdır. [“Normal Search”](#) kısmı üzerinden aradığınız firmanın sicil kaydı bulunup bulunmadığını bu site üzerinden tespit edebilirsiniz.

- **Make it in Germany** (<https://www.make-it-in-germany.info.tr/>)

Almanya Ekonomi ve Enerji Bakanlığı “Make it in Germany“ 'hoş geldin' portalı ile uluslararası kalifiye elemanlara Almanya'daki kariyer imkânları ve buranın niçin yaşamaya ve çalışmaya değer bir ülke olduğu hakkında bilgi vermektedir. F. Almanya’da yaşam, çalışma, vize, eğitim, sağlık vb. konularla ilgili bilgiler bulunmaktadır.

- **Şirket Devir Borsası** (<https://www.nexxt-change.org/DE/Startseite/inhalt.html>)

Birçok serbest girişimci, ailesi veya çalışanları arasında işletmesini devralacak kimse olmadığı için, işletmesini devredebileceği başka kişiler aramaktadır. Aynı zamanda azimli birçok işadamı ve girişimci de halihazırda kurulu olan işletmeleri devralmak istemektedir. Şirket devir borsası ,“nexxt- change” her iki grup için en iyi çözümü sunmaktadır.

F. Almanya’da Şirket Kuruluşu, Yatırım ve Teşvik Sistemi Bilgi Kaynakları

- Federal Ekonomi ve Enerji Bakanlığı – Şirket Kuruluşu Portalı (Türkçe) (<http://www.existenzgruender.de/TR/Home/inhalt.html>)
- Alman Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği – Şirket Kuruluşu (<http://www.ihk.de/#ihk-finder>)

F. Almanya'daki Ticaret ve Sanayi Odaları üzerinden şirket kuruluşu ile ilgili bilgiler temin edilebilir (Örnek: Berlin Ticaret ve Sanayi Odası: <https://www.ihk-berlin.de/English/en>)

- Avrupa Türk İşadamları ve Sanayicileri Derneği (ATİAD)-İşyeri Kurma (Türkçe) (<https://www.istebilgi.de/tr/isyeri-kurma/sirket-tuerleri/>)
- AB Ülkelerinde İş Yapmak İsteyen Firmaları için Pratik Rehberlik (<http://europa.eu/youreurope/business/>)
-
- Points of Single Contacts – Bütünleşik İletişim Noktası (https://ec.europa.eu/growth/single-market/services/services-directive/in-practice/contact_en)

AB ülkeleri hakkında girişimciler için bilgiler içeren bu sayfalar üzerinden ticari işletme, zanaat ve serbest meslek faaliyetlerinin yürütülmesi ile ilgili olarak bilgi edinme ve danışmanlık hizmetlerinin yanında kamu kayıtlarına ulaşabilme imkanı bulunmaktadır.

Ülke olarak F. Almanya'yı seçtiğinizde karşınıza çıkan harita (<http://www.bmw-wegweiser.de/start/fr=ea#ea>) üzerinden seçim yaparak istediğiniz eyaletle ilgili bilgileri bulabilirsiniz (Örnek: Berlin (Türkçe) - <http://www.berlin.de/ea/tr/>)

- Bütünleşik İletişim Noktası (EA Berlin)-Türkçe (<https://www.berlin.de/ea/tr/>)

Berlin eyaletinde bütünleşik iletişim noktası (EA Berlin) Ekonomi, Teknoloji Ve Araştırma Senato İdaresi bünyesinde yer almaktadır.

EA Berlin aşağıdaki konularda sizin ilk danışma merkezinizdir:

- Berlin'de şirket kurma
- Zanaat işletmesi kurma
- Serbest meslek faaliyetinin kabulü
- Sınır aşırı hizmetler
- Mesleki eğitimin tanıtılması

EA Berlin sadece girişimcilerin sorularını ve işlemlerine yönelik bilgi ve danışma merkezi olmayıp aynı zamanda işlemlerin gidişatına eşlik eden de bir yapıdır. Formlarınızı ve evraklarınızı alıp yetkili makamlara iletmektedir. Böylece her şey bir arada ve koordineli şekilde ilerlemektedir. Özellikle Bilgi ve Danışmanlık kısmında girişimciler için ayrıntılı ve faydalı bilgiler mevcuttur.

Germany Trade and Invest – Almanya Ticaret ve Yatırım Ajansı Almanya Ticaret ve Yatırım Ajansı'nın bu kısmında yatırım, vize, şirket kuruluşu, teşvikler, vergi sistemi, çalışma ve sosyal sigortalar ve yasal çerçeveler hakkında bilgiler mevcuttur.

- Yatırım Rehberi (<http://www.gtai.de/GTAI/Navigation/EN/Invest/investment-guide.html>)
- Vize İşlemleri (<https://www.gtai.de/gtai-en/invest/investment-guide/coming-to-germany-visa-and-entry-regulations-558352>)
- Şirket Kuruluşu (<http://www.gtai.de/GTAI/Navigation/EN/Invest/Investment->

-
- [guide/establishing-a-company.html](http://www.gtai.de/GTAI/Navigation/EN/Invest/Investment-guide/establishing-a-company.html)
 - Teşvikler (<http://www.gtai.de/GTAI/Navigation/EN/Invest/Investment-guide/incentive-programs.html>)
 - Vergi Sistemi (<https://www.gtai.de/gtai-en/invest/investment-guide/corporate-taxation-558404>)
 - Çalışma ve Sosyal Güvenlik (<http://www.gtai.de/GTAI/Navigation/EN/Invest/Investment-guide/employees-and-social-security.html>)
 - Teşvik Veri Tabanı (<https://www.foerderdatenbank.de/FDB/DE/Home/home.html>)

Förderdatenbank teşvik veri tabanı üzerinden Avrupa Birliği, F. Almanya ve Eyaletler düzeyinde verilen teşvik programları hakkında kapsamlı ve aktüel bilgiler temin edilebilir. Söz konusu veri tabanında alan, sektör, bölge, teşvik şekli nezdinde arama yapmak mümkündür.

- Şirket Devir Borsası (<https://www.nexxt-change.org>)

Birçok serbest girişimci, ailesi veya çalışanları arasında işletmesini devralacak kimse olmadığı için, işletmesini devredebileceği başka kişiler aramaktadır. Aynı zamanda azimli birçok işadamı ve girişimci de halihazırda kurulu olan işletmeleri devralmak istemektedir. Şirket devir borsası ,“nexxt- change” her iki grup için en iyi çözümü sunmaktadır.

- T.C. Ekonomi Bakanlığı – İhracat Destekleri (<https://kolaydestek.gov.tr/>)

Bakanlığımız tarafından yürütülmekte olan ihracata yönelik devlet yardımları, yurtdışına açılma sürecinde firmalarımıza her safhada destek sağlanmasını amaçlayan bütünsel bir bakış açısıyla sürdürülmektedir. Yatırım-üretim-istihdam-ihracat değer zincirinin tüm halkalarına yönelik politikalar oluşturularak Ar-Ge, inovasyon, tasarım, markalaşma ve hedef pazara giriş konularında gelişme kaydedilmektedir. Destek sistematiğimizde ihracata hazırlık, pazarlama ve markalaşma olmak üzere üç olgunluk seviyesi bulunmaktadır.

F. Almanya'daki Noter/ Mali Müşavir/Avukat Odaları

F. Almanya'daki Noterler

- Federal Alman Noterler Odası: <http://www.bnotk.de/en/index.php>
- Alman Noterler Birliği: <http://www.dnotv.de/>

F. Almanya'daki Mali Müşavirlik Odaları ve Birliği

- Alman Mali Müşavirler Birliği: <https://www.dstv.de/en/dstv-en>
- Federal Mali Müşavirlik Odası (Bundessteuerberaterkammer): <https://www.bstbk.de/de/index.html>

F. Almanya'daki Barolar

- Avukat Odaları: <http://www.brak.de/die-brak/regionale-kammern/adressen-der-regionalen-rechtsanwaltskammern/>
- Patent Avukatları Odası: [https://www.patentanwaltsregister.de/\(X\(1\)S\(cc4cs045eu3dlmqb350ksiz\)\)/default.aspx?](https://www.patentanwaltsregister.de/(X(1)S(cc4cs045eu3dlmqb350ksiz))/default.aspx?)

Almanya'da Türkçe Hizmet Veren Avukatlar Portalı

-Türk Avukat Rehberi: <https://avukat24.de/?lang=de>

F. Almanya Eyaletleri Hakkında Bilgi Kaynakları

- Almanya'nın siyasi yapısı bir federasyondur. Federatif yapıyı oluşturan 16 eyaletin (Länder) kendi Başbakanları, Parlamentoları ve anayasaları bulunmaktadır. Federal hükümet ile parlamento temel yasaları çıkarmakta ve ekonomi politikasını belirlemektedir. Eğitim ve kültür konuları ise eyaletlerin uhdesine bırakılmıştır. Aşağıda F. Almanya'nın eyaletleri hakkında bilgi temin edebileceğiniz kaynakları bulabilirsiniz.
- - GTAI - Germany Trade and Invest – Almanya Ticaret ve Yatırım Ajansı
- Almanya Ticaret ve Yatırım Ajansı Eyaletler kısmında F. Almanya Eyaletleri ile ilgili ekonomik ve ticari iletişim noktaları hakkında bilgiler mevcuttur.
- Federal Eyaletler: (<https://www.gtai.de/gtai-en/invest/business-location-germany/federal-states>)
- - Statistische Ämter Der Länder - Eyaletler İstatistik Ofisi
- F. Almanya eyaletlerinin karşılaştırmalı olarak kapsamlı bir şekilde ekonomik verilerinin yayımlandığı bir veri tabanıdır. GSYİH, işsizlik oranları, nüfus, dış ticaret, ekonomik büyüklük, eğitim, sağlık vb. birçok konuda istatistiki bilgi sağlayan söz konusu veri tabanına (<https://www.statistikportal.de/de>) linkiten ulaşabilirsiniz.
- - Make It In Germany
- F. Almanya hakkında çeşitli faydalı bilgilerin mevcut olduğu bu portalda eyaletler hakkındaki bilgiye (<https://www.make-it-in-germany.com/en/living-in-germany/advisory/german-states>) linkinden ulaşabilirsiniz.

Eyalet Bazlı Yatırım/Kalkınma Ajansları

Baden-Württemberg International Willi-Bleicher-Strasse 19, 70174 Stuttgart www.bw-invest.de	Invest in Bavaria Prinzregentenstrasse 22 , 80538 Muenchen www.invest-in-bavaria.de
Berlin Partner GmbH Fasanenstrasse 85, 10623 Berlin www.berlin-partner.de	Brandenburg Economic Development Board Steinstrasse 104–106, 14480 Potsdam www.zab-brandenburg.de
WFB Economic Development GmbH Langenstrasse 2-4, 28195 Bremen www.wfb- bremen.de	Hamburg Business Development Corporation Habichtstrasse 41, 22305 Hamburg www.hamburg-economy.de

Hessen Trade & Invest GmbH Konradinallee 9, 65189 Wiesbaden www.hessen-trade-and-invest.com	Invest in Mecklenburg-Vorpommern GmbH Schlossgartenallee 15, 19061 Schwerin www.gfw-mv.de
Invest in Niedersachsen Schillerstrasse 32, 30159 Hannover www.nds.de	NRW.INVEST GmbH Voelklinger Strasse 4, 40219 Duesseldorf www.nrwinvest.com
Investment and Economic Development Bank of Rheinland-Pfalz Holzhofstrasse 4, 55116 Mainz www.isb.rlp.de	Saarland Economic Promotion Corporation Franz-Josef-Roeder-Strasse 17, 66119 Saarbruecken www.invest-in-saarland.com
Saxony Economic Development Corporation Bertolt-Brecht-Allee 22, 01309 Dresden www.invest-in-saxony.net	Investment and Marketing Corporation of Saxony-Anhalt Am Alten Theater 6, 39104 Magdeburg www.invest-in-saxony-anhalt.com
Business Development and Technology Transfer Corporation of Schleswig-Holstein Lorentzendamm 24, 24103 Kiel www.wtsh.de	State Development Corporation of Thuringia Mainzerhofstrasse 12, 99084 Erfurt T. +49 (0)361 56 03 146 www.leg-thueringen.de

POTANSİYEL SEKTÖRLER

Sıra	Sektör	GTİP	Potansiyel Ürün	Ülkenin Dünyadan İthalatı (milyon dolar) 2020	Ülkenin Türkiye'den İthalatı (milyon dolar) 2020	Dünyaya İhracatımız (milyon dolar) 2020	Dünya İthalatında Ülkenin Payı (%) 2020	Ülkeye İhracatımızda ki Değişim (%) 2019-2020	Ülkenin Dünyadan İthalatındaki Değişim (%) 2019-2020	Ülkenin Dünyadan İthalatında İlk 5 Ülke ve Pazar Payları (%) 2020 Gümrük Vergisi Oranları (%)	Gümrük Vergisi Oranları (%) ortalama)
1	Hazır Giyim	6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya (örme)	4.566,9	606,0	1.989,5	9	3,1	-3,8	Çin 25,6 Bangladeş 20,3 Türkiye 13,3 İtalya 5,2 Kamboçya 4,9	Çin 12 Bangladeş 0 Türkiye 0 İtalya 0 Kamboçya 0
2	Hazır Giyim	6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb. (yüzme kıyafetleri hariç)	4.462,4	545,9	2.523,7	9	-10,7	-9,7	Çin 22,2 Bangladeş 14 Türkiye 12,2 Hindistan 5,9 İtalya 4,8	Çin 12 Bangladeş 0 Türkiye 0 Hindistan 9,6 İtalya 0
3	Hazır Giyim	6203	Erkekler ve erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, pantolon, tulum ve şort (yüzme kıyafeti hariç)	4.221,8	495,4	1.290,1	12	18,9	-12,1	Bangladeş 23,6 Türkiye 11,7 Pakistan 9,5 Çin 8,2 Tunus 5,9	Bangladeş 0 Türkiye 0 Pakistan 0 Çin 12 Tunus 0
4	Hazır Giyim	6109	Tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve	3.884,1	634,7	2.302,8	11	-4,2	-6,6	Bangladeş 29,3 Türkiye 16,3 Çin 8,6 Hindistan 6 Kamboçya 3,7	Bangladeş 0 Türkiye 0 Çin 12 Hindistan

			diğer iç giyim eşyası (örme)								9,6 Kamboçya 0
5	Hazır Giyim	6104	Kadın ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, etek, pantolon, tulum ve şort (örme)(yüzme kıyafeti hariç)	3.007,2	358,8	1.127,1	11	-11,8	0,5	Çin 21,8 Bangladeş 19,4 Türkiye 11,9 Kamboçya 8 Hindistan 3,8	Çin 12 Bangladeş 0 Türkiye 0 Kamboçya 0 Hindistan 9,6
6	Ev Tekstili	6302	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri	1.514,1	324,4	1.168,7	9	-2,7	0,1	Pakistan 25,2 Türkiye 21,4 Çin 13,2 Polonya 9,2 Hindistan 6,9	Pakistan 0 Türkiye 0 Çin 11,7 Polonya 0 Hindistan 9,3
7	Hazır Giyim	6115	Külotlu çoraplar, taytlar, kısa ve uzun konçlu çoraplar, soketler (varis çorapları dahil) ve patik çoraplar (örme)	1.027,6	193,0	1.048,6	10	0,8	-5	Çin 26,8 Türkiye 18,8 İtalya 8 Pakistan 7 Slovakya 5,4	Çin 11 Türkiye 0 İtalya 0 Pakistan 0 Slovakya 0

COVID 19 GELİŞMELERİ

Alman Fuarlar Ekonomisi Birliğinin yayımladığı güncel bilgide, Almanya’da düzenlenen fuarların %60’ının yurt dışı katılımcılardan oluştuğu ifade edilmektedir. Öte yandan, fuar ziyaretçilerinin %30’unun da yurt dışından geldiği belirtilmektedir. Bu nedenle yurtdışından gelen fuar katılımcıları ve ziyaretçilerinin Almanya’ya sorunsuz seyahat edebilmelerini teminen, Alman Fuarlar Ekonomisi Birliği seyahat öncesi ve seyahat esnasında hangi hususlara dikkat edilmesi gerektiği yönünde bilgi paylaşımında bulunmuştur.

Alman Fuarlar Ekonomisi Birliğinin yaptığı açıklamaya göre, fuara katılmak için yurt dışından gelenlerin Almanya’ya girişi genel olarak mümkündür. Robert Koch Enstitüsü’nün risk bölgesi, yüksek insidans bölgesi veya virüs varyant bölgesi olarak sınıflandırmadığı ülkelerden gelen şahıslar için herhangi bir seyahat kısıtlaması bulunmamaktadır. Bununla birlikte, diğer tüm ülkelerden fuar katılımcıları Almanya’ya giriş yapabilmektedir, ancak ilgili seyahat ‘önemli bir sebepten dolayı iş seyahati’ olarak tanımlanması gerekmektedir. Bu çerçevede, risk bölgesi, yüksek insidans bölgesi veya virüs varyant bölgesinden gelecek olan katılımcıların, vize başvurusu esnasında ve/veya Almanya’ya girişte fuara katılım sağlayacaklarına dair kanıt göstermeleri zorunludur. Katılımcı firmaların çalışanları, fuar organizatöründen fuara katıldıklarına dair bir onay yazısı ibraz etmelidir. Fuar ziyaretçileri ise, fuara giriş biletini ve ayrıca fuar alanında en az bir katılımcı ile iş görüşmesi randevusu olduğuna dair bir teyit yazısı ibraz etmelidir.

Öte yandan, Almanya’ya girişte vize şartı olan ülke vatandaşlarının fuara katılım sağlayabilmeleri için iş seyahati vizesine başvurmaları gerektiği belirtilmektedir. Ayrıca, katılımcı firmaların çalışanları vize ücretinden muaf tutulmaktadır.

Bununla birlikte, riskli bölge, yüksek insidans ve virüs varyant bölgelerinden gelen yolcuların ülkeye girmeden önce bir dijital giriş kaydı yaptırmaları ve negatif bir test sonucu, aşı kanıtı veya hastalığı geçirdiğine dair bir yazı ibraz etmeleri gerekmektedir.

Bunun beraberinde, normal şartlar altında riskli bölgelerden gelen yolcuların en az 10 gün karantinada kalmaları şartı bulunmaktadır. Ancak fuar katılımcıları için istisnaların geçerli olduğu ifade edilmektedir. Bu çerçevede, yurtdışından gelenler Almanya’ya girişlerinin iş veya ticari amaçlı olduğunu kanıtlamaları durumunda karantinadan muaf tutulmaktadır. Özellikle, iş seyahatinin en fazla 5 gün sürmesi şartı ile negatif bir test sonucu ibraz edildiği takdirde, karantina zorunluluğu olmamaktadır.

Pandemi sürecinde düzenli olarak değişen kurallar sebebiyle, Alman Fuarlar Ekonomisi Birliği yukarıda belirtilen hususların değişebileceğine dikkat çekmektedir (24.06.2021).

Almanya İçişleri Bakanlığı’ndan yapılan basın açıklamasına göre, birçok üçüncü ülkeden Almanya’ya seyahatin önü açılıyor. Duyuruyla uyumlu olarak, 25 Haziran 2021 tarihinden itibaren üçüncü ülke vatandaşlarından, Paul Ehrlich Enstitüsü sitesinde yayımlanan aşılardan (<https://www.pei.de/impfstoffe/covid-19>) gerekli sayıdaki dozları olanlar, son dozun uygulamasından 14 gün sonra Almanya’ya (meşru geliş sebepleri çerçevesinde)

seyahat edebilecek. Özellikle ziyaret ve turistik seyahatler de ifade edilen kapsamda mümkün olacak. Virüs varyantlarının görüldüğü ülkeler ise bu kapsamda yer almıyor.

Almanya ayrıca düşen vaka sayılarına bağlı olarak, ABD, Tayvan, Hong Kong, Makao, Arnavutluk, Sırbistan, Kuzey Makedonya ve Lübnan'dan, turistleri de kapsayacak şekilde, geçerli seyahat sebepleri çerçevesinde 20 Haziran'dan itibaren ülkeye girişe müsaade edecek. Halihazırda Avustralya, İsrail, Japonya, Yeni Zelanda, Singapur, Güney Kore ve Tayland bu listede yer almakta idi. Bu ülke yerleşikleri, özellikli bir seyahat gerekçesi olmadan ve aşı durumuna bakılmaksızın Almanya'ya seyahat edebilecek (18.06.2021).

Almanya'da Federal Cumhuriyeti'nde Meclis'in (Bundestag) ardından Eyaletler Meclisi de (Bundesrat) aşı olanlar ve koronavirüse yakalanıp iyileşenler için kısıtlamaların hafifletilmesini öngören düzenlemeyi kabul etmiştir. Kısıtlamaların aşılanmış ve hastalığı geçiren kişiler için kalkması, ilk olarak seyahat ve görüşme özgürlüklerini beraberinde getirmesi beklenmektedir (07.05.2021).

Federal Almanya'da, iş ortamında doğrudan temasların sayısını olabildiğince en aza indirgeyerek korona virüsünün kontrolsüz yayılmasını engellemek amacıyla Ocak ayı itibarıyla evden çalışma uygulamasına geçilmiştir.

Bu çerçevede çıkarılan "Korona İş Güvenliği Yönetmeliği'nde; 'ofiste çalışma veya benzer faaliyetler söz konusu olduğunda, işveren, zorunlu operasyonel nedenler olmadığı müddetçe, çalışanlara bu faaliyetleri evlerinde gerçekleştirebileceklerini teklif etmelidir" ifadesi yer almakta ve bu hakkı kullanıp kullanmayacaklarına çalışanlar tarafından karar verilmekteydi.

Ancak, Enfeksiyon Koruma Yasası'nda yapılan bir değişiklik ile çalışanlara bırakılan bu inisiyatif ortadan kaldırılmış olup, yeni yasada "çalışanlar, taraflarınca geçerli bir sebep sunmadıkları takdirde, bu teklifi kabul etmek zorundadır" ifadesine yer verilerek, mümkün olan yerlerde ofis işlerinin evden yapılmasının bir kural haline getirilmesi sağlanmıştır.

Söz konusu Yönetmelik, korona testi ile ilgili bir değişikliği de içermekte olup, bu kapsamda işverenlerin çalışanlarına haftada bir kez yerine, haftada iki kez hızlı-test imkânı sağlamaları gerektiğini, ancak önceden olduğu gibi çalışanların bu testi yapma zorunluluğu olmadığını belirtmektedir (23.04.2021).

Federal Acil Durumlar Hakkında Yasa Tasarısı, Alman Federal Meclisi'nin iki kanadından da geçerek, 22 Nisan 2021 tarihinde Cumhurbaşkanı Frank-Walter Steinmeier tarafından da imzalanmıştır. Yasanın yürürlüğe girmesi için Almanya Resmi Gazetede yayımlanması beklenmektedir. Söz konusu yasa ile bir şehirde 7 gün içindeki yeni vaka sayısının 100'ün üzerinde olması durumunda sokağa çıkma yasaklarının (22.00-05.00), 100 vaka sayısı dışarı çıkma yasağını, 150 vaka sayısı işletmelerin kapanmasını, 165 vaka sayısı ise okulların kapanmasını gündeme getirecektir. Vaka sayılarına bağlı olarak aynı esnada şehir bazındaki farklı kapanmaların-önlemlerin alınması da söz konusu olacaktır (22.04.2021).

22 Mart 2021 tarihinde Şansölye Angela Merkel ile Eyalet Başbakanlarının gerçekleştirdiği toplantıda, 28 Mart 2021 tarihine kadar geçerli olan kısıtlamaların korona vaka sayılarının artması sebebiyle, 18 Nisan 2021 tarihine kadar uzatılmasına ve ayrıca tedbirlerin daha da sıkılaştırılmasına karar verilmiştir.

Özellikle, Paskalya tatili döneminde günlük hayatın minimuma indirilmesi hususunda mutabık kalınmıştır. Bu çerçevede, 1 Nisan ila 5 Nisan tarihlerinin ‘dinlenme günü’ olması ve bu süre zarfında evden çıkılmaması tavsiye edilmiştir. Belirtilen tarihlerde tüm mağaza, market ve gastronominin kapalı tutulması ve sadece 3 Nisan tarihinde gıda satışı yapan marketlerin açık kalmasına karar alınmıştır. Ayrıca, bu dönem içerisinde açık alanlarda bir araya gelmesine de izin verilmeyecek olup, ibadet yerlerinin de sadece çevrim içi görüşmeler düzenlemesine müsaade edilecektir. Anılan kısıtlamanın pandeminin başlangıcından bu yana en sıkı kısıtlama olduğunun da altı çizilmektedir.

Korona vaka sayılarının son günlerde hızlı bir şekilde artması sebebiyle, Mart ayı başında alınan kararların uygulanmasının büyük önem arz ettiği ifade edilmiştir. Bu çerçevede, bir bölgede haftalık insidans sayısının 100.000 kişi başına 100’ü aşması durumunda, daha fazla ve sıkı önlemlerin alınması uygun görülmüştür. Bu durumda, dışarı çıkma, güncel hızlı test yapma/yaptırma, mesafeyi koruma ve maske kullanma gibi konularda daha sıkı önlemlerin alınabileceği belirtilmiştir. Almanya genelinde son dönemde insidans sayısı 100 ün üzerinde seyretmektedir.

Ekonomik Destekler

Federal Almanya’da bazı sektörlerde korona ile ilgili başlatılan kapanmalar ve kısıtlamaların devam etmesi sebebiyle, Federal Hükümet etkilenen firma ve serbest meslek çalışanlarını ‘Geçici Yardım III Artı’ adı altında 30 Eylül 2021’e kadar desteklemeye devam edeceği yönünde açıklamada bulunmuştur. Bu çerçevede, bugüne kadar devam eden teşvik koşulları ‘Geçici Yardım III Artı’ için de geçerli olacaktır. Bunlara ek olarak, anılan yardım paketi firmalara personel maliyetleri için daha yüksek bir ödenek alabilmelerini teminen ‘Yeniden Başlama Primi’ sunacaktır. Böylelikle kısa çalışmadan faydalananların tekrar tam zamanlı çalışmalarının ve yeni işe alımların teşvik edilmesi hedeflenmektedir. Ayrıca, serbest meslek sahiplerine yönelik ‘Yeniden Başlama Primi’nin üst sınırı bu yılın ilk üç çeyreği için 12.000 Avro olarak belirlenmiştir.

Federal Hükümetin ‘Geçici Yardım III’ ve ‘Geçici Yardım III Artı’ ya yönelik aldığı karar çerçevesinde, korona kapsamındaki kapanmalardan doğrudan veya dolaylı olarak etkilenen firmalar 40 milyon Avroya kadar tazminat talebinde bulunabilecekler. Öte yandan, ‘Geçici Yardım III Artı’dan sadece %30 oranında ciro kaybına uğrayan firmalar faydalanabilecektir. Anılan yardım çerçevesinde, firmalar 2021 yılının Temmuz ayında oluşacak fiili personel maliyetleri ile Mayıs ayındaki personel maliyetlerinin farkı üzerinden %60 oranında hibe başvurusunda bulunulabilecek. Bahse konu hibe Ağustos ayında %40, Eylül ayında ise %20 oranında olacaktır. Ayrıca, iflastan kaçınmak için yeniden yapılanan firmaların avukatlık ve mahkeme masrafları devlet tarafından aylık olarak 20.000 Avro tutarına kadar karşılanacaktır. Bununla birlikte, serbest meslek çalışanlarına sunulan ‘Yeniden Başlama Yardımı’ Ocak ila Haziran ayları arasında 1.250 Avro’ya kadar, Temmuz ila Eylül ayları içinse 1.500 Avro’ya kadar yükseltilecektir. Bu minvalde, Ocak ayı itibarıyla Eylül ayında sonlanacak teşvik döneminin toplamı için serbest meslek çalışanları 12.000 Avro’ya kadar yardım alabilecektir (15.06.2021).

Korona krizi nedeniyle salgının başından bu yana şirketlere finansal destek veren Alman Hükümeti, 20 Nisan 2021 itibarıyla başvurulmak üzere yardım seçeneklerine bir yenisini daha eklemiştir. Bu çerçevede Federal Hükümet, zor durumda olan firmalara “Öz

Sermaye Desteği” adı altında yardım edilmesi yönünde karar almıştır. Anılan destek ile firmaların iflastan kurtarılması hedeflenmektedir.

“Öz Sermaye Desteği” başvuruları, hali hazırda var olan “Geçici Yardım III” paketi kapsamında gerçekleştirilecek olup, anılan yardım paketine başvuruda bulunmuş firmaların “Öz Sermaye Desteği”nden de faydalanması ön görülmektedir. İlgili yardımın özellikle en az 3 aylık bir süre zarfında asgari %50 oranında ciro kaybı yaşayan firmalara ve serbest meslek sahiplerine sunulması kararlaştırılmıştır. Destek süresi için dikkate alınan 3 aylık sürenin ise Kasım 2020 ila Haziran 2021 tarihleri arasında olması gerekmektedir.

Federal Ekonomi Bakanlığının verdiği bilgiye göre, 13 Nisan 2021 tarihine kadar “Geçici Yardım III” paketi çerçevesinde devlet tarafından 3,1 milyar Avro tutarında ödeme gerçekleştirilmiştir. Anılan ödeme Kasım ve Aralık 2020’de yapılan başvuruların %42’sini kapsamaktadır (22.04.2021).

Federal Almanya Ekonomi ve Enerji Bakanlığı tarafından 24 Şubat 2021 tarihinde yapılan paylaşımda; COVID-19 salgını nedeniyle firmalara verilen destek miktarının 23 Şubat 2021 tarihi itibarıyla 85,1 milyar avroya ulaştığı belirtilmektedir. Bahse konu yardım tutarının;

- 47,9 milyar avroluk kısmı Yeniden Yapılanma Kredisi (KfW),
- 24,3 milyar avroluk kısmı hibe,
- 8,4 milyar avroluk kısmı Ekonomik İstikrar Fonu (WSF) uygulamaları (Bankalardan alınan kredilere devletin garantör olması veya firma sermayesinin güçlendirilmesi) ,
- 4,5 milyar avroluk kısmı kefalet kredisi şeklinde gerçekleşmiştir (25.02.2021).

Baden-Württemberg Eyaleti Hükümeti tarafından 300 milyon Avro bütçeli, tüm sektörlerle ve her büyüklükteki ticari şirketlere ve serbest meslek şirketlerine açık olan ve geleceğin teknolojilerine yatırım yapılmasını hedefleyen Invest-BW İnovasyon ve Yatırım Destek Programı’na başvurular başlamıştır. Eyaletin Ekonomi Bakanı Dr. Nicole Hoffmeister-Kraut, programa ilişkin yapmış olduğu açıklamada, krizin ekonomik sonuçlarının olabildiğince düşük tutulabilmesi ve krizden güçlü bir şekilde çıkabilmek için lockdown sürecinin devam ettiği bu zorlu zamanda teşvik için başvuruların başlatılmış olmasının eyaletteki şirketler için önemli bir fırsat olduğunu ifade etmiştir. "Invest-BW" ile amaçlananın, eyaletteki istihdam ve katma değeri arttırmak; uluslararası inovasyon yarışında eyaletin inovasyon bölgesi olarak öncü pozisyonunu koruyabilmesi için geleceğin teknolojilerine yatırım yapmaktır. Bakan Dr. Hoffmeister-Kraut, "Invest-BW" kapsamında en çok küçük ve orta ölçekli şirketlerin desteklenmesinin amaçlandığını, inovatif ürünlere, hizmetlere, süreçlere ve teknoloji dönüşümüne ve sürdürülebilirliğe yapılan yatırımların pandemiden ekonomik olarak güçlü çıkabilmek için en iyi yol olduğunu belirtmiştir. İnovasyon ve Yatırım Destek Programı kapsamında, Ar-Ge ve inovasyon projeleri teknik olsun ya da olmasın desteklenmekte; yeni pazar alanlarının oluşması, rekabet ve üretkenliğin artırılması amaçlanmaktadır. Destek başvuruları, “Invest-BW” sayfası üzerinden yapılmakta olup, inovasyon projeleri için azami destek 5 Milyon Avro ve desteklenecek olan projelerin gerçekleştirilmesi için öngörülen süre 24 aydır (27.01.2021).

Geleceğe Dönük Beklentiler

Federal Alman Hükümetinin ilk tahminlerine göre, Alman firmalarının güçlü ihracat çalışmaları sayesinde 2021 yılında Alman ekonomisinin %3,5 oranında büyüyeceği belirtilmektedir. 2021 yılının Ocak ayında Federal Ekonomi ve Enerji Bakanı Peter Altmaier, ekonominin 2021’de sadece %3,0 oranında büyüyeceği yönünde açıklamalarda bulunurken, 27 Nisan 2021 tarihli açıklamasında bu verileri güncellemiş olup koronavirüs salgını nedeniyle yaşanan kapanmalara rağmen gayri safi yurtiçi hasılanın 2021’de %3,5 oranında artacağını ifade etmiştir. Öte yandan, 2022 yılı için ise %3,6 oranında bir büyüme beklendiği de belirtilmiştir. Bu çerçevede, Federal Almanya 2022 yılının sonuna kadar eski gücüne yeniden kavuşmayı hedeflemektedir.

Almanya’daki toparlanmanın özellikle ihracattan kaynaklandığı ifade edilmekte olup, ihracatın %9,2 oranında büyümesi beklenmektedir. Özellikle, Almanya’nın en önemli ihracat ortakları olarak bilinen ABD ve Çin’in toparlanması ile birlikte, Alman ihracatının da canlanacağı ön görülmektedir. Bu çerçevede, Federal Ekonomi ve Enerji Bakanlığı daha fazla yatırımcıyı ülkeye çekmeyi hedeflemektedir.

Koronavirüs salgını kısıtlamalarının hafifletilmesi ile birlikte, özel tüketici harcamalarının da düzelmesi beklenmektedir. Buna rağmen, 2021 yılında istihdam edilen kişi sayısında 60.000 gerileme olacağı belirtilmektedir. 2022 yılında ise 290.000 kişilik istihdam artışı olacağı tahmin edilmektedir (28.04.2021).

Tagesschau’un yayımlamış olduğu haberde, korona krizi nedeniyle Alman ekonomisinin 2020 yılında %5 oranında küçüldüğü ifade edilmektedir. Federal İstatistik Ofisi’nin ilk tahminlerine göre, ekonomik performansın %5,0 oranında düşmesi beklenirken, güncel verilere göre bu oranın %5,3 olarak gerçekleştiği hususu teyit edilmiştir.

Buna göre haberde, Almanya’nın derin bir ekonomik krize girdiğine ilişkin yürütülen tahminlerin doğrulandığı belirtilmektedir. Ayrıca, F. Almanya 2011’den bu yana ilk defa bütün bir yıl için bütçe açığı vermiştir. Öte yandan, ilgili haberde ayrıca en keskin düşüşün gayri safi yurt içi hasılanın %5,7 oranında azalması ile 2009 yılındaki ekonomik kriz döneminde yaşandığı hususuna da yer verilmektedir. Ekonomistler, Almanya ve diğer Avrupa ülkelerinde devam eden ve sıkılaştırılan korona kısıtlamaları sebebiyle, ekonomik iyileşmenin ancak yılın ikinci ve üçüncü çeyreğinde gerçekleşeceğini tahmin etmektedir (14.01.2021).

Avrupa'nın en eski araştırma ve danışmanlık şirketlerinden biri olan Prognos Enstitüsü tarafından yapılan çalışmada, Federal Almanya’da korona kapsamında getirilen kısıtlamaların 2021 yılının İlkbahar döneminde kalıcı olarak hafifletilmesi durumunda, belirli sektörlerin keskin bir yükselişe geçebileceği ön görülmektedir. Bu çerçevede, korona krizinden ağır etkilenen sektörlerin yeni yılda güçlü bir büyüme ivmesi yakalayacağı belirtilmektedir.

Anılan enstitünün yaptığı çalışmaya göre, özellikle otel ve restoran endüstrisi, kültürel endüstriler, ulaşım ve lojistik ile otomotiv endüstrisinin bu kategoride olduğu tahmin edilmektedir. Bu kapsamda, 2021 yılı içerisinde konaklama sektörünün %28 oranında, sanat ve kültür alanlarındaki sektörlerin %13,9 oranında, otomotiv endüstrisinin %14 oranında, ulaşım ve lojistik sektörlerinin %10 oranında, tekstil ve hazır giyim sektörünün %7,2 oranında ve makine mühendisliği sektörünün %7 oranında büyüyeceği tahmin edilmektedir.

Bununla birlikte, inşaat, ilaç ve madeni yağ işleme sektörlerinde ‘normal’ düzeyde büyüme gerçekleşebileceği yönünde açıklama yapılmıştır. Bu çerçevede, ilaç sektöründe %1,8 ve inşaat sektöründe %0,9 oranında artış olabileceği ifade edilmektedir. Prognos Enstitüsü genel olarak, Federal Almanya’da 2021 yılının ilkbaharından itibaren dinamik bir ekonomik iyileşme yaşanacağını ve gayri safi yurt içi hasılanın 2021 yılında toplam %3,9 oranında büyüyeceğini ön görmektedir. Bunun neticesinde, krizin 2020 yılında yarattığı makroekonomik kayıpların yaklaşık üçte ikisinin 2021 yılında telafi edilebileceği belirtilmektedir (04.01.2021).

Federal Kabine, Hükümet tarafından hazırlanan 2021 yılına ait Federal Bütçeyi ve 2021–2024 yılları arasında geçerli olacak Mali Planı onaylamıştır. Federal Hükümetin 2021–2024 yılları için yaptığı anılan planlamanın, geleceğe yönelik yatırımların artırılmasının yanı sıra ülkenin yenilikçi kapasitesinin ve sosyal uyumun geliştirilmesini amaçladığı bildirilmektedir. Federal Hükümetin uyguladığı bütçe politikası kapsamında, 2019 yılında ülkenin borç oranının %60’ın altına düşmesi neticesinde yeterli derecede mali güce sahip olduğu belirtilmektedir. Bununla birlikte, 2020 yılında borçların gayri safi yurt içi hasılaya oranının %75’e kadar yükseleceği ifade edilmekte olup, 2021 yılında borç oranında yeni bir artış olmayacağını tahmin edildiği vurgulanmaktadır. Yapılan açıklamada ayrıca, 2010 yılında yaşanan finansal kriz dikkate alındığında, anılan oranın %82’lerde seyrettiği hatırlatılmaktadır.

Maliye Bakanlığı tarafından ayrıca, 2021 yılı Federal Bütçesinin, özellikle korona salgını ve etkileri göz önünde bulundurularak şekillendirildiği vurgulanmaktadır. Bu minvalde, korona salgınının ekonomiye, sosyal hayata ve sağlığa yönelik olumsuz etkileri ile başa çıkabilmek için, Federal Hükümet tarafından şu ana kadar oluşturulan mali planın genişletilerek, 2021 yılı için 47 milyar Avro ve 2021-2024 dönemi için toplam 91 milyar Avro tutarında ek bütçe tahsis edilmesi planlanmıştır. Öte yandan, korona salgınının neden olduğu vergi gelirlerindeki azalma ve ek harcamalardan dolayı, Federal Hükümetin 2021 yılında toplam 96,2 milyar Avro tutarında ek kredi alması öngörülmüştür.

Yapılan açıklamada, 2021 yılı Federal Bütçesi ile Konjonktür ve Gelecek Paketinde yer alan tedbirlerin ek olarak 34 milyar Avro ile desteklenmesi ön görülmekte olduğu belirtilmektedir. Bu doğrultuda Federal Hükümet, gerçekleştireceği büyük yatırımlar ile korona salgınının ekonomik sonuçlarını bertaraf etmeyi hedeflemektedir. Anılan hedef çerçevesinde, sadece 2021 yılında yatırımlara yönelik harcamanın toplam 55 milyar Avro olacağı bildirilmektedir. Bununla birlikte, 2022–2024 yılları arasında ise yatırım için yılda 48 milyar Avro tahsis edilmesi planlanmaktadır.

Bu çerçevede, Federal Hükümet tarafından geleceğe yönelik yatırımlarda aşağıda yer alan konular üzerinde yoğunlaşılacağı ifade edilmektedir:

- Yapay zekânın ve kuantum teknolojisinin teşviki (2021-2024 yılları için toplam 4 milyar Avro ayrılmıştır).
- Geleceğin iletişim teknolojileri olan 5G ve 6G’ye yatırım (2021-2024 yıllarında toplam 2 milyar Avro ile desteklenecektir).
- Hastanelere 2021 yılında 3 milyar Avro tutarında fon tahsis edilmesi.
- Araç üretimi ve yan sanayinin yanı sıra araştırma ve geliştirme yatırımlarına 2024’e kadar ek olarak 1,5 milyar Avro’luk teşvik verilmesi.

- Kreş sayısının/kapasitesinin arttırılması için 2021 yılında ek olarak 500 milyon Avro tutarında destek tahsis edilmesi.

- Ulusal Hidrojen Stratejisi çerçevesinde 2021–2024 yılları arasında 6,8 milyar Avro'luk teşvik verilmesi.

Bunun yanı sıra, korona salgınının doğurduğu sosyal sonuçlar ile başa edilmesi hedefi çerçevesinde, Federal Hükümet sosyal sigorta primlerinde sabitliği sağlayabilmek açısından 2021 yılında sağlık fonuna toplam 5 milyar Avro ek hibe yapacaktır. Ayrıca, maliyeti Federal Hükümet tarafından karşılanan Federal İstihdam Bürosu'nun 2022 yılına borçsuz girebilmesini teminen, anılan kuruma verilen kredilerden 2021 yılı sonunda feragat edileceği ve likidite desteğinin hibeye dönüştürüleceği açıklanmıştır (30.09.2020)

KAYNAKÇA

1. ITC TRADEMAP: <https://www.trademap.org/Index.aspx>
2. T.C. TİCARET BAKANLIĞI
3. TÜRKİYE İHRACATÇILAR MECLİSİ

YASAL UYARI: Bu rapor Birliğimiz uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Birliğimiz hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. Birliğimizin yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.

